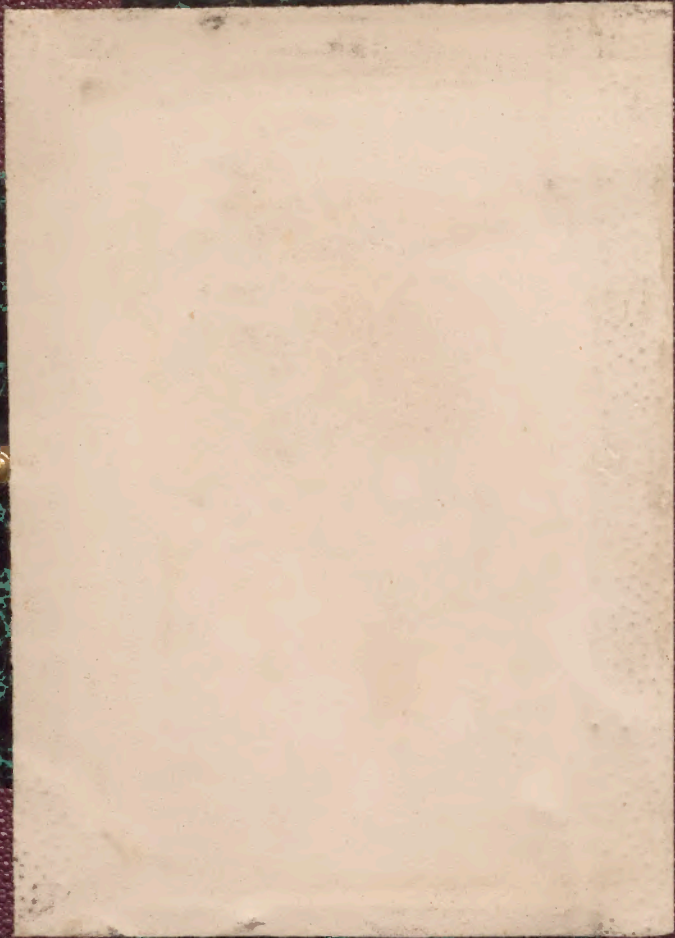

100
1

194

net

$\frac{Lupinus}{Furcraea}$

$\frac{Styrax}{F. Cymoph.$

$\frac{Sauls}{Styrax}$

$\frac{F. Cymoph.$
 $\frac{F. Cymoph.}{F. Cymoph.}$

$\frac{F. Cymoph.}{F. Cymoph.}$
 $\frac{F. Cymoph.}{F. Cymoph.}$

$\frac{F. Cymoph.}{F. Cymoph.}$

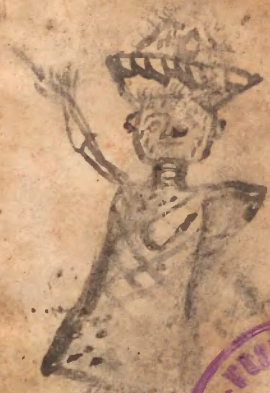
$\frac{F. Cymoph.}{F. Cymoph.}$

$\frac{F. Cymoph.}{F. Cymoph.}$

$\frac{F. Cymoph.}{F. Cymoph.}$

[Faint, illegible handwriting]

Handwritten text in a cursive script, possibly a mix of Latin and a non-Latin language, located at the top of the page.

Handwritten text in a cursive script, located in the middle section of the page, below a horizontal line.

ገሰ-ጊሳሌ

ገ/ጊ

ገደገደ ገደገደ

ገደገደ ገደገደ ገደገደ

ገደገደ ገደገደ

ገደገደ ገደገደ ገደገደ

ገደገደ ገደገደ ገደገደ

ገደገደ ገደገደ ገደገደ

ገደገደ ገደገደ ገደገደ

Handwritten text in a cursive script, possibly a historical or religious document. The text is arranged in three lines:

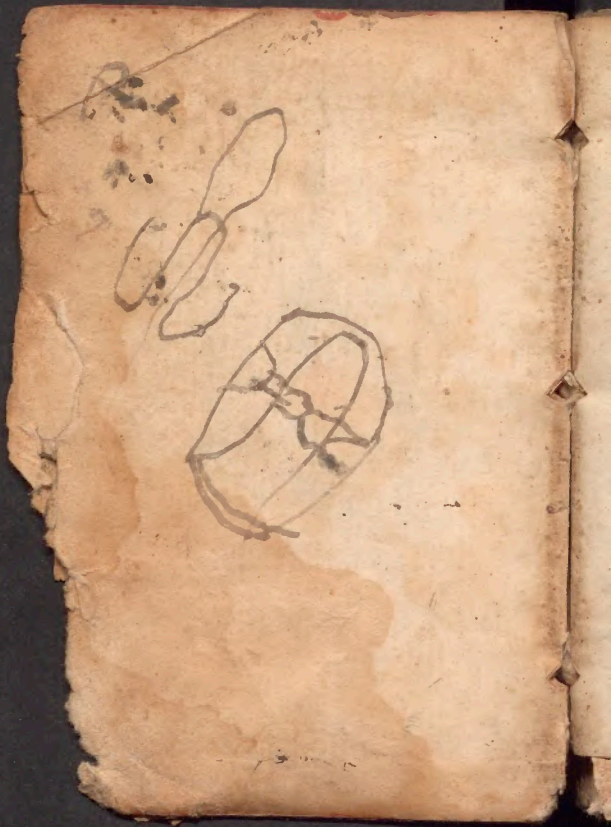
Line 1: f... 2... 4... 6... 2... F...
Line 2: 4... 2... 2... 2...
Line 3: 50... 2... 2...

50

5

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval or early modern language. The first line is partially obscured by a dark mark at the top center.

Handwritten text in a cursive script, second line.

Handwritten text in a cursive script, third line.

Handwritten text in a cursive script, fourth line.

Handwritten text in a cursive script, fifth line.

Handwritten text in a cursive script, sixth line.

Handwritten text in a cursive script, seventh line.

Handwritten text in a cursive script, eighth line.

Handwritten text in a cursive script, ninth line.

Handwritten text in Armenian script at the top left.

Handwritten text in Armenian script at the top right.

Handwritten text in Armenian script on the left side.

Handwritten text in Armenian script on the left side.

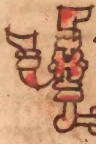

Vertical handwritten text in Armenian script on the right side.

Large handwritten text in Armenian script across the bottom.

Handwritten text in red ink at the top of the page.

Handwritten text in black ink, starting with the large initial 'F'.

Handwritten text in black ink, possibly a section header or a specific line of text.

Handwritten text in black ink, continuing the main body of the document.

Handwritten text in black ink, continuing the main body of the document.

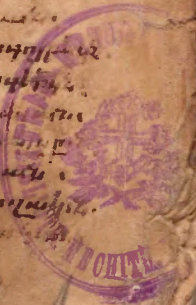
Handwritten text in black ink, continuing the main body of the document.

Handwritten text in black ink, continuing the main body of the document.

Handwritten text in black ink, continuing the main body of the document.

Handwritten text in black ink, continuing the main body of the document.

Handwritten text in black ink, continuing the main body of the document.

Երբանին հասր ճարեղոտ:

Ոչնորա ճեկանն ըջան.
Յինն շինածստանց հիմն:

III
—
E

Սիվեր անշարժս հան.
Վիմին երեալ սայ կեփայեն:

Եւ լուսի քեպար զակն.
Եւ ջրանիւ անջափական:

Իայս լեզու պարսաւ կն.
Բարբառ եւ սիան կարերն:

Քան Վիբայումքն զլեցն.
Կայսն յիմաստան ճական:

Իարար ջինբանիբն զԵ.
սայ լեւայս սոբան զոգոտ:

Որպ զբաւժանս աղմորն.
Եւ սողմնն սոսակաբան:

Մեծ ընդի գորն ճարան.
Եւ սբ եփրեմա սորական:

Կային Եւ իս հետեւ յան.
Բան որպէս քեյ համանմն:

Ոչ մտաւոր վերջ յանպիկն.
զի մի ծոպ կն լուսն անուր ւան:
Սլ լիւր ստաբար փոփոխուին.
զի ընթերցող քոջ անձրնն ան:
Բէ արժանի անն էր յիշման.
զի սրբն էր անն ճնանարժն:
Բ **Թիւ Է. Լանց տանց. Ծ. ոց. Գ**
կատարեց արքան Կատարոց.
Ի վեց. Ը. Թ վան Կատարց.
յին ըն Կարիւր չորք հոտմոց.
Ի սկարանալ հոտմայեցոց.
Եզորանալ հազարացոց.
Լ Կորթորբոր է մողացմեր ճց.
յոյժ բարձրագոյ քաղթեաց ոց.
Ս աստուտու լուանն յիկոնց ոց.
Եկեալ յՍ գերմանացոց.
Ս Եւ զասանս քաղաքայնոց.
Մ նն յիկողմանս երբ ասուցոց.
Ի սկ հայր հանտարց հայոց.

անունն զուսարժունն քրիստոսն:

Ժ առանն քննախնայն քրիստոսն
անուանակիրս Երուսաղէմաց:

→ **Ի** Ծագանունն որդեկեն Էլեազ
զորսեփ Կահանայն քրեշինէ:

→ **Ի** յանաբեկամարոցս Կահանէ
Կորմայական Կալյորթորդէ:

→ **Ծ** Իրմէն ատեն Իրմանցն Էլեազ
Ծառ Կենեխն ճացընի Կախոցէ:

Ը զապկամաւ արմինտը վէ:
Լինել յաւեուսեփ Կահանէ Էալ:

→ **Ս** Իրայսպիտոս Ժամանկի:
Պատեն և որդեն Եսական Երարի:

Ծ որումբն ակեմք յայսմամրոց
Իրեւտապատրարան Զօր:

Ի յեփրատաց յարապրեմ:
որ յառենայ քառորդ հոսի:

Ծ Էլից Կուսե Կեպեկ արմի:
Իմիւս Կորուե մըտի քալաւի:

Ինքնամբարն է Իբրզկըզի
յալեաց ծովուց ոչ երկ ընչի:

Ի Խորհանե ոչ զարհուտի
զի է հնարից անյալմէ է:
Տորտնա արինի չն ամենայն է:

Անդապատրաստ եցապատունի:

Մ ամ ժողոպս լարան ճիկի
Ի բարկում է ժամանակ է:

Ք

Տ որում նեղիմք յանարինցի
Եյարտա քին չարքա զանաց:

Ե տնտեսա զի դրժմանաց
Խտուտան ուն քրիստուն էաց:

Տ որոց փրկի ի ճրնմի կենաց
Մնչեցա յսորամբող լայանեցի:

Ո րբեյապայն ժամանակաց
յան ճնեղից ուր նորն կամաց:

Ի անագրեցի զլուստ
Ոտանա տորն աղի չափոյ:

Ե անա արժանաբող զբարոյ:

3

ներսեսեղբայրսնսմերոյ
Ողջիննքանըստմարմնյ
զիմաստողէ յիմարդոյ:

Այիտառիցարբոցնիւմո.
որբիտուեցանբըխմմբհիւրոյ:
Փոքրբանիւկարծիկարծո.
միայնըզմիտըսուցելոյ:

Բնթերցողացվերծանելոյ
արագմըտացընհասելոյ:

Հակասակացպապնմեզս.
որբընդդիմակքենհաստո:

Եւծըմարտեցհաստասոյց.
մանկանցարբոյ եկելեցոյ:
Ի յիշատակբարեց հոգոյ
բարեպարիշտմտողցնիմոյ:

Յագգեմպոլովպալհատունո.
համատոհմիցարշակունոյ:

Եւհարապատեղբարցսիրո.
նախալէհագոյնսմերսիմոյ:

Σ
—
ε

Որ եյա թողաք արեւորոյ •
պողոսմանուն համանմանոյ •
Եւ երկոցունցաչ խափհայն ոյ
գերեւորուն ահպատեցելոյ •

Վասիլանուն ըստարբունոյ •
Եւ զարաւար կոչեցել ոյ •
Եւ անարեմայ քերէնարելոյ •
Եյայրու թե բարի անելոյ •

Սրբե տմանկանց որ ըն երեմայ • **ՏԻ**
ատանայր մանկուն արատայ •
Եւ համօրենն նոցին ծնւնցոյ •
յոգնաչ աւիղ բարեզարմոյ •

Որբ կենտրանիք յատեալու աոյ •
Եւ որք նրն թեն աու ւնյ •

Ոմանց հայցել ըստ պահելոյ •
Խաղաղական կենօք բարոյ •

Ոմանց խրնորել ժամանկոյ •
ան ճառկ ենաց հանդերձնոյ •

Եւ խրնորողի ձգ բան ըստ պոյ ոյ

երկապոյն եղբայրորդոյ :
Սրապիրատյոր ջոր ջեր ջեր :
նախնեաց հոգոյն անտան
Սայեղիցի պատճառքս (էո :
ոյ յիմաստով ի կրթել հոյ :
Սպտորնայնոց պատճառն յոյ :
էյեր կնայ ի նարն հրապէոյ :
Երբ ոլորից հնազանդելոյ :
այսմա անդիցն ծայնոյ :
Վայցե յն պարզեքարոյ :
այսմ լցատոյն ի քոսմ լճոյն :
Իմաստքս հապապտիտի :
ոյ ի պահուստ ողին հոյ :
Սրմիչա երբ յարարածոյ :
յիմանալեաց երգգալոյ :
Յիշնատակ անրան երգողի
երգոյս :
Իհինգրորդ ի քրս թլիկնի
նարնատախննոյ նախակի :

Յ

1

Հարազրեցաբանըստողի,
Եղանակսերածըտի;

Ի դասնապոյն ժամնն իկի
Հարեզր ժնեայ Եանբարի:

Որում մաստանյ իկոնայի,
մելիքսոյտան հապարցի:

Վասրն մեղաց մերորլննի,
Իբարկու ձեց տն ընչարմի:

Որպէրբեմն իեղի
արքայն հրդարբարբիլոնի:

Տառաջապոյնանցելամի,
Տառեայ յաղարրն պերմնի:

Բագրուսուս հասարդգերի,
Տառեայ զբարաբրեպերմնի:

Իսկիսեւտում համեղտորի,
Կրկին եկասայսնմ ճի:

Եւորզամուրրն պեկննի,
տալով վատացնաւանց
Տարտի:

Եւրդքեւտնքաղաօք բարի
ւարտապան վարք ընկրգի:
Իժըլպաշար հասեալ լինի:
Եբրնա կեալ շուրջանակի:
Ձորմարտեղեալ պարտի մի
Իբրամսօրեա ժամանակի:
Եւոչ յաղձի քաջանցնինց.
Ռէնունայն յետնըհանըի:
Մէքիդղեկէնործով կոչի:
որսեփհականմերերտեղի:
Մասացեալ լորպասա ճոփ:
անցեալ քիյայս կոյստօրով:
Բնակէլքհանտեպամբունէն
որայլասեղարանտանի:
Իկատուպեալտաղաւարի
Իբրայշոջ մերգասպահի:
Որեկտորանեաբրաւհմի.
որասկաղնոջնիմամբրեի:
Եւկամորդայն ինի:

Եյանեապատընսինայի
Եւբարեպաշտմեծիշխանի
 որոյ թորու վերաճայնի
 որդիյաղթողընլեւնի
 Լեկուստանոյէլեութենի
Տաղսերպեցարբաղցըրնայնի
 դաշնակեղով յիմաստբանի
 վերափոխմանամեծանի
 Եկենսատուարբոյխայի
Որոցեհոսպեղարտանի
 ընծայեղարզայաստալի
 լիթունհոգոյխրատիճանլի
 որոյ վերինընսիունի
Չորոյ յիշմանլիարժանի
 մաղթեմատնելյայնմնուագի
Երեսեղբայրհայրապետի
 հայոցմեծայգրեգործի
Լյանորղօղեալյայսմերկեղի
 յեփրատականըննահնայ

Եւրատիիկլայն հոռմակնի.
Կանդերձարբո վքորովբայի:

Որումսող Քանըս փարելի:
Իմենը յաւեթմատուցանի:
Փրերիէլ յայժմուս հալէլ չրի:
Ելամ՝ ժամանակի:

ԱՄԷ ներսեսի **Չ**այցէ վների
նի ևզարթուց նորա. **Բար**
առնեալբար իրիմաց նորա

Ի չափ երկոտաւանիցն
գովեստից. **Ի** ինչորոյ անն
բժշկապետ իւսատղապի
ոի մըխիթարայ:

Վայանգող և
բնութի ևսկըգբնա
կան. **Ի**յանեղէն

Վճրգեալ կամարնան զուգրին:

Վնորոյ կտեմն զուսարնով
ոի նև: Երբնական ուս

պատմեցին և մոզսեա

անձաբանս

Եւ եւմիջոցը անամարմնոցն
և անարմնականն, ու չիմաստիս

յերկուց բնութեցրն յատկելն:

Ըատանամարմնոց զոչ ի ճեռ

աց շոշափականն, և զպատմարմ

նոց զոչ ուղացացաւ սողականն:

Միատարրեմ միատոյն հա

մանչւմանն, և ինքերորդ ծծ

կոյ թխառնոց սորոց ծընն:

Եւ յանապեմն չափիցան

չափականն, այլ թըզաւ

միով չափ իմայլոց միմիկն:

Պարունս աւիտղեման զգայ

ից և զգայականն, պարտե

նական յայլմեյ ի կանտեսիկն:

Բոյորականն կիսապունեց

ոնց խորանն, բնութեկայուն:

ան ճամբ շարժուն ան կայրի
Հինն ասարտեմ գոյու Ե
այն նի Թա կան ամորուն դք
ի նոր բարձունք եկեր մէջ զրնմ:

Բ

Ոչ ոնն անորուն դք ոմն բար
ճունք ան սոխն զի չե կայ
ունե ամ շտին սոխայ շքր ջիկն:

ԵԵ

Սոր անորուն դք ոմն յն յ
արձունք եկեր նա կան և
որ բարձունք ոմն սոխ ան դո
ւորք են ւտորա կան:

Շարժեմ յաւետ Թրոջի մարտ
ան կաւաւ կան ի շարժմ անե
Թարժեւ կան ամին չկայ անմ:

Սունե անե ծիճ ելուն յարկին
պարանգ ական ոչ կէ կին ճոջ
սիւք նեց ու կարաբառնն:
Բան զի ճըպէց զիս կարգ
կցոյ վրան ոչ պրնտ ելով

լարիք հնարիցայլ ընդ ան:
Ժ աւանակաց երկարութե
ոչ հնանան: Եւ ի գոհոց պայ
ճարութե չտրեցանան:
Գ ոյն իմացայտեւողութե
բաղդատական: Եւ չտհայեղով
ոչ զլուսանգին կիմ ճանճրինն:
Հ ողմոց հընչմամբ ոչ աատա
նիմաց կանգուն կամ յորտում
անե ոչ աատան իմաց յորանմ:
Ք անգիտ ծոցիմ կնայ ի բրու
ժընան: Եւ արակամաց իմ
ոց շարժի նչ են ապ ըստամբ:
Ե սեմ պիտ ճու երկցս երկցկէ
դանութե: օ դականաց եր
կրատրաց ըրբ ծով կին:
Կոցին մակու ի ճլ լին իմեւ
պերեզման Եւ արութեմոյ
բնութե որբանական:

Ե

Փարժամուծեանիւնսպա
 Կապան, որպատուականք
 Լապանծալքեանոմրդան,
 Ժամանակացանցն բաշխո
 ղական, ոմանց բազում ոմ
 անց նրապատուրբաւամ:

Ոհ լյինէնայլիվերուստբա
 ժանեցան, այնորպիտէ զօ
 պուտընտալորդոցմրդան,
 Սենիմատիս պայծառատ
 Իպմեկարկեկան, եղէիլնը
 լիվակապինաւհարունեան:

Փեապօրէն թեմասբարոյ
 Եղբընական, գիրկաարկ
 անէկարանն Իպոյխունաւան:
 Իսկատգիշերապիտակապիլ
 Բիպեղանման, որմիշտա՛
 Տէ Լնուապէկընգետաւան:

ՉափեղպլԹիւժանցաւ

ուրցմրդկան, պորկրնոր
ընտանեաղիերդէ դաւթէն:
Բնաւորելովքիճինխոնաւ
հիւժաւհան, միաւորեալ
յամուանուժիկիզողաւհան:

Տորոցխառնելցտղհամայ
նից ծընընդաւհան, բուսոց
տընկոցկըզգայնիցորչընչիհան:

Տիալ սոսաւհան թեղըսեօթն
թէնիվառման, որքմոլորէ

Լ

Ունին ինքեանցլա թիաա
ուրցարարչութիւն, կըզխոյնկ
եօթեանցդարունընկանորին:

Էկրաղաքիսպանձալուպա
րազրուսիան, յորաշտարակբ
կենդանաւտիպքերկոտուան:

Որքէն, է. իցւորաւհացըս
կայարան, որիմտանէկնազ

դենկանուխ ԸԿ Վաղորդայն:

Ոմանց բարեասէնքիւսո
ղբևտատանան: այլոց ԸԿՏԻ
Թեղեցի խաւիւրգբան:
Է զիւնի նկատարի զորխաւ
սեցան: Է զիս խալաղկւնդ
ուսայն բարբառեցան:

Եւայսր իրիպտճու Եյոյժ
խորհրդապատէ: զորասա
ցոյք փորթիչատէ լուողունկն:
Թիճեպետեչյան կենդանեյ
նորօրանբան: Կակայնչարժ
մամբանճանցունին ինչազգիկն:

Ոջիյնք Եանցըզգայուճեց
զաւգուտըն սան: այլբբանեն
որով երկինք հաստատեցան:
Եւչենզարմանքըբբան չեբ
այն ուրյայրափման: Թեղարժ
ման մց լինին նախպիտկն:

Օ ի Ոհանեսայր յայս իսկա **Է**
պէս բնաւորեցան ի արմա
սոց ին ի ազգումն Կիտոսէ:
Ի կերպարանս ազգի ազգիտա 3
լով նըշան: Տանուցանենքա
նաւորաց զառաջակայն:

Ն այլ ըզրոյ բնութի կրկին
որական աշխարհացանկ
և ողողել բնաւորեցան:
Ըզնոյն և հոսրն երկակա
բար բերե յինքեան լուսաւ
որել և հըրդե հիւրզօրութի:

Մ ի սոսբարի և աւարտակարն եր
տործեցան յիւսովն չարապ
ականիչ ունակացան:

Ոչ թէ յինքեան յոր և համին
փոփոխին յայն զիանըպցայ բ
չունին բնութիան փոփո
խական:

Վ յարըստեղծեդ ինն զայս
բնականն, և չէ հընարլու
ճանելոյ բայցիւր հրամանն:

Ս ՍԹԵ փոքունց էյեղէոց
հաւատացան, զինան
աշխարհն յինքէն պտրտացն:

Չ Կանտեղի զայս իմանալ
թէ կարգեցան, զարդիմ պայ
ժառուել զինչդ իմացակն:
Բայց որմիայն հըրժին ուս
մամբ սովորական, ևրգբնու
Թի մըտացնուն ինանմբրն:

Ծ

Վ ղ օտաւարոյն նըրբեց շարժ
մանցոց հըմտանան, զնայնո
րիկ խաւսին յոգունըստի վն:
Եւ թէ զմեզ ծածկոյ թըւաոյմը
ուսց տեսլեան, որ են մեղաց
հոյլք և պատմունք ծանրութ:
ողմով հոգոյն զայն աունելին

Կալա ծական, և զգլորիսն հո
ւոյն անարոր սբ բնակարան:
Կորովա գոյն աչ սունկ ոգտե
սողական, տեսանկ ոգլի մոց
շարժմունս ան վրե պական:
Ուն ասին երն այնոր կապն
այս գիտու լմե, ի հեշտու լմե
Տարմնոյ ի բաց որոշեցան:
Կեպ ի հարաս մտան ե ի նայ
ուն ճնական, այլ յանպո
բընակ եին ճրգնողական:
Եւ խտուող են անցնողոր
մու լմե, պաղատե ի ն բանալ
զմտասյն ըզպայարան:
Որոց շոր հեո զիմաստու ի
ընգիտական, իստունկ ծա
ծուկ և կրթու լմե նոյն և ջն:
Բճէ այլ պոմ ծալին կը ըն
սղալական, ի թոյլ տարոյն

բարեկամացն արար չուծե:

Ս Իսկ զսոսկար ծէնաւորող
այս գիտու լիւ. կարար չէնի
րեանց լինին մոլորական:

Կ
—

Կ Կախմաստնոց մտապէայս
կարննական: Սեյերտրա
տոյապք յիմաստայս խոհական:

է

Բ անզիւն յորժամ ըստեղծ
լլվարոն աղամ. կորոյս մեղօք
լլչնոր հընճրի և նորական:
Ողար մեղորդոց նորա լըշու
ատական: Իյարար չէնու
աղ յիմաստ ապս շնորհեցն:

Կ Կախապու շակիլն ելնիկն չար
պատուս հմանս զիսազա Սեյրն
արնուս փրկիլն ի ֆորճու լիւ:

Ս րնց նոյր արարուեալ տեսայս
հըմաստ պան ըստայս բանի
յայտն իլինին զայս խոստողին:

Քէջէք հընարի փորձուէցոր
մարդոց ցան փրկելու մէք
քան աղաւթի քըն մարդուն:
Սրն էր ազ քոր ի յանուգ ջգար
հրդասկան արազատան աք
առ ի բարիս փոփոխեցան:

Տաներ եզայսով ի մաստուն
և ի սո հասկան զի այս արու է առ
հոս պէր ի սոուն մարդականէն:
Կակեմովսես ապ ընտրեալ քն
Եայս վար թէ ցան զի սոր ըսրն
նէլ ամէն ի մաստարարչո մէ:

Իայց ոչ մղար առաւս պէք
ի սաբողական այլ ճրջմարիտ
յըստակ մըստաք և մարդին:

Ուրպէս զայսրն ի մոռնիս
ի սոսկան Թէ զարարի ջնս
մարդիք ծանենն:
... մտորէ

5

12

ցան. Եւ յարար չէն զգործու
մեր թեոս Ժբ պրհէցան:

Ան յարի կուսով Տրտաց
խաւարեցան. Եւ աղճատա
նըս պատուանց գորովն կին:

Իողեցասէ զ յիսարանն հո
գով որք խաբեցան. Եւ զորսիւ
այ դարձայ ի սոց ըսգով կին:

Ենեակունք յիս պատուակ
անք Եւ զանոտ լան. Եւ մանք նը
ազայլ ըբ պայծառ բոցան ըմ

Տաչըս մարդիան են յոգն են:
ակի եան թաական. Իսկ արարչ
էն ի թիս. Ի կեպան տանեցին:

Որքաւ են ակենարդարոց
Եւ յարուծե. զի կեպն տազ
այլ բատաւէ պատ

Այայ իմ
առ

մասանոցէ լրակէց հասանին:
Չի թէ եա-թնից թրաստուղոյ
Տոլորական. հարինակ այսմ
աշխարհի որանցական:

Ե-Յանգամ շրջապատ
եալ նոյն հազարամանինի
գութն ընկըղմէղոյ յետկտրմն:
Իսկ բազմութիւնսն զարիցն ճ
որանչարմկան. ու թերորդի
անթիւ դարունոր յախուն:

Տորում չամք ետջամիսքն
Թրական. ոչ ժամանակ քե
ոչ մասունք ժամանակայն:

Ոչ հազարաց շրջապատ
ունն բերանգա. ետջի-
րոց բերապատիկ բերն. էան:

Աիսկ ետջայն աներկէ
Նմանակ ման. համապայտ
եանքստուեր արփիական:

Ազգարօտի ճառտիւարե
գաւհան, և եղանկուանիւսս
տեղաց լոյս պիշերակին:

Զ Իրուսաւորքս յիւրջլու
տոյն Խաւարանան յրժմ
ճագէ լոյսնանմատոյց անմտ:

Եւ փոփոխեայս ճիկարդ
ան, Եկնու թէնէն որոպէ

ուզ որն պրեցան:

Եւ պալարիմ ոնկ ոն աւակ
կրտակագրեան, կամ մազ
աղակ յրժմ Իկրոյ հոտակերծն:

Զ Ի վարապոյրեմ յամոռոյն
յարբունական որբան ճանճ
ուկէ յ ճեայս նիւթական:

Լւսն չկամի յայտնի լծկ
էլ լոյ անական բառնանի
բաց զիտա: ասաւ որբնան հիւք

Է Գայի ջանէ մեծ լծկերն (ւկն):

ա հեղական. յայտնիանելն
եից հանուպոր յեղական:

Յարույանե որքէնմեաք 3
իգերեզման. նրատիյամ ժոռ
անձային դատողական:

Բալով բարեացնան ճառ
բարեապրացումք. չարացն
ըզ չար հորպէ հենմիշայտն:

Տայնժամ եղիանորդարդա
րեագարմանաղան. եզլուսա
որանմպանձալեյոյժ հրաշիհն:

Ոչեպետոյս շըր ջապայից որ
այժմ կան. զիսանդմիտիւոչ
գոյ քիշեր հատույական:

Նորոյերկնից. որոյեւիտի
որքնորանան. տարերչք ըստ
իցորքընդնորքաւարաորեց ին:

Օիակնունին որքնորքընայ
ճառայեցան. յայգատանալը

Ետյնչինքեանց ազատուէ :

Սորաւոբանիմբ աաղմոս
աւցերոցոյ դաւժեան, զործու
արարչին իմաստեցայեւորան

Երկինքս առմենդիառա (բն :

այ յոյ ժլըռեղեայն, և զարար
անսկաստատուիան ճյնսին :

Ընդորեւեւորսպասաւ որոնք
բանական որ իդիմաց երկ
նից գրեց իսակաւ զայսբն :

Տայ իմյերկինս և նըկատեմ
զայսամբ, և փառքատամանեղ
բնուժեն արարչական :

*Վալմննաւին տանդք. ի ինդ
ոյ Վնունն Կախմնգիծ*

տանդիս տանն :

Երկինքս առմենդիառա

Երբնուժի բնատր

եցան, անեղ իդան

Տա հու թի հետեւեցան։
Խորին խորհուրդան ծին
 անորն պարփակեցան։ Լոր
 որչ ճնկու թի ոչ ճառեցան։
 Ի հօրե բըղխումն հոգսդ ոչ
 ճառեցան։ Եւ հոսման որդ
 այստոսմող պատմեցան։
Թեզիարդ երբեակ Լաի գոլ
 ծանուցան։ Բայց ժեզին չե
 քոբնու թի ոչ յայտնեցան։
Սրարաւք պատմեն Բղխառա
 որեացան։ անմարմն
 բն Լամարմնականքն որ գոյց ւն։
Բուպիւց բառից տար երբ որ
 տարրացան։ սիրելիք Եւ հա
 կատակ քորքմեացան։
Բարճրագոյն հոյլք բանմա
 հիցորբոց հրացան։ հրեչ
 տակական դասքինն երեւն զո
 գիացան։

Ժամուց մեր ունիող յինքեա
նա լոյսբայլ ցուցանիցի:

Եակ մոլորակաց որ կիրպէցն:

Ի սկզբերինքն որան մոլոր
զարդէ առ ուցան, կենդանիք
երկրտաւանքան տանեցին:

Հարուն ահա նշար ժար ծուն
շարապրեցան, յոր մոլորքոջ
մոլորեալք մոլորեցան:

Կ առուցեալք անշարժ բն
ՕՔ բայց շարժեցան, շարժեց
ելոց սապտէնչ շարժուն, յոր
շարժեցան:

Ընդ նոսին առ որակացիցս
է առաւատեցան, սեպ Ն
ապք բռաարուհի որոշեցին:

Տ ոյն իյողս առաւապս թիկ
որապրեցան, երկրաւորք
Տովայինք բաժանեցան:

Կենդանի բան մքն ուրբա երեցն,
քումսահեղձո հրամանաւ
ն երգործ եցան:

Սրամեանսեպ մարտկային
որըստ եղման, ի պատկերան
նըմանոյդ յաւարին եցան:

Լուսաւ ի պարմանա զաննը
կարեցան, երկնաւ ուրեք կ
րային յորա զուգ եցան:

Բորախատին անմահութե
ննարն կեցան, իմահութեպրա
ղոյն կերան ևս երկայան:

Նորադամ կնոյնսորամ
ձյորդիւպաւ, ի կուսեան ձե
մարդ նորխառնեցաւ:

Երկահինան ճատապկա
յոյմիւսցաւ, նքնութե երկ
այանց իւրն ուղջի ունեցաւ,
ժամեալքն իսկըրութեանն:

Ջբաժանեցան: Ելերկուց
Ենախովի ոչ քակտեցաւ:
Սաւած նոյնեւ անարդորմեզ
ցուցաւ: Ելերկոս իմեղմբո
կանամարդ շրջեցաւ:

Է թյաջ խարհեհ Կօրեոց
մեկնեցաւ: Ելաւ Կայր և
յ յե ոչ Կուսցա:

Սայ ի իսաջ վնարամայքե
Եոեցաւ: Ճաշակեաց ըզ
մակ մարմնով զորըզ արցօ:

Է րած նոյնեւ անարդոր
իսաջեցաւ: Կնաւ ղն ի կեա
նա երեւանի մակ կամ ծարօ:

Գ իան մակ բնու թքն իւրով
ոչ մակացաւ: ար ի մով մա
րմնով մտաւ մակ կանաց

Ա իւեալ րու ուրն ուր իւր
խոց խորտակեցաւ: յսիմ

Եղին որտասարանն և թողեցաւ:
Տարուցել յերրորդ ասորոնս:
Տարեցաւ և տասան ասոս
քերոյն իւրյայտնեցաւ:
Կոյն էր կենսոնս և եղևա
վերացաւ և նորա զմեծնա
ղին իւրոյն յորա զմեցաւ:
Բայց դայց եղև ի վատաս
ոնս զուցաւ իւր կոցըն հոն
տակա զմեծնս համբար ճաւ:
Ազ Կիսիոն մեզ յարուսե
ղ թիւ որտասացաւ որտաս
տանս յետորո՞ւմ անուցաւ:
Կըմայ փառք յայտմ յաւի
տ և անոր ընծացաւ և ան
կեացաւ ի տենին որ կայցօ:
Տունք և Գոփաւսն ու
Թե ներսն էս հայոց
Կաթուն զի կոսի:

Մ Կայրապետ տիրաբ
ունի Կամանդրանտի Կոր
ընմեծ լուսաւոր ջին պար
Յեական: Ուր Ենա վրդպտ
ոչ թապնական: այլ յայտնի
կրուսապու որք յայն փուլն:
Ե ոյն ալ Եղոյ լուսաւոր եալ
ըզ Կայաատան: ոչ թաճուկ
Եկար Յեական կիմ յաւելին:
Ա լուր բաղան բանից այտ
նեալ քերթողական: նորս
ունի որոցար: Ել զայս Երկա
քեզ պաղատիմք քերթող
աղերսական: լուր Կորսիս
ընդ Կանրական թշտակն:
Բարեխօս լերերեքան ճնեայ
Երորդու թեանն: որու մտա
ցոյք փառ լայա կտայ իմ յայն:

Նորոգելոյսէք հարիւստս

և իմեզաց խաւարելոյս:

Երբեմնք եղև հարսնացելոյս,
և այժմ երբևս այրեցելոյս:

Քաբուն արարծազեացիս լոյս,
և աս ճեցոյ զբարեացընքոյս:

Սիրել զփեսայդ իմոյ հոգոյս,
ըստ պարագրեալ առտի երգոյս:

Երանու հոյ հարսին լուսոյդ,
լինել հարմանս մբազանսոյս:

Սրբի մաքրութեան ըմանսոյս,
իկրից մեղաց անտացելոյս:

Երեզ հըպել լինն մեռելոյս,
և կեանս առնուց տարագրելոյս:

Երևելի այսկենցաղոյս,
յիմանալիդ փոխել իլոյս:

Տանն ին Զըղ թանկեղ խոս
տողանուի թիան Տանցիսն

ողբերգահան: Չայնու.
Խօսք ընդայ կընդ ծիւեր
րեանկերանի: Ըստիպարնչ
իբն: Չբոն բնից տանիցն
ն էրձեռնիկայեցոյ:

III

Մարհատման
նախկին
ախտակից

Լեռոյ: Բանամարչը
Թունաբարբառեմ Լեզու
աւա բողոքեմ զանձնե:

Ղողեղեմ զայս զլատողն
ըրստեան: Կուբնն զիորեյ:
Դասեցի զանձնն: Կուսա ճ
անեցի: Կուսա: Կուծեցի:

Երբեմն ի լոյս: Եւ այն ժամ
իսաար: Եւ Կատու Երմա հո:
Չիարդապատեցից: ԿԹի
Ե. լացն մոց: Կիբազում
էնյոյժ:

Երկինքը և երկերեկայքը
բացելի և զկելի զանձնում:
ՐՆարեցի ըզ ջարն. ընկալայ
Կամաւ ըզ հոյ ըամեղաց:

Թաժառման ըղմով. Թաւալ
իւմ ի սերուն. Թոժափել ճկարեմ:
Ժանաւաւտիք ըցայ. Ժակա
հոտեղե. Ժամանակ բազմ:

Իբացմտեղեցայ. Իմք և որհր
ողոց. Իբարեաց գործող:
Լաւարկաց ա նձնն. Լաւոյն հե
ռանալ. Լինել ընդ Լաւար:

Խորհուրդը բջարին. Խաբէ
ըզ հոգիս. Խորաստոյղ լինիմ:
Ճամկէն զն ընկաւայ. Ժժժա
ղին պարսմաւք. Ժանեակ զխաւուն էն:

Կամաւ կորացայ. Կանգնել
ոչ կարեմ. Կարկամեալ աւն
Ճամբ:

Հորմեղայ կիզող. հըրէհ
Եւայ յորիս. հորեորբարիք.

Չարկեցայ մեղօր. ճանճրա
ցաւ հոչիս. ճարկեցին տեսողք
Ղեղիգատնումք. դառեալ ենք
տեսա. դամպարիմ շիջաւ:

Ճաշակմամբ մեղայ. ճաշեցի
ըզմաւ. ճոխաւ ըբատացայ.
Մեռեալ են հոբով մտլորեալ
մըտաւք. մեայնկամ մարմնով:

Տորոցայ ըմաւ հոս. յորտղին
ճանկայ. յաղմեցայ յախտից.
Եւտից ըջնամոյն չըջանկ
եղէ. նորմիշտ խոցոտիմ:

Հոր ըպատեալ զինեւ. շո
նըբազումեղէն. շաղախին
արեամբ:

Որսեղէ ճարին. որսացաւ
խմաւ. ուռնիսն աւք մեղայ:

Չարաջարվոյաւս Է չար
չարեն զանձնիս. չունիմ
դատարունի:

Եթարտապան գրուայ, պար
տեալս իմեղաց, պարտոց
յանցանաց:

Էանամ զղղ թանամ. թեան
իմի՞նձ. թեում հրով մեղաց:

Ուրիս կոչեցայ, ուսկայանու
անիմ. ուսմ կահան վարուք:

Սիրով ցանկու թք. աւստիկ
բարկու թք սիրտիմ խոցեալ է:
Վիրաք յանցանաց. վրտանայ
հոգիս. վարանեալ շքոջ իմ:

Տիրեցին ինձ չարք տառապի
հանին. տիրականե գրկաց:
Ուրուն ոյն բարոյ. րախ ծական
ճայնին. րտտին սոց յուայ,
տիրողորմեա տիր:

Յանկուժիչարեայ. ցանկա
լորիմաց. ցաւեցոյց զաչսիմ:
Ի սերաքանչիւրոց. իւրամմբ
խառնաստիւ. լիճէն հոգիս:

Փութայիրանձնիմ. իախչե
յայսչարեայ. իափաքելքարէյ:
Քեզմիշտմեր ճծանիր. քոնմա
հուեկեալ. բըննող զաաաւար:

*Հորին Վճիլ ելաննա
խաւաք ընդ այ:*

Մաւօսողուսոյարե
գա կնարդար
արիւղոյմ ճարէյ:

Բըղխումն ի կարե. բըղխեայ
ի հոգոյս. բանք է ի հաճոյս:

Գանձ որողորմութե. գանձիդ
ճանձիւրոյ. զբառող ի սաւայ:

Երբ ըննող որմութե. դաանն
ողիսբայ. դասեցոյ վերնոյն:

Երբեակսնումի. Եղկոցս խը
համող. Եինն ողորակեայ.
Օսարժիրտի յապնի. զարժոյ
ըզժըմբէն. զուարժնոյնըմնէն:

Երհայրանըսկիզբն. Էակից
որդի. Եմիշտնէ հոգի:

Ընկալ զիս զըմած. ընկալ
ողորմած. ընկալ մարտասէր:

Քազաւորիաւաց. Ժողովն
տըւող. Ժողինն ըլ յանցանա.
Ժողովող բարեայ. Ժողովեայ
կգիս. Ժողովանորունկաց:

Երենտի հայցեմք. Իմար
դասիրեդ. Ինն բըծըկուծի.
Լերկեանք մեղոյս յոյսխասա
րէոյս. Լուծանող ցաւոցս:

Երհըլլող զիտող խաւարիս
Հնորհեայ. Խորհուրդ լու
սաւորի

Երևուհի հարծոցոյ ծած
կելոյս ստուերաւ ծագել
լոյսաչաց:

Կենարար փրկիչ. կեցոյ ըզ
մեռեալս կանգնել զգլորիչ:
Հաստեայ հաստով. հաս
տաստեայ ոսով. կի՛նե
ցոյ սիրով:

Ձայնիւս աղաչեմ. ճեռայրս
պաղատիմ. ճիրքարեց շնրէյ:
Ղամպարմամբ լուսոյ. ղե
կազար ճարտար. ղա
ղեալս ամրացոյ:

Ճատագայ թփառաց. ճա
նապարհ ինձ ցոյց. ճեմել
իյերկինս:

Արած ինչը հաւր. մոյժ զիս
ուսուսաւ. մարտի հար
ամենեաց:

Յ որմամբ աստուածացի յա
հաստի նաւուսին. յիշեազիսքն :
Կորոզաւ զբարեաց. նորոպէ
նգիս. նորոզ զարդարեաց :

Ը նորհատու բարեց. շնորհ
եազ թողու թի. շնորհէ զբաւոյնի :
Երախացոյ սիր. ոգոյս սիր
կու թե. որվան նիւմ ի սուգ :

Չ արմը յակողին. չարսերմ
անցնոր յիս. չորացոյ զպրտու
Սարսկեից բարեաց. պարզե
եաց իմոց. պարտեաց թողու թի :

Լ որչնորհ եաց աչացս. ջերմն
հեղոզարտ ծար. ջրն ջրէ ըզյանց յնս :

Եւ ետին ըստաղցու. ուսկցոյց
ինճ լուսոյ. ուսմ հոգոյս արբոյ :

Ս երանունն յն. սիրով քոն ըմ
Եաց. սիրտիւմ քարեղէն :

Վասն պիտու թե՛ վասն ողոր
մութե՛ . վերապահն կեցոյ :

Տէնչալի սիրովդ . առաջինն
յագենալ . սիր յնքն :

Րաբուն երկնաւոր . րոտեայ
զաշակերտս . րամից երկնայն

Ձաղարեանքոսն . զաղ (ն)
ճայի յոգիս . ցընճապեանն ճնիմ :

Ինճեալ լուհոգով . Ինճեալ
դերսեմ . Եւսեայ յիւբարիս :

Փրկիչ բոլորից . փութայ զին
փրկել . փորձութեց մեղաց :

Քաւից յանցանաց . քաւեայ
զաւրկնաբանս . յեղերգել
լըժասոս :

Կորոզաւղն ու թեմարդ
կան . զիսն որոգեայ ի կեանս
անմահս : **Ե**րեքս լըբեան մի

անրուծիւն մայրեալ զոգիս
զմիտս և զմարմինս:

Մութայ ևս իրուծի և զիս
կաճողիկէ եկեղեցւոյ:

Արբեայ յատից մեղացիմաց,
կենդան արար քոնք արեամբ:

Երեմանդուատին որունք
ինձ, բացցին որպաւազակին:

Արբեական սուրբն հրեղէն,
ճառցն կենաց իբաց դիցին:

Ինձ լրակի արայ ըզձայն,
յերանական կոչմանն յերկինս:

Եկայքսն հեալք հաւրիմոյ,
ժառանգեցէք ըզպատրաս

տեալն: **Ս**ամեալ տերոջան
կեալ զաւրաց, ընդ հրեշտակ

աց իննեակ դասուց: **Գ**ոչ
ձայնիս քերովեից, քեզ

անկուծի մեշտյէտն:

ՎԵՆՈՒԷՔ ԿՈՒԻՆ ԵՐԿՈՎ
ՎՆՆՈՒՄԱՍԱՅԵԿԱԸ:

ՐԱՌՈՒՆՔԻ ԵՂԵՐՈՒՄԻ ԿԱՐ
ԹՈՒՆՔ ԵՍԿԱՍՈՐՈՒՄԻ:
ԱԿԱԿԱՅԻՆ:

ԲԻՏՈՒ ԱՆԻՆՆԻ ԴՐՈՒՆՔ ԵՐԿՆԻՅ.
ԲԱՐՔԱՈՒՆ ԿՐԻՉՈՒՍԿԻՔ. ԲՈՐ
ԲՈՐԻ ԳԵԿԵԱՆՆԱ:

Ք ԵՐԿՐ ԿՐԵԿՆՔ յՈՐՈՒՆ. ԳԵ
ՐԵՂ ՏԱՆՔ ԲԱՆԻՆ. ՉԱՂՈՆ
ԻՔ ԱՆՐՅԱՅՈՒՆԻՆ:

ԴՄԱՍՄԱՍՐՆԱԿԵՂ. ԴՄԱՍՄԱ
ՍՈՒՆՆԱՐՈՒՄԻ. ԴՄԱՍԵՂԱԼՂԱՍՐ

Ի ԱԵՆԱՆԵՂՈՒՅԵՂ. ԵՍԿԱՐՈՒ ՇՄ:
ԱՍՐԻՆ. ԿԱՄԱՍՆԻՆ ԻԿՈՒՐՆ:

ՉԱՐԿՈՒՐԻ ԱՆՆՆԻՆ. ՉԱԿԻ ԿԱՐԿ
ԱՆՆԻՆ ՉԱՍՐԱՅՈՅ ՉԻԱՍՐ:

Ե ԵՍԿԻՅ ԸՆ ԿԱՍՐ. ԵՐԵԿԱԸ

յերկրի. և ասրեսալ որդամբ,
Ուսոցործոցիմոց լնտանա
րհնու. թեան քնացից. ստա
ցայ ինձ խաւար:

Թախանձ եալ հոգով: Թախ
անձ եալ մարմնով. Թախ
Թախիմ ի հորն;

Ժամանակ էինձ. ժամեալ
լալոյ. ժամ պաղատելոյ:

Իմացիր անձնիմ. իմանեկու
թենէ. իգեհ են մատնիս:

Լաց լալով անձնիմ. լաց եալ
բաւու եայ. լաց զանցանքս:

Խաջանելչ փայտին. խոնար
հ եալ անձնիմ. խընորելոյ
զՈղոր. թեան

Ծարաւի անձնիմ. ծագմամբ
մբ հոգոյս. ծաներգարարելչ:

Կորացիրանճնիմ. Կորա-
ցոյ զերուորո. Կանգնե-

Ն զքեզ թրիառա:
առաւայ անճնիմ. Կա-
րն երկնաւորի. Կայեայ
զԹողու-Թին:

Չայնաղերաանայ. ճայն
պաղատանայ. ճայն
իւղաչեմ:

Ը Եկազարտուրբ հոգիո-
առաջնորդիմէր. որ
մոյրեցայ

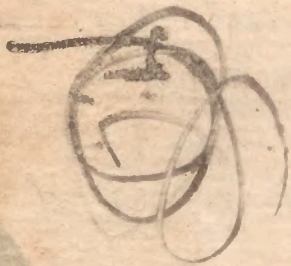
Ճշմարտութիւրկեց. Ճանա-
պարհ կենայ. Ճեպեայ
պիսիւրկէ:

Մ այրեմեւեղայ. մայրեմ
եւ չարեայ մոռայէլըմահ:
Յ Ի Թագաւորիս միմոռա

in the name of God the Father
and of his only begotten son
Jesus Christ our Lord
who was born of the Virgin Mary
and was crucified for us
and rose again the third day
and ascended into heaven
and sits on the right hand of the Father
and will come again to judge the living and the dead
I believe in the Holy Spirit
the Lord and Giver of Life
who proceeds from the Father and the Son
who with the Father and the Son together
worshiped and glorified
who speaks through the prophets
I believe in the Holy Catholic Church
the communion of saints
the forgiveness of sins
the resurrection of the dead
and the life of the world to come
Amen

Handwritten scribble or signature, possibly initials, located in the upper left quadrant of the page.

Handwritten scribble or signature, possibly initials, located in the upper right quadrant of the page.

Handwritten scribble or signature, possibly initials, located in the lower center of the page.

26

Handwritten scribble or signature at the top left.

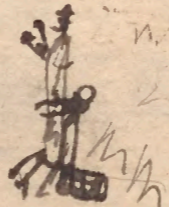
Handwritten scribbles and faint markings in the middle left section.

27

Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten scribbles at the top of the page.

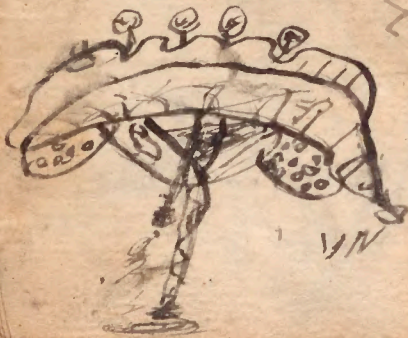

Handwritten text and scribbles surrounding the central drawing.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.

Handwritten text in a cursive script, possibly a mix of Latin and another language, appearing to be a title or heading.

Handwritten text in a cursive script, possibly a date or a reference number.

Handwritten text in a cursive script, likely a historical or religious document. The text is arranged in four lines and is written in dark ink on aged, yellowed paper. The script is highly stylized and difficult to decipher, but appears to be a form of early modern or medieval handwriting. A horizontal line is drawn below the text.

Handwritten text in a cursive script, possibly a form or record, consisting of several lines of text. The text is written in dark ink on aged, yellowed paper. The first line begins with a large, decorative initial 'J'. The text is arranged in a roughly rectangular shape, with a horizontal line separating the top two lines from the bottom two lines. The characters are stylized and difficult to decipher, but appear to be a form of shorthand or a specific dialect of a historical script.

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a set of initials, consisting of several lines of text. The text is written in dark ink on aged, yellowed paper. The first line begins with a large, decorative initial 'J'. The text is arranged in a roughly rectangular shape, with a horizontal line separating the top two lines from the bottom two lines. The characters are stylized and difficult to decipher, but appear to be a form of shorthand or a specific dialect of a historical script.

Handwritten scribbles at the top left of the page.

Several lines of dense, cursive handwriting, likely representing a list or account of items.

Handwritten scribbles or small diagrams on the left side of the page.

31

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a name, written in dark ink on aged, stained paper. The text is partially obscured by a large, faint, circular scribble or watermark.

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a name, written in dark ink on aged, stained paper. The text is oriented vertically and appears to be a continuation of the text above.

Q

Handwritten scribbles and marks, possibly remnants of text or a signature.

Handwritten signature or name, possibly "M. M. M."

32

1790
1791
1792
1793
1794
1795
1796
1797
1798
1799
1800
1801
1802
1803
1804
1805
1806
1807
1808
1809
1810
1811
1812
1813
1814
1815
1816
1817
1818
1819
1820
1821
1822
1823
1824
1825
1826
1827
1828
1829
1830
1831
1832
1833
1834
1835
1836
1837
1838
1839
1840
1841
1842
1843
1844
1845
1846
1847
1848
1849
1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860
1861
1862
1863
1864
1865
1866
1867
1868
1869
1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

ገሙ ማህተት ገራጭ-ገት

ህግ-ገራጭ ገራጭ

ገራጭ-ገራጭ ገራጭ

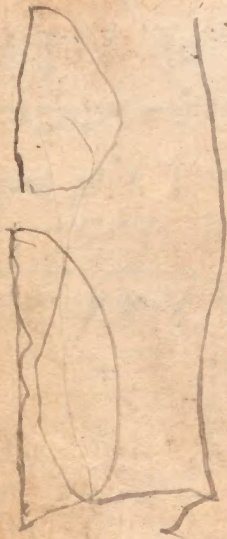
ገራጭ-ገራጭ ገራጭ-ገራጭ

ገራጭ-ገራጭ ገራጭ-ገራጭ

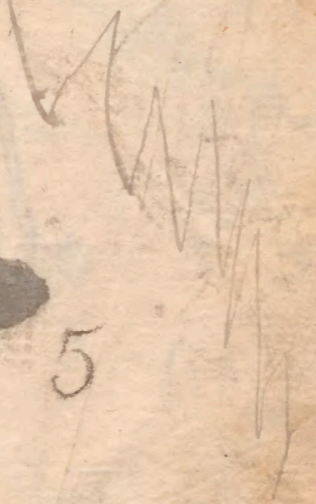
ገራጭ

ገራጭ-ገራጭ-ገራጭ

ገራጭ ገራጭ ገራጭ
ገራጭ ገራጭ ገራጭ
ገራጭ ገራጭ ገራጭ

2. 2

5

33

55

57

Handwritten text in a cursive script, likely a historical or scientific record, located below the illustrations.

Handwritten text in a cursive script, possibly a form of shorthand or a specific dialect. The text is arranged in several lines, with some characters appearing to be ligatures or stylized letters. The first line contains approximately 10 characters, the second line about 8, and the third line about 10. The fourth and fifth lines are shorter, with the fifth line appearing to be a single word or a short phrase.

Handwritten scribbles or a signature, consisting of several overlapping, fluid strokes that do not form recognizable characters.

Handwritten text in an ancient script, possibly cuneiform or a similar early writing system. The text is arranged in several lines, though the characters are faint and difficult to decipher. The visible fragments appear to be:

Line 1: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 2: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 3: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 4: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 5: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 6: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 7: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 8: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 9: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Line 10: A series of short, horizontal strokes, possibly representing a numeral or a specific symbol.

Handwritten notes in a cursive script, possibly a ledger or account book. The text is arranged in several lines and includes various symbols and numbers. The page is heavily stained with dark ink or water damage, particularly in the center and right side.

Handwritten symbols and characters at the top of the page, possibly representing a sequence or list.

Handwritten symbols and characters in the upper middle section, including some that resemble the number '4'.

Handwritten symbols and characters at the bottom of the page, including a prominent symbol that looks like a stylized 'S' or 'Z'.

Եզրատանոնուրա յՏ Ի:
Չորքարոյնէն բաղճալ Ի
անիբարիննատաննճարոժի:

Լորչարեաց խընամտանի.
յօրինակացասակըտամբի:
Չորկարճառօտերասկրգի.
չարագրեցի՛ իյայտաուի:
զլերծանազարդմողճի.
գերբանըկարընչխընորելի:

Լ
—

Հարցանանուժի՛ն անիտ
բար չի՛ն արիւր Եկանիւլ
իւլերուտա:

ատանօրսկըզբօորել.
Բանիւ ըզբանն
ըսկիզբեդեալ

Յնորընդհօրնեհացել
անեղապէնգողըզճընեալ:
Ոչժամանականորումընել
ուչե՛ծոցոյն իւրբամանեալ:

Մ ջնախնական գոյի ստեղծէ
ուչաատուակցաւ գերազանցէ:

Ս լիաճին որդի ծընեալ
ըշախուսոյ հօրեճագէ:

Յ որմէ կէտնքնաղբերացէ:
Ինոյն հաւրեհոսին բղղի է:

Ե որորդու թինան ճնաւորէ:
անու թին միաւորեալ:

Բ ստերեւաց տարորդէ
բնութեանքակ յոյժ միացէ:

Ո չարարածք գոյան դժուէ
և ոչ կրտսերորձաւայեալ:

F
—
?”

Ո չբարձրութեւն քմեճացէ
որեւ կեղաաստիճանեալ:

Ո չ յիբերացոյրարարեալ
ուչիբորունց յառաջացէ:

Ո չի միմեանցան նրմանէ:
այլ հաւասար հաստմեղէ:

Ս լի յորոյ հայրձանուցէ:

զորդիմիայն հայրստացել:
Ի ի հոգոյն նորին բննեալ
ննոյնք ըզնա հետազօտեալ:
Բ ալցարտիքնոցսամպով ծածկել:
Ե գիտութե յըրունք փակեալ:
Ի սրովբեից չեմնացեալ
նրովբեից ներհուն չեղեալ:
Ի հրեշտակացանհրմայցել
իստորնայնոց անհասել:
Ե ալիսաւարն վրկայեալ
որիվերուատորուացեալ:
Բ թեզան չիքոքնայեցեալ
նրատրնութե ըզնատեսել:
Ի ալց միածինն մեղաւորել:
այնորիծոց հաւորնակել:
Որովերկինք գոյացեալ
և աշխարհի սին հաստատել:
Տ որմէ երկրորդոյ սարարել:
իյառաջնոյն աղբերացեալ:

Է

3

Որքեն հոգիք հարկաւորել
 և հապաստու շտապարեալ:
Որով երկրորդ յարևաեղծել:
 քառեց տարեց ընթացիցել:
Օրիսոր հըրդեամբ ընդատկել
Երկու ինքեան կերպրանել: (Ե)
Յանմահակն դրախտի եղել:
 Ելգեանի զորեր տրնկեալ:
 Ի շխանա կանկամօ պատվել:
 և պատու իրան զտուն կընտրվել:
Իսկարուսեան կնատաւօտել:
 որամբառնալ ըն խաւարել:
Ընդ պարտե ինմեր մախացել:
 զորարար չեն երընկալել:
Նաւանա կանբան ընծայել:
 Ի ճեռնաւ ինչ կին ըն խաբել:
Մահան ի տոր պատրել:
 զբանալ չայըն խոստայել:
Որդառնու թք ըն ճաշակել:

Է
 1
 3

յանմահական փառացն անկէ
 Նախ թողնեալն այնու փառէ
 ապա մաշկեակն յետ փառէ
Տար փառալ զայրենիէ
 եկեղեցի մահուածեալ
 Պրաճեցեալ կոտացեալ
 որ թեզէ այր թոխանակէ
Էրկիւմար զին՝ ճնշուի լըցի
 կրնոհանուր լածաւալեալ
 Որոց իդեպեր զըղ ջանալ
 զանցանըստ զորն ապա խարէ
Էւթողումն մեղաց հասեալ
 կիյարին դատեալ դարձեալ
 Բայց ցանկահանա խորիք եղեկէ
 եխմարմինն զուրիս թոխեալ
Կինչ կեղեկ ջուրք եղեկեալ
 Լնահանաց երկնից բացեալ
 Օ՛ Տաւմէն խորասու զեալ
 Եզամբարիչորս սաստակէ

Խ

3

յառապանին ապրեցուց է:
զորից նախ քան թափուք էաւ:
Ը զնոյ որդուք ի որդիք քրոկէ:
որքոց գործարն մեռուց է:
Ա թոյ է եալ և առարածեալ և
վերջաւինն աշխարհ շինեալ:
Ս զզրատապցի գոլ բաժանէ:
յ որդոց նեկոյ զոր հրսեր է:
Իստմայ Եբեր սերեալ:
եբրայեցիք նա նու՛ննս:
Ուստի արկի ի ճրնս քրոջն է:
յաբառս համուտու հմէյ յտնէ:
Ի Էբրայ լամանն է եալ:
եզանն է ծից մամս քնկարեալ:
Տ րամե ճարն որ քրն և աւարն է:
Տաւիլուայ յերկնից ծագէ:
Ի սկյաբ է ծիզն եզվի ծակէ:
նախ քաղ **զումեր** եղև ճրնեալ:
Ե վամանն է գոլով յայտնէ:

ԼԹ

3

այնոր թիւահրնկոչեցեալ :
Տ և ընդեամբ յանորա մասնի յոչ :
Ե թորգր մնա սահայրեղեալ :
Յ որոսմ **Վոյն** յայգարաննէ :
Տ և սաստան թուղեարն թողէ :
Ս յ թորգումս յ ըզ **հայկ** ծընէ :
Յ որմն և հայ բնեանո մաննէ :
Տ աշտարակին մին սա եղէ :
Յ Ե թանասն իցնորդնա շինէ :
Ե արտ հակասն լեզացն էալ :
հ այք ի սորա մասին հասէ :
Որոյ աշխարհ լամերեկեալ :
Ե ծընընդաք ըզ սա լըցեալ :
Ե լամ մանեակ անորան կոցէ :
որ ով արմէք բեր կոցեցեալ :
Բ անպի յաղծող ազրայգրանէ :
Ե քաղութն անուն ստեալ :
Ե լի մաննեկ արմա ծընէ :
այնոր պէգայն պոլ պէկոյեալ :

Կ

Ս որ և հայկին ընծաւնոցէ
Բ արիւարաւն զբիւնի արեալ:
Լ զլայնա լիճընի քարշեալ:
Ե շէտ կըրծիցըն թափանցէ:
Ս ագով եստիար ժանայէ:
Կ սահապ ես ինչա ինէրգիծ:
Կ ընտանեկաց որո՛ւ եղեալ:
Վ ընտանիւ երանուանէ:
Տ արմայիս ե գողով յայտնէ
Վ ընտանայն անուանաւրէ:
Յ ամասիայն եղեծընեալ:
Յ անուրբ եղամընկոցեցեալ:
Ի փեղամայ հարմայ եղեա
Ի հարմայի յարմայ ծընէ:
Ե ւայլ քաղաքով քամարէ
Ե հոտայէն յարմար եալ:
Չ որ յաւերոր թըրի վարկէ
Ծ ողապունս եց լարժանըւոցէ
Ի այցայ մտոցա անգիտցեկէ:
Որոգ քեր թողին սատ վեծանէ:

Ի

Բանսի պատմե թորե
 վանուն պարոյ նախադակէ
Եւորսքանա վերջուակէ
 կարունա իսկն ընոց կարգէ
 Ծարայ նբնութք գեղեցկոյն
 Եւզ **հարչայն** ռիւթք վոնէ
Եւզայլ բզէն շարադրէ
 յարչակունիւնն հասուցէ
 Ծարահասակ ազգաբանէ
 Ծորակք **Եւորսն** ելեծընեալ
Երգաւ Ետիսըն հաստաւ
 յորակ ազգաց ըմբեալ
 Որտաորին գորակ սերեալ
 պարթևականաւ զմտանէ
Ուտի **արչակ** Թագաորէ
 արչակունի ազգաց զեղէ
Եւզ քաղաքըն բահլանէ
 պաղհասունիք անդկոչեալ
Զիւզ գլխըն միապետեալ **Տ**
 յարեղէանց կողմանց տիրէ

41

cc

Չարեհասանը իջարն ձախացել:

Իջարեհիկան հունը ստեղծել:

Եւորայայտաբեր քաջացել:

Եզերապոյնցն յոսոնց եղևալ:

Տարքայական թագը ստացել:

Կրտաշէտ իրող թող եալ:

Լզպատերազմազանց զնէլ:

Կընդինամարտն յաղթահարել:

Ուրոյ փոխան փոլով նրասնել:

Այնոր **Կրտ** հեծանտանեալ:

Սայեկերբարձեր պարգևել:

որ **Վաղարշ** հիանուեալ:

Ուրոյ զորապետ բազմօրեկեալ:

մահեղտնեանցն յաղթող փոլել:

Տարքայական պահ յարինել:

Ենախարար լուհապատել:

Քաղաքական օրեհա եղել:

Երարար կարգաւորեալ:

Եյեսուամաց Ենջ զպիսիսնել:

Մերն աղջակ այն թագաւորել:

2

cc

մ զհայտատանեայց արտոբեալ, և և
տոտանտայ թագաւորեալ:

Ե Նորզարնատագրողքերէ.
 Եւ աղծու ընդան թողեալ.
Օ Իսնարիարձանն առեալ.
 յեզրծողուն ընծիկանգնէ.
Ե Եւ լեռնականն արեամբմէ.
 արեամն ըզլմափիմանցոցնէ.
Օ Երկունայրնչայնտեսնէ.
 Իբրեց Երկրպագեալ.
Ա Այսպիս ըզմեկ քնադարտէ.
 զայն թագաւորքս պարտէ.
Բ Եւ յցմեկ իյայս ոչ պան ծայ է.
 Կերամարմնոյ քոյն Երգործէ.
Ա Այսպիս զի վա ի ճանապէ.
 Զնորաշխմերոյ Կրագեալ.
Ե Երկրորդին պակէ Կաննէ.
 ըզնախնականն արտասկէ.
Ա Եւ զօրանն թուլածողողէ. Ճ.
 Եւ արարադեղն կարկանէ.
Ե Եւ արեւմտարա թանանեալ. ??
 Եւ զլիւթ ապոյ արքայն կալէ.

Չ ըն ժամուրծ ողբն հն պնդէ
կըզ ցամաք ըն նրա ձեռք :

Ի թանգաղեկ ասնոր ըզլե եղէ
ւթ ը կրտստեայ քովս բանէն
Որնեաւ աճի քաղաքացն եղեալ
ըզ մի ջարեայն մը ը ացուցէ :

Ե ը լայր սուչ արիացեալ
եզի ը խոսարն ապակե եալ

Տ ի սրաց քորացն եղե խոցէ
Յորմէ վախճան մահոս ասէ :

Ե պատիգրան թագաւորն է
այնտրմի ջին ընկոցեց եալ
Ըզ յունա հան զարարն կրէ
Խաղեաւ ին նաաղաւեալ :

Լ զգարի ըն ըն վախոսցէ
եզ մի կրտսայ ինքն կալեալ :

ՃԺ

Ն ոտմայեցոց քորացն յաղթէ
եզի ըրտա ստանա հացուցէ :

3

Ի պաղեաւ ին քորա սապէ
եզի իւր կանոս պեր ի աճեալ :

Ի հոմալեցի տապարակի դձը
 Ե ի սոյ ին շատ վախճանել:
Տ որ մե ուրիշն ըզ թապնառել:
 որ ~~արտառա~~ ըզ թապնառել:
 Որ թաջու մե անուշառել:
 այլ զորով այն ընպետարառել:
Մ Ի նշի վախճանել նեկ այլել:
 Ենա ի սատ ինք շատ նեկ նեկել:
Ը զսատ ըզ թապնառել:
 որ Եստ ըզ թապնառել:
Վ որ սաջնեկ որի ել Եստ
 որ սաբաբուն Եստ թապնառել:
 Որ ըզ թապնառել թապնառել:
 Եստ որ վախճանառել:
Ի սաղաղ ահան կենարատել:
 ըզ կեն ա ըզ թապնառել:
 Եստ ըզ վախճանել շատ ըզ:
 Եստ որ կու ըզ ինճեր նեկ:
Չ ի սատ ըզ թապնառել:
 Եստ ըզ թապնառել ըզ կեն:

Ճի
 —
 3,

Բայց արքայաբու զերեւելին
Լանտղաժողովուրդիս Կառուել
Ընդ Կերովդե Լազարուրե
Կեղբորորդին Երաստա Կե
Ըզփոր Կականուր Ընլը-ե
Երզնական Կամակղլու
Իփոր Կարդարաղայն Երգու
Կեղբուր Կե Կեղբուն Կառուաց
ԼԼԼԼԼԼԼԼ Լստատու Կանեալ
Լանուր Կանե ԿԿորդունե
ԼԼ Լուսեղ Երթալ Կոչ Կանե Կունե
Կալանուր Կարաճ Երթալ Կունե
Երանե Կայն Կառուաց Ե
Կար Կառուան Կառուաց Ե
Կանալ Կլինե Կոչ Կառուաց Ե
Կար Կարե Կոչ Կլ Կայեալ
Երանուր Կոչ Կառուաց Ե
Լանուր Կանե Երկր Կառուաց
ԸԼ Կրանուր Կոչ Կառուաց Ե
Կերանուր Կոչ Կառուաց Ե

ԸԼ
—
Ը

Արտայս հրձուի մեցընձ պէ
Թգնու իմ պանծայէ:
Բայց նախապարբնանգրէ զն:
Երգնամ մակնառնաւորէ:
Օրբևտեւէ ուրախայէ:
Իմ կամ խոստովանեալ:
Օտակնաւորէ յոյսխոստոյէ:
Ինչա կերտինգալաւայէ:
Իսկտըն մերգլարսն լըպէ:
Եկիւազին վասն իմ մեռէ:
Իրկարտեանա յարոյցէ:
Ետաւտի ջրանդրէն է եալ:
Եզաւեալիս հորնաւորէ:
աւարէոյն հոգիայեալ:
Եզթարէ ոստանայրդեալ:
Ըստորում ինքներկտաւոյէ:
Որոյ յարհայ քաղաքիսն է:
Ի յարգար յաւտիցստոյբովէ:
Եկիսաւորսն հաստաւորեալ:
Չառաջապոյնն դաւանել

Ընդամաքէր ըն մը կըրտեալ
գամմն լուսաւորեալ:

Յարեղեանս անորոստեղե:
Լամնորանաւր արդ կարեալ:

Եւ ի բարութեամբ մահ գըրե:
Լամնորեթեր կայարն առաջե:

Զխաջակ անուայ նամբ աստե:
Լազ առաստալն կըմանայե:

Որեւոյն այնեակէր աւերեալ
խաջեց կոյնէ առաստայե:

Իբաբիւնն ժողովարաբե:
Լամնեկտեկ ըզնայեգըրեալ:

Իյարամաշես ըզնայեցըրե:
որեւոյն աւից ժապաւորե:

Պատասխանեալ ըզնեկը:
ասեկ առաստալն կըմանայե:

Չորաշխարհեան ըզնեկը:
զն կանխապայեկարդե:

Ղյլն յամոռնորին ըստե:
Իսթանանունն որդեղեալ:

85

62

Արքայի հասցն ուղի տեղե
և քարու սր ժամանակ էր լալ
Ել լի արամ արդի ցընբայ է:
Կհաւատացեալ լընչարջրի:
Ու քարկու թի տնընհա է:
և քարաջարն ահա տակեալ
Իւանատրոնի թաղի է:
քեաւ բգարու որդի ծընեալ
Ու քարաջընն խողի ող է:
և քարի խորդն խորքայան է:
Բատար ժամայն նա վըճար է:
Ընն էրուանդ արքայն ըստ է:
Իրի կնոջ է հ երաստուա է:
յարչակունն է անմեւերեալ
Կանչարի ունակ եղեալ
որնչարձանըս պատաս է:
Գործըս յորունըս կասիր է:
և ճեւակերտըս զորին է:
Տարտաշես է գողովարին է
ուստին որայ ըլ թագնաւ է:

Ճ
—
3

Սանախնական իրյօրինէ
 զարուշտիշէնհաստտեղէ
Եւզալանաց զօրալնհարէ
 զարքայօրին ճ երբակալէ
Օչբնաղապեղկոյսընտեղէ
Ըզասրէնի կընդից ազնէ
Լզհարազասն իրար ճիկէ
 ևանկասպուտուխտհասան
 Սասյլբզն ճակատմըղէ
 ևարհեանից գիւտիհասէ
Եւրտբախտին վախճանեղէ
 արտասալղայ փոխանկէ
 Ստորումնա սակաւկացէ
 իտրափիտ ինչանդվըլեալ
Չորյատասպէլտմանցտեղէ
 կյայլանդակըսբարբառեալ
Տաչացասն ըզնա կալէ
Տյապատմասանցլերիտրե
Եւըն թայեքպարուսնիէ

84
 —
 2

Միշտ հանապազգու լով լրծի:
Չ որդարբընացաւանդառեի:
Կանաւարդին զաւրն հարեի:
Չ խմրակապանասեօ խըլէ:
Լաւ շխարհ լիվախ ճանառեի:
Ը գաստ իրա՞նի խանորդեի:
որի բերքայր հարազատեի:
Ե յաղթահան գող կատրեի:
հանութարտու թք թաքատրեի:
Օ կէնցաղախան կեանարն հոռեի:
Ե ճեպ հոսոյ վախճանառեի:
Ս րոյ լըծապն երբայրնատեի:
այնորտ **Ե** Կր առ լեր ընեղեի:
Վ րու թեց ոչ հետևեալ:
Ե իշատասկի չարութանացեի:
Ս ախայնամայ յողունց կեցեի:
խաղաղախանամահ ընկալեի:
Ե ինդ սոր վաղ **Կ** ըրատեի:
որեւ որդիիս սիրեց եալ: ՃՃ

Չ բարամաւային զօրւնն հիւ
կրան չաւեւանոր վախճանէ
Իսասի. **Խոսարով** թէր է.
Եւ վրեժ հասարն ապահանքի:
Չ օրըստ պրամբո զով է
Չ հետեւապահանարն նրվա ճէ
Կակաւարսից յողթող պրանէ
ամբաստանեալ ապատակէ:
Ե պարտաշինան ճկւցոցէ.
Մնէ ի հրնարիկս զվախոցէ:
Տ արտասանայ արեւն ինդի
պորտասանն ալն երասպանէ:
Ո րոյտով կալոց կարացէ.
Եւս երուեցլն չհանդուր ժէ:
Ը զնախաբարստիս կոչեցէ.
Գպարթ Եւս պրամբո զով է:
Տ ոլովակի ճիւխոստացէ.
Եւքերապոյնիս հասացեալ.
Ճ Եւ կրորդականընբարձալ.

5

Ճ

Ուոյ ամաց ինչանդհացէ
 լատաշխարհի ամուսնացէ:
Եյետերկուց որոպծընեալ
 եյ երկոցոնց կամացմեկնէ:
Մարտիամայ պիրսերնան
 եյաննպտ ըս հետե եալ:
 Իսկանդրանկննանդէմնցէ:
 կենցաղանկանլարալատացեալ:
Բայց արիքորի յալ լուսնկեալ
 եաւ **արդար**ն հետեեալ:
Չորարաւաւազումն հոտե
 երկայսերորու ըն հասեալ:
Սախարովորորի եղեալ
 առիքաջանց քաջերեալ
Եյաղթանդան հրակայացէ
 ումեղ կարողանցալ թ պրտէ:
Սեդնոր անդր ծամանեէ
 եւհայրական պարսզ ճրէ:
 Իմաստին պատմութաւացէ:

Մ

3

2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50

յաւասարութեւն շնորհացն:

Մինչ կարողատո՞ւն զօրացն
անոր երակն անդամուանն:

Մ
—
է

Բանգիցլուց զերկուց կալէ
միում ճեւարց զեղծիւս Թոփէ:

Բանգ հոսրացին մեծ երեւէ:
որոզ վըզե նեմ կալեալ:

Երան զկրաստան արիացն:
որզ կը ճղակելն կորցեալ:

Ըզ կրոս երեւմեծի դարձ
ճիւն ըացիկ կատարեւ:

Իսկ ներհակին անդ հրմոցն:
կարողատոյ յերկրան կն:

Սրիարար անդուստ վազն
լոգիալ ըն ըաց կատարն կն:

Եւր ըացարեւն երիարաց
զլն ըացարեւն յեան հըլ:

Թ յիւրոպայ նպատեղի

Ելիւրաւ հանազօրաց սեռէ:
Ընդարար դատաց ընդ փրկեցի:
 զլիկամն հանապրեցոց եւ ը
 Ի սկիւմ եմ խմարաօնն որքն:
 Ի որ յեփրատաց յայն հոյսեցի:
Ընդ փախարատ եպո ջաճա
 պարէ: Երևարին զիրատրէ:
Յյլ զիւրաւ հան ըն զկնատը:
 զձեռոյ կազմամ ըստանն ընէ:
Իւալանարին զայն քեռ հումն:
 Եւ որ զանդատ յայն հոյսանցի:
Մինչ բարբարոս սեռնն եկի:
 յաշխարհ յունաց ըն բընի եպ:
Իրոհ լեւեա հրամանա տրեցի:
 հրամայեցոց զադապն հումն:
 Ընդ յոգնա հի իւրմ պից դատոց:
 Կատարար ըրդատն եղև
 Կերկեալ

Ը
 Ը
 Ը

Բայցեալ զլուսանցի ոչ ժամն է
այլ անուամբ ազգայեան
Իւրեջլայոյ յարման գրուէ
Երեսարացն որ կերամ կրեալ:
Փկտա կնի զերն ոցլն կալ է:
Իտեալն աւու խոտյարար լուի է:
Որում արքորաւուն յամեցի:
Իբարն ճրաբերն ճրարն յոցի է:
Եւրեղաւրեղ զխոտուն հոսի:
զիշխանն լոգիս ի կօլանարի է:
Իսկարբարոսն պատն ծայի է:
մէնամարտեղալքայն յլլեալ:
Չորնալլեալ կաւ հոսի է:
Ետայրատակարքայն բի է:
Եւրայն զոր հրատարակի է:
յատցն յունկն հլեջեալ:
Կայսերակերպաւ կալ ճն է:
որիտեղակեղեղն մարտուցի է:

Մ

u

Լիկիանել անայ չամսարուց է
 անորոտ ըրողստ պանտիսաց է:
Են հոգան ալ ալ ըրայի է ալ
 էյայս մերէ չամսարուց է:
Յարչակունցոյ զարմինսերէ:
 Ի հոյս զնա կան ճանկին թիպ է:
Զգործնասն թիպեաւն յ ճարէ:
 Ի տէր Կոյմոյ լուսի Կոսեալ
Ըրեկոյեան լուսործ պատմէ:
 Կորուսեալս ին Կրայ աթիմէ:
Ել պնա լուսի նա ալ լուսաց է: Ը
 Կորիս լուսի նա յ յատուկ տե է:
Ել ալ լուսանն չորիս Կուէ: Յ
 արլայսակէրպ զարու պաճոճ է:
Զլուսա զինու զի պեաւսերէ է:
 Ելայսայսական ճիւղ ճեմէ:
Զանութե պմմեւն յատմակ
 անեալ մարտակի կուշտ
 աշտանակեալ:

Կայսերական երազն զօրացել
Եւրբարտուաց պետեյաղ թէ:
Չորրաջատեան ճերբակալեալ:
Լալեռամբար ճըզնաւորեալ:
Եւստաթի կայսերն ածեալ:
Եւստաթի զոմն ժամանեալ:

Վրայսկան թաքիւ պրեկէ:
Կոմայեցի զարարատացի:
Կրօք իմե՛ն ճայք եկեալ:
Կարւրապարտից լնկալածէ:
Կսինչ չեռ յաւարեկեաց:
Ընծայաբերբապնեաց ելլալ:

Վնասհոտական զեյմատուցել:
Ըրբապնային ընսաղարթել:

Յայսմ լն զայրիակիւ լնարուել:
Քանզի զպիգորյայն լատիպել:
Ի իցոսկեմաւրն տատմատուցել:

Ունյան ճին զայս յատեալ:
Յոփերի ութ մեզաւ թիւնալ:

114

22

և հրամանս ցնոց հասարակե
 Ուստի հասցի փորձ մտուցել
 և տանջանայակ խրքն արարել
Գայլ լեբերանքն յայն երևալ
 որով զքն խոստովանեալ
Աղեարձանն յողլն բարձել
 Այնուհանդերձ զերաբե
Դախաստանայ ջրով տանջել
 ընդ զայրարկոյն փողով հոսել
 Ըզգարջ ապարրահեղոսեալ
 և ընդ յերկերան յայնցել
Եորին կարծից ընդ երկել
 հաւելոց մնկարն յօշոտեալ
Եւեղեքամբ զկողք ընթեալ
 և արաստուսցանաւ թախել
Ընդ քաղցրօդոյա ճինս ձգել
 փոխան ջրոյ քաղցախարբել
 Իտաստասկոյ զերապարկել
 որա կուժքարեանն ներկեալ

3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Բ
Բ
Բ

Բ ր ճ կապարեացուցեալ
և ընդ հագագն ըստորարկել:
Ե ւայտքի քոջ շատացեալ
այլ և գոտին մոյ կանեալ:
Ե րկոտասան կրթիք տան ջի:
ապա ի խոր վերասն երեալ:
Զ ր է եասեն պարտողն կել:
մահ ապարտ ի որդի եղեալ:
ստասողն ի նբան հատարել:
որ վասըն տն երասացե ալ
Ի ր քոբ մահ ուզ ի սի ջուց եա և
ի խաւարի նրսեմաց եալ:
որ աջն պիս ի վայր նասեել:
զերեք տասան ամ համբերել:
Տ անձական ի նասմոց պահել:
Տ զ ի մոյ քարբոց գրլու ի կոնել:
ի կրե շոկցի պապատու իրեալ:
բառնալ ճեոսամբ ի սամբարնել:
Մ ին ճևեղև ըրոմն եկեալ

Բ
Բ
Բ

խաւարմեղացուն հալածեալ:

Զարեւելից լոյսըն ծագէ
նպարեւելս լուսաւորեալ:

Ստիտորացուն հետեւեալ
փեւաւերին թի ունս հասէ:

Տրուփսիմեայն պէղեցկացէ:
որքի եր հարսնաց եալ:

Չայն առաջնի եւնիս սոբարկ է:
Զսիրոյտարմամբ զայսասացէ:

Ըպպատեղապնմասէ վանէ
զիշեանն առ թմա հուրնի ճ է:

Օերկիրըստ խապանացեալ:
Իմկուսականն ճրգամբ հերկ է:

Իպետրոսեանց նեմասարէ:
բարողակցիդ փրկանք եղեալ:

Սրդանն ճամճանց վայրեղի է:
Կբանըն յուսոյնն դքեպտ է:

Յանդաստանքոս երմսն է:
որյանս պատեր ծարաւ է:

57

Չ որչոչանայ զարդիցրուակէ
ցողովարեանմեր ոռագեալ:

Յ որում լոզ հասարարածէ:
Զնոչանոս ծաղիօք բուրեալ:

Ի դալար ողջայրի բնակէ:
Լատկենայ ջուրն արնեալ:

Կ որ մեջնոց զախճանառէ
յետյաղ լուծէ մարտին եղէ:

Ի բարի ու լեցնելն հոգի
արդրուատ ինող յեղափոխէ:

Ը ստբաբի լայնարայելեալ
անասնաբար խայտառակէ:

Տ եղեգնամբ լայրին եղեալ
ընդ համաճ և աւարադայել:

Ն աւցողոսն յ դաւաբախէ
և աւարաբայ ընյ ի մարեալ:

Ք արամբ ք զանձ ինրս հոչ հոճ
և աւարամբ ք զաւատ ինէ:

արդրուատ
այնող
ինէ

Ե

Ուստի եւ թմած հայրն շտնէ. 37
 միշտ բարիութիւն ըզմէ խորատնէ.
Ոչ յախտեան տես ըսպազնէ.
 եղջիւսպատ նաբարկաց եալ.
Սլարբայ ի նրեռ երևեալ.
 խոսրով ի տուխտ հոյաանոաննէ.
Ել արեւտիցն սաաց եալ.
 զայնոր ի նորով իրապնարկէ.
Որոց տեսլեամք ընզրհոսն.
 նզնախարարն օտայ յողէ.
Որարտաշատրաղայն երթէ.
 զգրիգոր ի նորգրեհնհաննէ.
Եւնն զալուատ սրբոյն եղէ.
 Կանընդ յառաջրիւս բախնէ.
Թագաւորն խոզաց եալ.
 նախարարն անըզպայնէ.
Սրբոյն զարեւորն զայն տեսէ.
 նարտաւուսաց վըտակ հեղէ.

Ժ

Է

Եւ իցերկ ին ըստ այ ից եալ .
 Կալ ից իմա ստնոց ին իս ըստ ից :
Եւ ից ըստ մաս Թագայ եալ .
 Կմար մին սար ըրոց նա ըստ մին
Զնաւ ետ իս ըստ ից : (Ից :
Եւ եայ ից ից ըստ ըստ ից :
Զապագայ ից ըստ մասնոց եալ .
 Եւ ից ից ից ից իմա ստաւ եալ .
Եւ ից աք ըստ մասնոց ել .
 Իմար ից ից ից ըստ մին ից ից :
Զորոսն ից ից ըստ ըստ ից :
 որ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ :
Եւ որ ից ից ից ից ից ից ից :
 ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ :
Զից ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ :
 այն որ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ :
Եւ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ :
 ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ ըստ :
 ըստ :

Չ բաներն կենաց վրդապետաւ
կա՛նքննոք աղայոցոքով Չմբէ:

Եւ խորասաց յամբն կասէ:
Եւ զանաւորին տես զի՛նչ ուցէ:

Ք

Ասրկա Չասաս հըր Չանառէ:
Լայնատարած դաշտնաւալէ:

37

Ընորագոյն հօտնանորոճէ:
Գօծման հոբոյն եւղըն հեղէ:

Տերկնից լուսոյսիւն երևեալ:
Արեալիան վերադանցեալ:

Սրյորդանան եփրատեղեալ:
Հասն հայրակալնատվրկացեալ:

Տորդեգրու թ վերայ հոջեալ:
Չորդիս մարդկան վերադալ:

Օտնան լուսագարդեալ:
Կենաց հացիւրն կերակրեալ:

Չմեկեան լաղիցըն հորձանէ:
Խորանալուսոյ անձիւկան գեղէ:

53

11
c

Մեղանայաւին լինյօրին է
 Երբաւոյնի պատարապեալ:
Իւոտանորէյ դձլ լուէ:
 որին 4 արմայ լուգաւորէ:
 Լայն ճայր 4 զօրապ եկեալ
 յեաւ ճառաստանն լնարէ:
Տատալ ելոցնյա թողաւսէ:
 սբոսկերայն երկրպագէ:
 Ի յարքային պատուաւիրէ
 4 սթնէ սիրով պատուեալ:
Գրեգորի սովըկայ եղեալ
 Խոտաւով անող զեր լնի զեւ:
 Եւ զարբրոտաւ ժատաւորէ:
 որն 4 րաշխք ժոխակերպէ:
Պապանկրօնիք խրատել:
 Երկաւաւորս 4 աստատել:
 Ի յուխարաշանց միաբանէ:
 Թմոյն երկուց երեալ:

Յոսկիսպատկառամբն է
արքունատուրն ըրիցլցի:

Իմեզն հայանտուտեհ է
որատալի սրտիբերիք:

Ինկիկայմողով դարն էալ
պցրիպ որտուանդիոց էլ:

2
3
5

Յորումեր Օսլուջանասցի
Սևառուեցողով պատե:

Չարիստա կես փոխանց ըղի: 3
որիւրորի համանտա նեալ:

Չբան հաւասոյ անդուտուտե
տանըս հայոց պարգեյ բերե:

Յորոյ հիմանս էր հաստատե
անշարժապես գոյտրամողն:

Սրիտսի չեմք հաւանեալ
որզմիութեն յերիս հասե:

Իսաբելի չեմք հնապանդե
որչարաչարուն ժողով եալ:

Ոչ նեւորիւ առկած մըտէ
որմարած ինկոյն աւարտեալ:

Ոչ կտխրեալի ստեալ
որոջաւաց մարմնն առեալ:

Սլակքի հայր հաւատացէ
մտածնն երկըրպալեալ:

Երկըրպալն խոստովանէ
սեռ թե՛ն հարտն բոլխեալ:

Յերեցան ճարսլն խոնորիկէ
ազատամեան արմնն առեալ:

Ընդ յիւր ինքեան միացոյցէ
եկեղոսէն սրբոյ ճշնեալ:

Կով ի նամարնն ով կամ թաւջէ
ազատունն եղև մտեալ:

Երեքորեան այստոյցեալ
առատի կընն վերացեալ:

Կալ միւստեպամն խոստոյցէ
լստե վախճանն ճարսաւորեալ:

ՅԾ
→
Է

Բարեգործաց բարեխաղութիւն
Զարեաց ասան ջատախնէ խոսցի:

Գրեաց ապիսիս անհաւորսն է:
Գրեցոր ի սպիտակ և սև թղէ:

Գարեալ ասան և փոխան է:
Ինքն իմանեայ այսու ծիծի է:

Մտնայ արտաւոյ յոյժ բաղ ճիցի:
Երեսուր չին իւրի ետեւ եալ:

Ըծիրան իւրն և երկայ եալ:
Լեզերիւր և սոր թագաւ լինի է:

Ընդ հաստապետ իմն յայտ է:
Ըստ ոյն և երոյ լայն ամփոփ է:

Գովասանե դասուց թողէ:
Թագաւ ասան յայր կարծուց է:

Օ ի ողբ փրկիչին ապաստոր է:
Ընդ զժամայն փոխապատ է:

Որայ և ողբեան անթոյ թ թողէ:
Կ իմն ապաշտաւ և ընդ նա սոր է:

Արիստակէսստղինչհիցէ:
 Եւ շատայ հասարն հետեւալ,
 Ի յանբարոյ յատնեալսն եալ,
 Ի թիւնսսն ի սրում Թաղեալ,
Վրձմանեաի՝ փոխանակեալ,
 Ինոյն շաւիղուղեորե ալ,
 Ի հայրենի ի ամուսնաւ ել,
 Ի սրում հաստին ատաջնորդէ:
Այլ զմեղսսսն ալ ինեղէ,
 Գլխիսն սակաւ որգործեցեալ,
 Ըզկն ի որոյ Թագաւորեալ,
Ըսարոյ որդի ի սանոսն է:
Հասարն բարոյ ոչ ըմանէ,
 ամենեին որոյ յետնեալ:
Արիստակէս ոչ հետեւալ,
 Եւ հասակացոյ յոտացէ:
Աստեղեատին այսպիսեալ,
 յետակասու ինչ վրձարէ:

ԺԴ
 ԷԵ

Բայց մինչև որ աստիճան զլուծին է:
Կրակաձեղոյն ասպրատամբ է:
Որն աստուածն արևելեան,
գրիգորիոս աստուծոյ որդեակ:
Լուսոյ բանին ոչ հանդիսով է:
Հարբարբարոսըն իսաւորն է:
Սէլ շիջոցին զ լազրն զլոն է:
Իշամ շական ձիւն քաթրեակ:
Տամեւեւին հարցն ըման է:
Տեկուսու թէ աստուելեակ:
Տւ վրեժանայ որդի ծնն է:
Համբակատիւ քաջապետ է:
Տեա խոսրովուտ իրան էլ է:
Տյաթուուն հաւտիւրոյն ըստ է:
Սրիու թէ ոչ է ետեւեակ:
այլ վատու թէ ըն համբակ է:
Բայց վրեժանայ գերկերարդ է:
Եյերկնայինս վերախոն է:

58
 —

56

Ի յերասկանցս թուոս երեւոյ
Կորսնի որդիներս կոչեցեալ:
Ըրբարապետարոյ կայ ել
 յանդիմանեց չարեաց գրուեց:
 Իստերանայ գանեւանեալ
 րնդապատկերեւզորեարուկե
Ըժերուհոյն դանեի եւ
 Գեղձմաճք մաճու գրձեոհտե:
 Ինքն իյաչաց ընեաւարեալ
 Կատողաբար յերսեմեալ
Յեապարտքս Թաթընե
 Իստերանայ որդի ծընեալ:
 Որեաւորին աւուրս եղեալ
Գ. 1. անի Կայոց Կոզիւնըստե:
Ըուսաւորք ինչաւեղ ծագե
 աւեինմանեւ չորրորդսերեալ:
Սարոյրնեք Կոզովմարե
 Եւ Կանձարով իմաստացե:

57
 57

Երաբեկոց հաստատեալ
Տարբարեից շնորհօրացեալ:

37

Տածայեիս հոգոյս անձեալ:
Տիբրաղաւնի հովանապէ:

Որոշ չարեացն արմտելի:
Երբարար կարգաւորեն կել:

Գողորմում թիւս հաստատել:
Կարմար դում թիւս հալածել:

Ընդդեմ չարեաց սուսերսրելի:
Ետբարեիս հեղացեալ:

Ուր զարշակն անկարողելի:
Կատորբանիւն կըտամբել:

Յարեան գնելայ անկարտեղելի:
Յարշակուհոյ բազար շինեալ:

Գորոյ զբնակիչն անխառնոցելի:
Ետղաւ թիւս ընտապալեալ:

Սինչ ի կողմեացն արտելի:
Ետբարեիս լուշար դեմել:

57

22

22

Չ ոսկն յալեաց վերաբերե
 ջուրի հըղղոյն աղբերացեալ:
Ի արքային վերադարձեալ
 որ թեոքոս մեծ հոգեցեալ:
Ի սբ ժողովն պուսարեց:
 յերից յիանից մննայեղե:
 Բայց իշապհոյարշահուեց:
 Եւ իբովի զիսքն ըսպաննեց:
Ե փոխանսակ թագաւորեց:
 որ որին որին պատկանուանեց:
Որքնդ շապուհ իսպաւարաւ զ:
 Ընդհօրն արեան ընդորհեղե:
Որոյ աշխարհը մեղե եկեալ
 ան թիւ զօրօք ընբնակեալ:
Տ որ թամ կանուրեպ միմեանցի
 Թագաւորն ըսպաւ երեալ: **Ե** ի
Որքն իւր պատերի ննեղեալ
 որ թագաւորն եսքն պատկանեալ

Որքան ընդ ձեռքս ընտալ ամեն
հայոց զապագան զապագեալ:
Ահնջ ի վայր հոյսս սոնարհէ:
պարսկահահանաց ընդ իմացէ:
Բայց պատգապ իր քործ օրհնի:
Եւ ի սրբոյն յանդիմանեալ:
Որով մահ ուրեղարբացէ:
Եւ ի կենաց սաւառի հանեալ:
Սլանաւ ուրջն ահա սքառէ:
Ահնջ ի վախճան ընդ ուպեղէ:
ապագայ իցն իր հանդերձէ:
Սերձահայ ից ընծան ուցեալ:
Տարշահոռնեաց սերմնս իրէ:
Քապրն փառաց ստեղծարձէ:
Եւ ի պարտեւ լուսաւորեալ:
Գովիւ բայց միայլոջ նրաւ է:
Հայք ի հիմանց ընտալ ամեն:
Կազմաց բազմաց կոխանեղէ:

ԿԺ

3)

Ի կեղեցիքքն խաւարեալ
մանքունք հոցա յապրուկեք
Տառայեցիւն ազգին ծընէ
հայոց ազատքն ճառայ է:

Տի

Ե քանանոպար մին ծընէ
անկեալ զարմին հայոց տիրէ:

Ը

Ի ս հ են եւ ին պղծոյն մեր ճէ
արեան հան զօրացն եղեալ:

Ի մայելեան տեղ մին յղծէ
Վերոսաղեմք աղաքն առեալ:

Ս մը բաղում լամար տեղեալ
հանդեպ մմեանց պատերազմէ:

Ն ոս մայեցոց ընտաղ եալ
Լենեոտղաց յաղծա հարեալ:

Տ եոսայն տրիկ յոյժ զօրացեալ
Ազան հաւատուն հալած է:

Ի կեղեցիք լուսաւորեալ
աշխարհամէն խաղաղաց է:

[Handwritten flourish or signature]

Մինչև լըրումն երկրի եկե՛ն
դատաստանելն որքն մտնելն

Ապրատամբս յերկրե քարն է
Լար Թագաւ որ ի սպ:

Մինչ զայսպիսիս հոգով խօսել
հրատարական երգ յօրինել:

Անէն հոյուն ող ժոյն տը լեալ
եսը բուձեց ըն հրատարակաւ:

Չգ ոչ ին մարտըն քամանդ է
ի հրէշտանիսց զերնն կալել:

Չորամբ ատնալ ընձանայել
որքի լերինս միայնաց եալ:

Ի սկըզմարմինն ողբող քառն
ի թինաւանդ զչնա տնարել:

Յերգ հոգևոր պարաւորել
ընդ նախնն հարց ըն հանպոց

Սակայն պապապարտաւորել
զնայս չարեաց զորգործել:

41

3.

59

Եւ որոսի ըզնա կալեալ .
Եւ վրէժաբեանսը բոցն խնորէ
Ըրտասազոյ Ժոխանասիէ .
յաւշակուն ի զարմեցեղեալ .
Ըզբաջութինս Ժվաբանեալ .
մինչ տըրբատայ կամանին .
Բիմինչ մանուկ յեւթայլ .
առ ի սոյոքունըս կոտորեալ .
Ել լեզուսն սոյոքաւացեալ .
ի յերերաց վէր սպաննէ .
Եւ այլ բազում արեացեալ .
ապահայոց արքայն ըստէ .
Որոնք եփրատանդրաքյէ .
կաւասազակարն սատա կեալ .
Երայրիլասատերնեալ .
ըստ սկամանդրոնս գեորն վալէ .
Եւ զքիոնեալ գերագանցէ .
կբասնեւրկուկանս քոնքայլէ .

նե
—
է
Վ

Բայցմաննկարգաբանմանսցե:

Եւ որոսկըատա հանկեալ:

Ուատինոր պատմութեանս:

Եւինսհոպատմութեանս:

Յորուսկըկոպ Օսգաւորե:

որքեպատպայ որդեւ Տընե:

Միումն **արշակ** վերահոջե:

Մե **վաղարշակ** միանանոսանե:

Միւրնյունապարկատուեալ

գործնականաւ պերազանցե:

Տյւրմ վայրեելե յայտնե **ԷԾ**

այնոր **մեարոպ** ընկոջեցեալ:

Որտեսականոսամբ վարե:

Մարնպարսից հրպատակե:

Ճրգնողական վարրատացե:

Իյան ապատրս հեռեեալ:

Կրրատ օրեզմակ յանձնատե:

Ըրթի չարչարակցեալ:

60

Բարեպապատճառհայոցէ.
 զիմաստու թիգանձըն խնորէ:
Օրադո թիք մասամբ բոցոց է:
Գորոյ նմաստամբ բորպատիէ:
 Ըստմովեի արձանացեալ:
 զանագիծ տառալնկալեալ:
Երիք տասամբ լեյիք յյտնէ
 նրեգական էիք չափեալ:
Սյալնոր հայսովաւոր լեւր
 սքընսա **հ** օ ծանդակեալ:
Սուներսեսիորդի ծընեալ
 համանըման նախնեացեղէ:
Սորերկորին սոք ընտրեալ:
 էկեղեցոյամոք ծընեալ:
Սբանին ահասալն պատուէ:
 զիմաստու թիքնս երմանեալ:
Սանկու նքառ շեղ ըստողովէ:
Սնորդալու թիգայնու զարեւ:

24
 25

Որ թարգմանիչ հոգովն եղեալ
լատարտ զմեայ ինոյն շարիէ:

Տաճեալսցոյ ի աղաքսեր թէ
զ ծննատու թէ ծաղիկստէ:

Ին մեղու թեալք բարձեալ
յեկեղեցիս հայոց բերեալ:

Կսե մսվսես դամբիւ եղեալ
Եւնամբսեիւ անդհաստտէ:

Կարան շնորհալք վերին լցէ:
մինչ զիյունաց գերազանցէ:

Բայց մերսրոպայ շրջապայէ:
զանմն լուսա սրեալ:

Լրայ աղոթանից գիրստեղծ է
հոգոյն շնորհալք առաստացէ:

Տեկեղեցոյ հարս յօրն է: նհ
Կարանց եղեալք վախճանատէ:

Լոյս յերկնից վերաժապէ: 37
Իճե խաչի մարմնոյն խաչէ:

Բայց իսոց ինչ աւարտ լաւաւ
Բարոյ անուշաբքայ նրանի:
Չորեք արսից նրդեա կալեալ
Կ վրա մշապու հիտիան էրէ:
Ի պետսոց հայոց տիրեալ
Կարս ից շապու հրն կոչեցեալ
Ս պազեր թին ըն վեր ջայ եալ
որ պաւաշեա ն հրան ուանէ:
Որ նախարար ըն զհանդուր թի:
իյաղտեղի գործոցն եղ եալ:
Թ ապէր ինչ արսից մատն է:
փոխանն ըր պարսիկաւեալ
Ի պղատ հա կսէ ընմեր թի:
որ յայամիր ի զհարորդեալ:
Որ ում փոխանաւ որման ըն ըստ
Կարս թի ըն զնյա ջորութի:
Ս ընախարար ըն զըզ ջայ է:
տն հովո ապետ ըն պաղցր ըն:

Աղերսահանբանիմաղ լինէ. 3)
լինելտեսուչնոց դարձեալ

Սահայնարքոյնոց յանձնառնէ
այլ զերաշալին տեսիլ պատմէ.

Որտրոսումն թէ մեծաւ լըցէ
զկորուստանձանցի քոց լացէ.

Իսկնայաւուր յորում ծընէ.
իւոյնաւորմակութեամբ լինէ.

Մահկանացոյ ճ մըտեալ
անմահ յիշումն յիսրեան ժողէ.

Բեսիլարքոյնաւստի ասորէ.
Թագեկողիւ հայոց բարձեալ.

Չորնափորտամբնեցոյց ծալէ.
Լգունդն սկիկտաւ ողմ ծիկէ.

Սահայնաւստի անացանցէ
Ըող ընտրին յառաջացեալ.

Անոր լարդան զերանայնէ.
անձային հոգող լըցեալ.

եզ
—
և

Մամհկոնեան զարմհնաերն
կապարտապետ հայոց եղևալ:

Յեկեղեցոյս ինն հաստատել:
Վասն Նորանահաստակել:

Սրմաբզմբնի զակահցեալ
սբնախարարք հանդիսացել:

Որք Վարդապետն արեմբդունի:
զարբայու թիբնիստացել:

Գորթեհամիրք հաստատել:
զեղիշեին տառվերժանեալ:

Որցուցանե զայս գործեցել:
իյազկերտի աւուրս եղևալ:

Լզգլուին տտիք իբաց բարն
զմեծնի որամբ տարամեռիլ:

Ծհաստըն հովօքսրոյ տալել
զգառինս գայլիցն յառիշտ փել:

Օերիստասարդըս խողխողել:
իմարց գլրկացտղայ քգերել:

Երգ կուսանս ոչ քրչ քացեալ
 ծերբալ թոոյ պատուոյանկէ:
Ըրբա հանայնն իսու ըմտնէ: **Σ**
 զայր իսնոցա ոչ քրլացեալ
Որոյ **Ղ**աւնդ ալ քրծաղկէ: **37**
 իմաստու թէ պայծառացէ:
Հեղքն **ա**սահա պատարագէ:
 ոչնարոյ. ժոխանն ինքն զենէ:
Սբ ըն **յ**ոգեի հոգալմիրէ:
 և ոյքնոց ին աշակերտեալ:
Ըրչերկեայնն լոյսն տեսէ:
 և պրասկացն արծանացեալ:
Ստեփաննոսի համաւեմնէ:
 ունց և ճայն ըն զբկայեալ:
Սայստեսու թի ընգոշակէ:
 հարցընակրոց նախասացէ:
Րզբարկու թն անտեսկսնէ:
 և ընցառակզոց կատարէ:

Բանգի պարսկոյ յայն ժամ տիրէ
տանըս հայոց թագաւորեալ:

Սակաւ իշխանք ինչամոյցէ:
յամորտեղիս ընբունացեալ

Շ

Եկեղեցիք հրձիք եղեալ
մանկունք նորոյ թովք լայեալ:

Ը

Պայժամ զարթոց ընկեր թնջլ
կրտաւուն թուխն ըշանա կէ:

Իսկ յետամացայն ինչամոյցէ
ժամանակաց ընկեր կարեալ:

Փորինչ չարին աղօտացէ
հայոց ոգի նշունչ առեալ:

Բապրատունեաց թագրեղ
անամնաւոր հայոց տիրեալ:

Եկեղեցիք լուսաւորեալ
նախարարաց դաճնորոպէ:

Բարն լմեղաց մեղր թոցէ
զհարաւային աղջընչար թէ:

Որոյմահմեղն մոլորեալ
կոյր նկուպացառաջնորդէ:

ՆախըզպարսիցաԹոռնառէ:
յարևելիցաիրապետեալ:

Ապախմեզհորնայնվառէ:
նզննժանտորսճարակեալ:

Այսիկ թգականն եղեալ **Ճ**
ամէնորայխունդերկիրմներէ:

Ելեա սոցայ այլազգեղեալ **Յ**
յանապատեին հեռացէ:

Կրանից նորին հաստացէ:
մոլորելոյն լղհեա երթեալ:

Համայնազգին թողքանունէ:
իրան ուչորսցեղորոչեալ:

Որոց նջախներ ոչ չափեալ
բնութի թրոցընծիյարթէ:

Արևնարբուգազանացէ:
զազիրութործարանասանացէ:

Չ իշխանութի տաճկացառէ
Թե կիր թնիք հասաւսրէ:

Ի լինդ յճրս տարածեալ
Յոյնոյ այս կոյս հանուրց տիրէ:
Չ ոսկեր լամեր լոյ չորացեալ
որէրն անիկի ազգաց ծածեալ:

Ի իշապօրեմնոցս կրէալ
Լամութեոց նըման մանրէ:

Չ ին համար թիւոջ անկեալ
անպարտարեանց ընդորհէ:

Ի մեծատայիցն անգրիւպերէ:
Ե կամ յայտնին որ լամառէ:

Կամ ըզբոյիցն յափր շտակէ:
որբն զձեռամբնոց ինանկէ:

Ի ըրոցայն իմն ազքստացէ:
որն յերկա թգոյն ի կապէ:

Թողից լոյ չար ընմեծասալ:
զհոգոց կորուստն գործեյի:

Չ
—
՛

Ի հասարակաց ուրաց ուցեալ.
Կամ ճարդ որ ծախսապահուն է.
Կրոջայ սպիտակազգոյ ասն ըն
վաւրն մեղաց մերդառնաց է.
Ի սահակայ արբոյն սկրսէ.
մինչ և ամեն զոչ վը ճարեալս
Ի յաշխարհ և ծնընդեան է է.
Ի հայրենեաց տարամերծեալ:

Յ երկիր տարապան արեւտոց է.
մինչ զի ըզմերըն մոռացեալ:
Չ աշխարհ ըն մեր տարբեր է. **Չ** Ի
մեր առաջի աջաց տեսեալ:
Կ ամիտազգաւ կը ծեցոց է. **Յ**
Բայց ի մեղաց ոչ որ դարձեալ:
Կ աննին աշուռն որ լոյս ծագէ.
այն ի միգի կայ ի սաւարեալ:
Կ թոռակալք ըն հեռացեալ
տարաշխարհիկ շրջագայեալ:

57
58
59

Տողմնոր թագի փառաւորի
անարժանեից պարտուի եղէ:

Որք յՅայ Բազմայ արևի
իքաւլ ցելոյ հայ մորայ ել:

Սահայն բնութի ապրինայ հի
որպաւ հատիկ ընկոց ելաւ:

Իկեւ թագաւն իմաստ փոխել
ուսմիկապանց մի ջիծածիկ:

Մեայն ինքեանց ներհոնեից
որյայն մազ պե գոլով սերի:

Որդեառ հայր փոխանսկի
մինչ ասում եղլա հասուցել:

Ինաստեասկան հարեսկի
եպար թեկն լուսաւորեալ:

Մինչ լիւսասկի քաջ ընհասկ
այնորարեալ բնահասուսկի:

Տորմե գրի գոր որդի ծնեալ
Տագի ստոխն ոսկերասպարտի:

Տայինչ նոր հաբ լոց եալ:

Մեծիս
անկող
քսեմաս
ուսահրի
գրի գորս:

Իմաստուն թէ պայծառացեալ:
Հարբումէ լոյնահայրեղեալ:
Ըստմայրական ընմի ընորդէ:

Իյարբայեցունաց պատուէ:
Եւսահանգաց յոգունցտերէ:

Տեա ասկանաւ ընծոխացէ:
Եւերկեղիպէն զարդարեալ:

Ըստոմբոյ տաղաչափէ:
Ըստպղատունի պերճաբանէ:

Յունականին ներհունացէ:
Յոյն իմաստեց ընմականցէ:

Յանձաշուն չտատ զերծանէ:
Արրպատապոհ եւոյն կըրծէ:

Եկեղեցիս վայելչացեալ:
Եկայաստան աշխարհ շինէ:

Ըզկրօնաստան լայարդարէ:
Ըզ վստականալն յանձանձէ:

Պարտիւնական անձընկալէ:
Վզդեաց հոյլք խողովեալ:

Յայրաւոր բայորբոց եղեալ
այրեաց զարանց խորամանկի:
Ընդիւթ ահանբանն ըստոց է
տնանկաց յանճին ընտրուին է:
Չիմինք գարունն հոգոցն հասե
բազմաբեղուն պըտղաբերեալ:
Սայայսպի վարուք կացեալ
բարայ ուղղեորեալ:
Ժաման ահացին յառաջ է:
Լատնախնի սրն յաւելեալ
Ժառանգ կենաց յետիւթող է:
այսկզորդին բարեմասնեալ:
Վալ Լատնին ի պմեսերեալ
Ի պոկորեանց շառաւիղ է:
Որոյ **Վ**ահրամանու ասնադր է:
յառաջ ապոյն ընկող է կալ
Մինչդեռ զորացն ի խօղեղ է:
Ի հայրենիա թոռն ըստեալ:
Մինչ աշխարհի օրէնս կեղ է:

Է
Ը

Կորիւն տրիւն ինչ ապարծարոյս
Ի պոկորեանց խորամանկի

և ի խառնելոցն արոտս կացեալ:
Բանպիկոգոյն երնը իրեալ
 և ի նորա մասին հասեալ:
 Իսկ յիժի զայսոսիկ լուծեալ
 զար ի սարոն և արհամարհե
Ըստամ իր փոփոխեալ:
 մինչ և անուամբն փոխադրե
Ըրնս սաղոս զայրեմացեալ:
 լղկն ի պաղոս ընտանացեալ:
Սոյն և զամբամ նախասացե
 գրիգոր ի սպերա ճայն եալ:
Բանպիկոգոյն ի գլխն համեցեալ:
 Չեառնո զազրար ճացե:
Սաղ յի բանն յիշեա և
 և այնոր ի պղինչրն ի սրասե:
Թեորորոց զանճն աստեցե:
 և զկնի ի սխառնն բարճեալ:
Սայաչակերտ ի սոց եղեալ
 յանճատ փառացն ոչ հաղորդե

28
 1

Չայտոջբանիւ լոկա աացէ:
Կամ իսրայէլն խորհրործէ:

Այնպէս ըբհատարեալ
Երկնայնն ուղղինսկ ըսէ:

Տաշխարհական ճեմերկն:
Չիշխանսկանսկամարլոս
Չհեղումքն կեպանէ: **Ե**

Չխոնարհումքն ըստայնէ:
Եւ իսրայէլն ցընհրաժարէ:
Եյանսպատրս հետեւսր
ամակրօնիք հաստարէ:

առարինի վարոյքեր ըբայն
Չօրէնքսան իտուկ խորհէ:
Իգիշերի ինոյնսարքն եալ:

Չվեկայումի անընդունէ
Լեօտորս վարտաի խընդրէ:

27

Ընդալրհանքի՞մ պնայնէ:
Երամսոյ թեարժանայնէ:

28

Տանպարս առանձնայնէ:

ընդ յովաննու պահօքսնէ:
Բայց շիրար ժաննապոյն թուջ է:
Կամ բաղբիւնանտելնէ:
Այլ աշտանակ լաբարն իցէ:
Երևոյ հանուր յսծապելալ:
Յիսն յաւորարն յայն հսէ:
Գայոց հովուացն զախճնէ:
Եւ ունպետրոսեան իբաց բրձլ:
ուն հեղ զեայն այնձերացէ:
Որով յունաց լանդ զարէ:
այլում լինել թոյլոց թողէ:
Իանտերունց բասնեղէ:
Լիցին իկրօն լամեր իրն է:
Տայն ժամարբայն մերկոց է:
Տապիկ անուն վերանայն է:
Այնոր զկարօս յոյն ստրուէ:
Եւ ծամ ընդոյ ուղեակնատէ:
Գանի անձ ապոյն սործեցէ:
Ինչ լաբար յունան լեւծ իսէ:

աւերչ կարսնախաւսը
ախարհ խընդոյ փոխանել:
Օրհովո ապետ հայոց դէ:
նըստի աժտուն ունասնայլ:

Լ

Լրոյ ըղձիայսրոհասել:
Եւստտան եաւաակիկընրէ:

Մ

Մինչ ըզվէին հրաման տէ:
զհարս հայոց անդժողովէ:

Ե

Եւստտան խորհրտանէ:
զպրժանաւոր խընդոյնը
ի վերնական խնդոյն քոհլտէ:
զազարակի քաննընձանդէ:

Ս

Ստորոզեալ Եւստտայէ:
յանապատիւյն անձ փոխէ:
Ընդորհանորց կամաց հաճէ:

Պ

Պառ ի խընդի ընդորոզրէ:
զրիտորիտայ առաջանէ:
որնալա հրամ նախաճայնէ:

Ո

Ուստին որա զայնձան ուցէ:

Եւստտան ճիտնդ ճոխլ կամ
պոյստի

և Իսրայելի արքայի Կանգլե:

Տ Ինքնանարժանայ ժամանակը ?
Տարայ միջնորդ եղեալ:

Բ այցամենից բունադատել
Ելահամայ Կարկասորել:

Վ Եմամբ Կողմնորդն օծել:
յաժոռնաստնայն վերանրսալ:

Ն արահարուն խոյրի պրճնել:

Օ Լասամուել վերաճայնել:

Ե Կեղեցոյ վեճ Կիմեղեալ
վերուստ կոչմամբ անօթնա ընել:

Ս րևարցունց Կամեմատել:

Ղ Եկեղեց խալուսաւ որեալ:

Ե ըկրորդ մեարույմել երևել:
Կցերըա բազում ըմարմննել:

Ս ռիյունացնել ասորոց

Ճ առլարբազնն վերաբերել:

Տ աւնյիլատակ նոցին կրպել:

Ղ ն Թերցուած ովքըն զարդրել:

117
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

որոչև ի այն լոկ վերձան է
այլ և վարուց ըննախան ճէ
Ատորուսանու իսկ ընկղէ
զբկ այլաւեր վերաձայն է
Ժատանգու թոչ ըստայ է
ոչ իմիուս վայրի բնակեալ
Դանտրիտաբարյերի բերջը է
զբաղցեալ լոգիս ընկերու կրէ
Տերուսաղեմիա զայն է թէ
Ուրիբրկու թի ընկեր ծա է
Իսարբոց ի Երուսալիմ է
յոր վայրն օց նա հատակ է
Տարեմտական արն ծա է
ուրազգայոց բզմբ է
Եզրզնոսին լուսաւոր է
Եհաւատրս հաստատ է
Եւորուստը ծով ընկեմանց է
Եհաւատական արն ի փոփոխ է
Տայլաւեւ ի զրն և ծար է

հովուսայ ետինըզգօնայ է:

Ի սևըթին լեռնանոսան է:
ուրեն հոգիքլուսաւորեալ:

Չ յոգնա վըրդովեան լաժող է: 118
զրեւերազիւ ծանուցեալ:

Տ անային վարըս ճըգն է:
նզանմարմնոց կերպընկայ է:

Չ բանիսիրողսն հասարեալ:
եւայինքեան բնակեց ուց է:

Չ գերըս հոգյեմկարն թեոյ է:
հոգոյն շնորհօրմըխն թար է:

Ի մեջ երկրի անրուստփոխ է:
որչեհրատայմեր ճանկայ է:

Բ աղարք բեռնոմնանոսան է:
ուրհասայ է վանգ կարմիր զի է:

Ս նոր շխանեպատուասիր է:
անձաւերանձն երևեալ:

Ո րոյ վասիւ անուն ճայն է:
հասեղուզա կմակաւնոսան է:

Ա յնորյապէս անպայն ոչ եղէ
նրման նրմա քովաբան եալ:

Ս ըմնեհան պոյն գերազանցէ:
Լաւնուանոյն բարեման եալ:

ոկ

Ն քզհովուն ինչոյ բերեալ
ուպ ըզհայրեբան ճանճեալ:

է

Չ որըւսիւսիւսամբ ծերատու ճէ:
յաշխատու եց ընհան պոյն ճէ:

Փոքրին չնրանոյ յապաղեալ
բնաւորական ախտիւ շրժէ:

Ք երկրային է ծանուցեալ
և ընդ բնու թէ մահուկ ապէլ:

Որով մարմնոյն կապից հատէ
հոգին արագ յերկինս թողցէ:

Ե պորոգայ թորայն վրջի է
ուպ ճընճիուկ հոգին ապրէլ:

Պատկեր յերկրի զնիւ թըն թողլ
առակ ըզբնատիւ պիւն պիտէ:

Չ քան ճընտըւ զնիւ թըն ըբրճէ:

խեցինանա թնուայն պէ:
Չորսինս Իքսի հարանեալ:
Բանից դասուցնաւ եալ:
Է ի շիրիմ մահու եղեալ:
Հուպի ի տրանան տրան դշնէ:
Ոչնեալ նեց դիր ըստ յէլ ^{ոհ}
այլ յօտարաց պանդխտի:
Ա բրահամու սանրմանէ [;]
գնոցարծաթոյ շիրիմ սացէ:
Ա լ լ լ իյաթոտի քհասաստէ
Բ ասի լիոսանուանաւ որէ:
Ա րեանառու հարապտէ:
Օճմամբ հոգոյն նախ ճեռն դր:
Տարեկեան կողմն պնէ եալ:
Տայլաս եւ իցլն հալած է:
Բ զսեփհականնաթոթոթող:
Ի շիրահանն Վնի շինեալ:
Է ասատանօրեկասորեալ:
առ ի յանիննախասացէ:

Ի յանապատի մընքնակէ
իմեջ լեռանց շուրուանոանէ
Բայցնախնիւսյաբարեքը
մբ հարսնայառաջեալ
Օ որչե իդեպանտեսանել
յեկեղեցոյ փրկանքեղեալ
Չիյնմազգրնդառնացեալ
քրիստոնեկեղենտիրեալ
Չարայումանցտեղի գրտէ
մբ աթոռոյս հակառակ է
Օ եկեղեցիսբազառեալ
Լմիածնին արեամբ գրն է
Տառայնոցին զայն ախրէ
Սկապատու հարկատրեալ
Եւզարտողուն ընծայէ
զորայ եր նրվորեալ
Տանօրինացմասին հասէ
Լապորնկայ զարձ կանք
տրեալ

ՊԸ
—
Ե

Երուզայսն անի աղետս ատենէ.
այնոր հոգոյն եր զօրացեալ:

Չ երկուս մի հան ի բաց եղեալ
անով է կապոյն ազգին եր թէ:

Թ յնոր բողոք ազանց տիրէ
որք են ճողոյս յսկոյս բնկ:

Ռ րմէ քի շահէ երանուանէ.
բարեբարոյն գոյաբանեալ:

Չ որեւիր ով լազն կալեալ
եմե՞ս արքայ փառօք պատվը:

III

Չ կամ ըստ լուսինն լըցեալ
Երզնայն դիրսն կատարէ:

Ռ րեհ րամանան որոտատառէ.
հրահոսակօք այսլըր դարձէ:

Չ հակառակից հոյսն հերքէ.
որք եզհասատրա պատակտէ:

Տ եկեղեցի սբազատեալ
Եզերլատուն միաւորեալ

Թ Եկեալ յնորին դարձեալ
Եզհոսի շարեցն այն բոր բորէ:

Այլապատանօրվիպատանէ:

Գարապատէ: իմոյ ընտրէ:

Ռ թիպտենէ գորովհատէ
առհամանունհօրընգործէ:

Իբրևնը վախճանատեալ:

հապուներկրորդաւանդորդէ:

Սորսիրաբայլ ինքն ընկուէ:

Իմաստատարեցնէրապործէ:

Իբրու այնոյատաջայ է:

Ահապակինմարմնոյաճէ:

Ի սբ կոչումընկ ըստիրէ:

Երանհայ ըզնաաւծեայ:

Սրդեինչ կայինպուարծուցէ:

Աստուծանա իւրաւնոյ:

Տանձային վարդաբերկրէ:

Երկուգին ուրախացեալ:

Լուրդաունումձեղնէնէ:

Աճայնպուծիկուամայհաւէ:

Բանզիգձհայրն խոովէ:

Σ

ε

զմեր առամարմնի զհայրն քրն:
 Օպալհատուն ինազգաւսերն:
 Եւ զհարազատ տրանցնել:
Սայինչն որ հայր լըցեալ
 Աերկիւղերն զարութեալ
 Գեղապաճուճաննն երևել:
 Իշխանութիւն լըցեալ:
Ըզնախնա հանանուանառն:
 որ ապիրտ երանուանեալ:
 Թողնմեծիգորիգորի լեալ:
 որմագիտորտամահանուանել:
Օայստուն կբարիարմատցել:
 Իամայելեան հողմոյն իրլեալ:
 Որքրատմեղացմերոց շրթել:
 արմատախել զհայր արութել:
Յարևելեան հողմանց սկսել:
 Մինչ յարևմտորս ժամանել:
 Որոցառմելելել հասեալ
 Եզամրտահանընպաշարել:

ՏԺ

Եւ յս յեծել
 Իստուն ազ
 Իրատ զմե
 Իսմտեպ
 Իրեեե. վե
 արատ. Եւ
 Եւ զորս
 Եւ զայր
 Եւ զորս
 Եւ զայր
 Եւ զորս

74

Է ահա նաև որ լի քաղաքս լինել
 և քաղաքս որ լի քաղաքսսն է
Մ էր նա այնպիսի քաղաքսն էր ինչպիսի
 և որ լի քաղաքսսն էր որ լի քաղաքսն էր
Որոշմանս այն էր չի արացեալ
 քաղաքսն էր նաև որ լի քաղաքսն էր
Ս լի որ լի քաղաքսն էր չի արացեալ
 քաղաքսն էր նաև որ լի քաղաքսն էր
Բ այնց մինչ զի լի քաղաքսն էր
 և թշնամեաց ընդ արացեալ
Ը նոր շինական այնպիսի էր
 և չարյաղ լի քաղաքսն էր
Տ այլ անտից զոր լի քաղաքսն էր
 և չար լի քաղաքսն էր
Ծ զի լի քաղաքսն էր նաև որ լի քաղաքսն էր
 որ լի քաղաքսն էր նաև որ լի քաղաքսն էր
Պ որ լի քաղաքսն էր նաև որ լի քաղաքսն էր
 զի լի քաղաքսն էր նաև որ լի քաղաքսն էր
Ր զի լի քաղաքսն էր նաև որ լի քաղաքսն էր

Է
 Ը
 Թ

Ո՞՞ Երբ նայի որեւէ մէկն առ է:
Տ որ ժամե տեւտեւայն աջ է:
Ի վազան եւ որով ծածկեալ:
Ե որք թեւան տառ թիւն է:
յանկարծակի լղնազարէ:
Ո թիծաւնայն պատահեալ:
Ի տեւարանն ի արծովացէ:
Տ աշտարակէն որ վերելեալ:
Ի բախմաննն սորակացէ:
Բ զկնի արծանն թմաւալէ: Σ
Լազար թանդամ ըն ըստ ըն:
Տ որմե այլով վերամբրնէ: ?
Ի պատու ազանդազոյնն է:
Խ ոցմամբ վիրացն տագնապէ:
Լեւոփորոս վերաբերեալ:
Ը զուրեւազատակահամա կրթէ:
Ե ընդ վրկայարն պրպակեալ:
Օ որ պաղմոս ի վերաբան է:
Ի սեղեցն ազուսբաւեալ:

Չիրնդնոսինչարիւնսհերէ
Լընոսին դասաւորեալ:

Սաւրէնհոծոյնանդհատոր
Երշիրեմ հարցնամփոփեալ:

Սրմայբարիպնտնօրինէ
զիբարւորմահոամբլուծէ:

Բայցմնայեղոցըսչարեղէ:

Բալլիւոյնիմէնըգորովբարձէ:

Բանզիզհովիւնըբաջհարէ:

Բզգաւինըսպայլք յափշտէ:

Բհայրենեայտարամերձէ:

Յաւտարսեռեցարկարացէ:

Բայցմերայնուողչատաց ել

զիրսամարմնոհօրենտուծէ:

Սերոյգըրկայնորինմէնեալ:

Նիինամոցնօտարաց եալ:

Բայց յետսահասամայանցլ:

մինչդեռտակաւվերաբերէ:

Բիսակօրէնհոգոցզըրկէ:

ՏԻ
—
Ե

բասիլիոսըն կոչ ելեալ:
 Օրատմեղաց մեր յաճատեւ:
 Կըմին օրհասարն պատուէ:
Եւեք կըրկին թըշուստաց
 Ի Բրդու թեյ անյոյս եղեալ:
 Օրեւու խտինն ախասացէ:
 Ի ճողրանունըն հանգուցէ:
Իայց բարեգու թէ այրն պիցը
 Եղջի ապառ մեր բարկացէ:
Եւ յարմատոց բարեց թղիւ:
 Թեզ գաւազան վր ծղկէ:
Իհարապատէն խմասացէ: **ՏԾ**
 Վոր կանխապոյն բան լայիշէ:
Ինուն պրիպոր վերաճայնէ: **Յ**
 Ըստն ախնակն հարսն ըննոյ:
Օրատաջին հայրն ըստացը
 Եւրկրորդին հարստանդէ:
Եւեք ուսմամբն երակըր թէ:
 Կոպոյն խրատիք մանկալար թէ:

Ե ի վախճանս և ևս ևս ևս ևս
ի հր. և թուռնի րհ և աստուտե.

Մ արդարե ին բան ըն լըց եալ.
Քո ի սան և և արցորդի եղէ.

Յ անրա կանաց և այստան էջ.
Յեկ եղեց ող ի շխանն ըստ եալ.

Ի կոջմանն և ոգոյն ընտրեալ
բազմաբեղուն շորհի լըց եալ.

Ը նդմովս եսի զ յեւրեւրեալ
մեզ փրկու թե պե՛տճո եղեալ

Տ եղիացե կըրհինառ եալ
զեղիսե ոսկոգիաց եալ.

Յ

Ը զկնի փրկէ նառ և այրի էլ.
և զմե տասանան յերկրի թողէ.

է

Տ ետպօղոսի զըն թացստեղ.
զտիմն թե ոսմե զպարգևեալ.

Չ աւրաբաբէլ Երկրորդ եղէ.
Երգ ցրրուեալ ընտ ողով եալ.
Ը զմայրնորդով քիտով քբեերկրլ.

յերուսաղեմ վերաճ ընեալ:

Յիրաբան ճիրարն տնօրինէ
երատրախտի կարգաւորեալ:

Տեղբարս յիջրեան կարագոր
յիշխանա կանգաւառարեալ:

Վաստիւանուն վեհերեւալ:

Լազարաւ վար համապատվէ:

Եւմարիւս քոյրանուանել
որչաշխարհի կարգը մըսել:

Իսկեսկրրս քնուսատուցել:

Կեղտն անուն վերաճ այնեալ:

Որենու վեմք յիմաստկրր թէ
կեղտն այնսրն կոչեցեալ:

Թեպէտեմոց վերաբերեալ **Տ**
երատ կոչմանն բարն քացել:

Կալ կեղտն հակաամիտեալ 3
իւտրտորին վայրաբերեալ:

Սակայն նորին ոչնուսազել
լանամոց բարեացն առիտեղէ:

Տ ետասացողին կրկինսոցը
Ը տասնողին հաստըցտածէ:

Ի նչէյարբունըհաստըցէ
Երանհայ ձեռամբնամծեալ:

Երկնատրինհաստըցէ
Լախածնին իւրնձայ եալ:

Ի Է նուէրսոց պատշաճէ
Բարեայ գործով քոջ յառըցէ:

Լ յԵ կղզու թէյոյ ծրատգրտէ
Լաանպրտ ողսերմանեղէ:

Ը իսիրոյնսեր բորբորեալ
Ոջ հըրոյն ող ջակեղեան:

Σ
—
ε

Մ իսայն իյոյս ընդոսացեալ
Իբարձրեղոյնս զարացէ:

Գ իսայս պանեայց իբացտորե
Գիբարիսըն փոփոխեալ:

Ս րտառա ջինմարոյնս կրսէ
Ուստիբնու թիրայտալեալ:
Գ անցեալ նախնին հայոցս
Երէ:

ցոցար բանի համարոտն
Մինչև իսկորս հասոցել
 իման հականտն ժամանել
Հասակակցացիքս իմն տր
 որք իմաստն ցեցան կացել
Տանցունց որք ընթացեալ
 հայցմամբար տալալ սպող
Տիչ յաղաժաարժանաց
 զանճանարժանևտատնել
 Էին յորմէ յառաջելեալ
 իյանգոյնց գիշացեալ
Բանին ընդ հապյորմիժըն
 հոգինանդուստ յոժ բողխել
 Երրորդում ընկատարել
 իմի երեցան ճանարեալ
Միեռ ընթաց բաժանեալ
 Երաժանանաբընմիացեալ
 Երբի պարբար բարոյն հոսել
 Բարի ստեղծուան ընդայացեալ

Է
 Տ
 3

Մուսմէն իւրում աւրհն էլ
 ահարանիչ քնորա եղեալ:
Ուստի ևս երաւայառաւ զէ
 բանիւ զբանս զսողաբերելի
Տասարութեան այսր հասլ:
 զտրաւ զբանիս փառաւորել:
Իհինգ հարիւր թիւ հարեալ
 յիւծանաւանիցն ինոյն յանգի:
Աւստարեցաւ բան զաջափի
 ի համբախէն ուստաւայ եալ:
Զերրորդն անքի են սաստեւն
 են: **Ղ**ոհնք հասիւն ևս իմե
 դաս ի թանչաղ թիւ իմոս փայլ:
Վասցեալ է: **Օ**րմեծ բա
 հանայաւ ետնայ և հոյնի
 բազմորն երսեւտարստն եան
 շարա յարեալ ոտանաւ որ
 չափ: **Մ**իս համոտոտն ք
 պարտապան են մինչ աստ
 արի թիւն հետ յորն անկալ:

Բարձրացուցիցրդ
տիրան մեր մեա
բանս մարգարեկցառ
ազնայնեալ տայ մեզ հրամանս
Երկերպագիցի պատուան
տանիսաւրբունականսւն՝ զա
զարդ սրբոյն ազնու մերժեր
կուժեանս:

Պատմեմ կերպնոյն ազրամն
բարձրաձայնսյապանեալ լզի ո
րունաւնաւ մառնիքննուժե:

Զիջորինակըն՝ ընտնու ճըշ
մարտուժեյի էլէ զայսպա
հանը կր պատուարժանս:

Իյապացոյցն որերմիայնրս
տուգուժե. երկրպագի
անե՛ց տարով հրամանս:

Եւորյայտնի եղե տեսազմ
ուժե. պարտմանն էլ զայս
հրապարակս որոյ աստկն:

Ք ի գորտանէր դուք ժողովուրդք հանդիսական որ յարացոյց ունի սինտեղի տուժեան:

Ա յայս նըշան ըստ առաջև տրտնական տաճարսէ զանէ և ախոռսն ու թն: Կաւելեառն իմաստաւիան հասական յոր յոր դուրսէր էր կըրպագել ձեզ միաբան:

Բ ուք որսէք նորա տննն որո ծնընդեան ազեր գուժեպաւտուել ըզաւեր պարտական: Եւ ապա միապէս իմաստաւորէ այս նըշանն և թմաստը յերկ իմաստիք իստ յանդիման:

Չ իսայ ի կեանս երկուսարդ որոց մարդկանն որ կըշտաւ հացս և երկրայնոցս և սեփ հական:

Ի հեռուս մեց գորովս ազն
արիութե, ելաշխարհայրդ
Տեց հոգոյ վերսմական:

Ջողայսրանեաց մեծաց բա
րեաց եղեալ պաշտպանութիւր
գոհութե մատուցանել պար
տե արժան:

Եւգովասան երգոյս եղեալ
կըցորտական: մինչեւտնարհ
երկիր պատերասմն երեան:

Այլ եւրպման երգն լեւեմ կի
րլմմարդկան: երեալ ի բաց
Թոհոյր այսօր երկն եցկայան:
Քան զինայիմք իսոսկրսմայտ
Իւեղական: այլ իսայիբանըն
անեղմեղ յանդիման:

Ոչե սաղարթմայն յերկրե
տունկ նիւթականութեւս
Թնե կատաւարն եղցս համյն:

Բ
—
Ե

Վորհրդայեղենքնկարօտ
բռնմարտութեմարմինդ
լովանտիցտեղենքդործուէ:

Բանզի նրմանարտերամար
ոբհահան. Ձևարծամկեղ
Ձերնամատչերիպաշտանն:

Նորյսապարքանպիտո
լղգուշուժե, յող ջոյնմատ
չելաննիւ (ճհրոյ) անուժե,
Ող պերալիսեծ խորհրդ
դոցն յայտնուժե. յորժամ
բրննեմք լղբազմանուժեիս
չիս նըշան:

Որոցբնու թիեփայտեիցըս
մարբական, ևսեորնեիյորոց
յերկրե ծառք զանազան:
Ի սկձերն խաչորեյայտնի
գործիսպանման, բայցիմս
նիխաչանց կենդանեական:

Ովասացեալսոց հիասցելը
վեալ զայսբանազգործիսպ
անմանն եղեալ կենաց ներ
գործական:

Տեաակսորեացսգուժարկումե
ուերուժեւեզորումինարագ
արկեանս վերձանական:

Բնութի ունիմահոտընկոյն
համահրմանս եզարումքեղե
բաշխաւդանմահութեան:

Չիճըմարիտարասղկենաց
անընթանս աստհանգոց:

եալ յեղաշըրթեաց գոխորեմն:

Տորկեանամահոամքբաշ
խեացանսպականս եփուտա
րասնըյս ասարածեաց իմացկին:

Սովաւ ևասյցոցաւեղխաջ **Է**
անսպականս գորկցասկսի
որկալցի սլանտկասական:

22 Օրիկ պարծանք քատոյ պե
Քանարքունական, ունգորի
պողոսան Օթայերնարու թէ:
Վիմորիկ ոսորդեակ լեյիսի
խրատու թէ, անամ թէ քար
ողիա չին պլիպոյու թեան:
Արցորդուն, ին լըզորու թէ
անպարտական, որով թէ
չարարած ոցս եղև պաշտպան:
Օրի ճատեղընկորուսեալ ին
Մանարական, այլ փրկեղ ոցս
չարու թէ անական:
Նոգան ետևս բաշխեպոյու
րատու թէ, որոցուն իմամ թէ
լը իա ճըն փրկական:
Ապամական այլ պոս թար
կուսի լանը ան, ոչ պատկա
րանք այլ պարծանացի
պատուական:

Այլ ընդիմա հեղեհայնաց
տրրումնական, այլևար
աւան մարմնով մարդայնփոխ ւն:

Որոյզուար թուպերեզմա
նին այնպահապան, քաղցր
իհհընչեր տրրումնեղոցնա
եւտեաց բան:

Չյն իսկնորերը պիտաչեղեղ
տրնիմ ին այնյարեա կան
ի օմիայրողբայք զանմահինք մն:

Եկուսիրեկեղեցի ի սաչիան **Ի**
ունըս թեղբան, ի հրեշտակց
տն ի ինչոց տրեւայ նըշան:

Եւանըշանան մայինսիրոյն **Յ**
մարդկան, ւեոնա նապակե
անապ թայք հաստատումն:

Չիմերկ յայտնեաց զայնմիտ
ճիննորդի կբան, որ մերկաց
աւատ ի իսաչիանեղաց փոխ ւն:

Տրեալ յայտնի հօրնդ
Թոյ մեզ գրաւահան, որքապ
րեցայք լինել ինամիշտա
պատան:

Եղն եղևորն եյոյց ըսեր
անպուգահան, բարեկամոյ
Եսմեռանի միմոյ գոխան:

Արտիմա հուելեալ ի յայտ
ղան զենման, պատարապ
ինառիեգերացրա հաշտութ:

Եւահաւին աստտեանի
իտարածման, անմեկնելի
միշտմիացեալ միշտյուն:

Իացաւ միայն ըստմարին
Իացաւ տնօրէնութեւ, նշօրու
Սէն ըստ ի իտեղըս հաճութ:

Չընցուղարեանն ի բեռա
Չցնե յայտնաբան, որմածել
հայնա ի յանկ ի նասնդհան:

Արդ ժողովուրդ քաարասի
եացես լուեալ զայս բանս ոչ անե
ճեալ աստիքս իր կիայ թնի թնի:

Սոր համբարս եւ զպեալի ինչս
որս իրաւեանս յինք ընդր
կէ ահ եղ ըզմատաւս թու թե:

Միմ յնաստեայ բազմեայ
մեղ յանդ իմանս ընդ երկեղ
գամբ ող ջագուրեկ զուարն
արժանս:

Չի թե հանդ ճեո ինաս ի որ
աննաւր ինասեանս յիւր ընա
բանս որ ճախ ի սի մի շտանս վիճն:

Լեառնայ միայն եւ ի սա ջրս
պատուասեանս որ համ ճեցաւ
ինեկ ի սպատանս պրասեանս:

Սյլ եկաւ որ այսանուան ի իւր
աեփ հականս յորում հեծեալ ըն
ոյց զգերեալ ազգումս հանս:

Չոր էր դիմիկառաց ընտրիպե
Եւրման, բառաւարեայ կառ
ւր Խաչիս երազմապան:

Ուրբար ճրայաւեմ մանու
կնւած ութեյաղ թահարեւ
լալ ծրչնամին միշայ շտեան:

Ահացուցաւ գոլ ծրմարեւ
կառքտ իրական, զարքայն տե
ցոյք բազմա թոռան հասին:

Որք ճաշակեքայսաւ լոզն
կյաւիտեան, հաստացեք
զայսպէն արանա իւրբնակ իրն:

Կաւերգտեղքն ուրայն բեւե
քն իկոց հարան, տե սեքակա
ոչ կրցեցաւ դեռ կայսերան:

Կառք հայցեալ մարգարեի
նա իտեպուժե, որ հիանայր
քնդ սուկալինսն օրենուժե:

Տիմ ընդ երվեքդ երոճե

Կ

Ե

որդանապատական: որպա
տառեց ըզրատակն իբրն մորկէ:
Պատասխանելուս իրելեացն
ի հրեապատան, եւ ընկալայե
զայսպահեմ իյապագայն:
Այս հաստատել մեզ ըզէ ու
մնան ընբան, որ յարակալ
պատարապ ի տել քառուսէ:
Օրան մահըն մեռան ի ապո
մեր ժոխան, և նոյն մընայ
ան մահուս թնան ճատակն:
Ըատուգանց մշտ ճէն ճերի
զոհ ժրրկուսէ, և մընայ որ
ճեալ ի կեանս ի սրտեպ հիմն:
Գորովան ի ծոցըն հարան
տեսական, և իյերկրի մարտ
համապոյ հողոյս բնուսէ:
Նոյն և անձայսպէս հօրն ի սր
կական, որ ճըշմարտանք

Տէր հաւատարմութեան կրօնին:
Եւ պարագիւրն անձեկցան
հասրնքան, պարագրեցաւ
մարմնով յարգանդն կուսին:
Եւ ծընաւ յաւղմամբ միմայ
անյօրական, անձածին եղեալ
ծընադնան ապակ. ան:

4

Ս որմատնեցաւ իսկանդիս
չինան պրտական, միկրտե
անձիմակրն մարմնական:

է

Ուստի եւսաջըսկընքեցաւ
իսկանդական, զորոզ թունկ
եկեց շնորհօք անուժեան:

Նոյն երգնայոր հաղորդիմք
ամքն պատարագի իսկանդ
տուլ նորոգումեան.

Սոր լուարուք ամքն ճայն
յընձումե. հաւատար
եալուղիդ բանիս դաւանութ:

Երզնոպոյաջ ըս վըճիս,
և հըր աշապան, տոբըճա
կից մարմնոյս աջացրատեոմ:

Ոչկայ նայի ի իսաջ լապայ
ական, տեպե մըտաբըզմի
ամինընտարամման:

Ետակաւ ին կըրկինցըն
ցող ջրոյ կարեան, իկենարօր
կողէն կայլակ մեղայ ջընջան:

Երոպանաղևբուսոց ի չե
մբ մերման, որբեղնաւոր ծը
նաւ կասակըպանապան:

Ունայնուճն յիպումփաւ
ացնառեալ փոխան, զերկըր
պապուսընդա իեղերսորնործը

Որբարճ րացաւ իսաջըն Շուն:
պարծմանը կասպաստանս
և նաւանի ի յիպնըշանըն
լիբերան:

Σ
—

Բանգիրտընա՛նց անդեխա
ճեպնե՛յ յանդիման՝ խաչ
լուծի աստկտը՛ կրկինն՝ ԲԷ:
Օ՛հ աստուծոց պողոտայց
զայս ստուգարան՝ գաղատ
ացոց յոր ժամ պրեց մեղադրո

Սպառտխաչս իսկե՛վ լիս Կրն:
Հաստատու՛մք խոստովան
իմքս Եսող լինե՛լ լիաջ Երու՛Ե:

Սրբոր տօ՛նեք խաչիս հան
դեպրիս տունական՝ ի
տողս թայտեաք ըզձեկի
պաշտաման:

Սնդուրջ իրիմս Երնախա հօ
րըն հան պրատեան՝ որ հանդ
նեցա ստեալ ըզխչս իսրի՛զն:

Բանգիր փայտի վերատորե՛լ
զհիննայն ստամանկե՛ղըն
Եր իյայն իւր շտին սարտամու
ԲԷ:

Վոր հասեալ յորպացի
յերկնիցադամ: քրճայրի
նախքի պատկերիւրեն ըմն
Եւերեւալորդին ախնոյն
հարսերականս արդարու
Թքանս եղևեռան ըմնն ըմն:

Քրեւացիք ըմադեալնի
տրոյմնի պապաճանս յերկնից
յերկնան ըստոյց յաթո
ւն հայրական:

Կախեալի փայտն որ յանիծ
իցեր առ թակայնս յերաշրջի
արարարրոց ընարբարուն:

Սկերզտեղն ուրն ախահա Մ
յրնեռ ի թաղմանս արարող
դոցրս ցրն ծուժե խորի խմբան:
հակեդաս ի դամբարանս ի 3
Վհան գրատեանս եղայն ըն
որ հեացմեզ յարուժե գրատ
ւկան:

Արքազարեղ տրեյա թողան
պարտական տրապարտութե
կանգնեացն ընան լայաղ թին:
Եւզայստործիայն բան շոր
հացըն բաշխական, ստայա
յա թութեանկիլապական վիճին:

Երորկամի գիակընխաջիամե
յան ճկում թիկանդեր ճեպն
ակընկալցիստոյ գգիտու թի:
Թեպե տբզն քարեպաշտի
աստկամեցան, եջուցանեղ զ
ասակեղ յաջըմարդկան:

Ոսկիանոյ լրակընեցնե տաջ
անըման, յականց շափեղ
ցուցեալ զգնազարմանազն:

Ոչ թեպստախառայ հասին
որբանու թեպլ զտըղաբար
ըմարդին ճգել փափազմին:

Եւսեանց գերեկնայնոցն

խնայու (Ճէ) յերկնից յերկին
անյօրացոյց եղեալս հման:

Աստիփառանորսրովբէիցնի
պարզըմանորքմիշտահէն
Ըրարն ինրցաստղանուզան:

Միլըսարմարգարեիցնոր
ոցտեսան, զքերոբէրնբազմ
էայ կըզարովբէրն վեց թէն:

Չեռահիստանն երեքսրբ **Ճ**
եանընյարածայն, երպարանէ
տնորիսաչըամի բերան:

Ռրումցուցանատյարա **Յ**
ցոյցազդեցու (Ճէ) յօրինական
անղան խորանըսրատ (Ճէ):

Տորոցանպինս երեալան
բանարեան նըշան, լիներ
կընէք ժողովըդեանըն հշտուէ:

Չիքերոբէրանդարածել
եկըզըն, հովանացել ծած

ուհի տեղոյն այն սարբուծէ: .
Կապի ապաստի երեք առա
ձև սբն սեղանն, գառնայէ
բարձ ի սաղմեղ ըսմբոյ կան:
Ի սիրուածոյ ձեռացն առոյ
Ի ջեալ արեան, յայ թեալն եկ
եաց զեղ ջերքն ի կարսրան ըմն:
Կաւերոբէք ըն ճըմարտի ու
րաբերան, ետունն իմյ այն
ժամ ըզփառս երկր սրբեան:
Սկեալե փառքնն ի տեղոյ
արքունական, ազազակեն
շուրջ բերոբէք ընբազմաչէն:
Եկեղեցի եկնուս ի զայ սբն
արման, կէրկըցորդ մարութ
երգոյ սաւրկն երգուծեան:
Քոխհատուցոյ պես պես
ըզբան ըսգովուծէ մեծազոր
սրբոյ խաչ ի սփառս առոյ:

ՃԺ
—

Մէտալէստայտօքսակին ւ՛:

Ամազարդեմբնըանս
Որոտմեայն երանուժէ
յեիցսհասերթմանըզբան:
Եւպահանջեսպատիւ ւրժն.
Իմարդկայինսյազգեհամայն,
Երկըրպատեմք ամեներն.
Զեղփլըկուժն մեզ զենարան:

Մէտալէստայտօքսակէ ւ՛:

որումքնէ Թագեղեալ:
Որիստորին վայրըսբուէ:
Ծայրոյերկինսեղե հասեալ:
Տերեախնտկանաջայեալ
Ի հէտ ազգընծաղկեալ:

Պըտղոզամենեղերսլըցեալ
որք յժիքկյապեց եալ:

Մէտալէստայտօքարդրե ւ՛:

որյայեապաճուճեալ:
Մդինտընկոյնգերհրաշիցէ **ՃԻ**

22

այնմորսրուքէնէրչարթեղէ
Իբեզ դիւրեաւներմեղձեցէ
Իմահուանէ պրտաբղերծէ
Որիշնորհացայդըրձաղէ
Փայտորուկէնացեաճըմրակէ

➔ **Յ**էլեսփայտնբարերար
բանզգեղեցիկնայնմահոր
Տինապրտողզնցանհորար
Մատրեայբղիննիպդիւրու:

Իսկդուտրդիկուինբարձր
որտարածեալներկամակար
Եւձաշակեալզլեղինյօծար
զկեանըամրդկանաղբիւրու:

➔ **Յ**էլեսփայտնբարնուհի
ցուպորանկեալնադամըստի
Չորնախընդրերյոթբաղձալի
այսապիճեանառեալկանցնի:

Գոկարաննօղձայնիւլինի
դաւազանիդմրխի(Ճարի):

Կենաց և սրբոյ յմեզ աղճալի. **ՃԼ**
-իայստոր ըզմեզ քմի շտապարս պի:

ՄԶԼԵԱՓԱՅԱՍԿԵՆԱՅՍՈՒՄԷ. Կ
յիմանալի ծոցոյ մ ըջ փման:

Ստանալի զոր զոց մի զ կն,
և մերձ յերկինս վերսմական:

Բուռնի կողմանց ըս վերնստ նս,
սք տրուցի կողին բերան:

Ուստի հոգին ներմարդական,
արձակեցաւ զոր բարձրանցն:

ՄԶԼԵԱՓԱՅԱՍՏԵՐԱՎՈՐՈՒՆԷ
տուն կապեկայաստ ճըջմիրտէ:

Որայ քառ ընկախեալ
զմեղս ծիանմեղ բարձեալ:

Ոչ գիտահակ միայն փրոկէ
ոն ըզստուերն եղև զըծէ:

Սյուզ ամօրենս զգրուքերէ
մարտը և մբարեամբ գրնէ:

ՄԶԼԵԱՓԱՅԱՍՏԱՆՈՐՈՒՄԷ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

յերկինսի վեր ճանապարհի:
Գ ըստեալ էքեզտր հրշտկ
պաշտօնեառի հրեղինաց:
Գ որիբայցուստսեկասց.
որուր նյակոբերկնիցիբաց:
Հ րաշանալով գեմքով յրեց
ստունայ զբեմի կոչեաց:
Ս **Հ** նփայտմբեմքում.
էյեպիպտոսնախնըկարամ.
Ա րեամբսեմոցնանդրկնքմ
խաստակցեւեղէն զերծամ:
Փ լրկեց զադամընզարհոյում.
կրզմարդկան հոյխսեամ:
Տ երկնից յերկինս լուսով կիզմ
իհրեշ սակացեւորուպատւամ:
Ս **Հ** **Լ** **Ե** **Վ** **Կ** **Յ** **Ն** **Տ** **Բ** **Ն** **Ս** **Կ** **Ս**
որոյ խորհուրդն յոր խաղայ.
Տ ովուն հրամանն իստրեզոյ.
զվեմըն հարե՛լ աղբի խաղայ:

Բայցսրբնքնիրատայսմեզ տա,
զմիտրապարնդեալատինքնքնոյ:

Բազումիքեղծրգեալնորա
պարտիչեղևամաղեկայ: Ճ

Ահնժայտնքամպեղն
գոյոյ կաննլուսոյ հրեղն: 3

Գլոզրգտարր անժեղն,
գայնոր մեաամերփոխարեն:

Տառաջընժայմիկն յեհն
յերկիրնորկեանքնեհոգեղն:

Տուարսբարձեալնըշանկղն,
Տորպատատեպցնկրնհրեղն:

Ահնժայտնքարարիչ: Է
դու դառնումքմերանուշիչ:

Իհոսանուարկեանքամրտիչ,
բաղցրեանոյշըզնոյնգրծիչ:

Չմեռնայիննախըուրապղիչ,
այս խորհըրդոյկանխօգրտիչ:

Փայսնքըլուսյամերանուշիչ:

և իմաստ ից ճարտիկն ուղղիք:

→

Ի Գլխիս այտն արժեքս ինն:

→

հոյնտապանակ հօրն բնի:

→

Սափորերկն ից մանանյին:

→

և զաւազան շուշան ճարտիկն:

Ս ի զերկոսին զմիտս լզմորմին:

պարտախառնել է հօր բանին:

Կրեցեր իրեցի հանդիսին:

հերքոյ երկն ից ընկտրանին:

→

Ի Գլխիս այտն արժեքս ինն:

և արքառանգի մտն տակ զըծել:

Տորա ըմստոյ քմանոյցեալ:

մարմին և գիծ բան ճևացել:

Ի Ե իսինեայօրե նատրեալ:

այլ իսինն իրեզ բաշխեալ:

Որն շնորհաց գիրըս սրբոն:

աշխարհամէն յնք ժողովել:

→

Ի Գլխիս այտն արժեքս ինն:

իմանալի նբգաւազան:

Որսինչ զամարանսսրտղին:
Ետտար զկաղին արքայական:

Օ այնճոցածինորդիւքան:
աստարժփրժեալ կանաչութ:
հաւեիքէն ջրոյն և արեան:
Տովճաւալեալ ճիճաղակին: **ՃԿ**

ՄԿԼ Կալայտնք գայտանն **՝**
զորնորյնյուսընբարձու:
ընդդեմ մահու խրատուսեցո
նպատրէոյն վերայ բարձաւ:

Օ Գրդ մեղս ընկալաւ:
արեգականն ընդդեմ հրօ:
Ըզքէն կախէնոյն զօրացաւ:
Եւստոյսիւրկիւք միքին ջուցաւ:

ՄԿԼ Կալայտնք **քստ**
այնորկուսինն ընաւ որդի:
հասարգ քեզընդայելի:
Եւ հարիւրոտեալ ընճամեկի:

Օ ճաշակեմակ ուխտը ճի
նարարն ըմենդառնել երի:

Բ Կլպե տնեալ չորն իյերկրի.
իսպառմեոյց անկանգնելի:

→ **Ահլա փայտա մէն անկ**

ործանրութեն երկորացել
ըրբ ըրակիծ ովոյս ճըգեալ

Բ Կարթը կերած զմերկն եղեալ
Բայց վեշապին որանդ թունե:

→ **Սրիբր զճաշի քեկապել**
հարիել եղև զերծեալ:

→ **Ահլա փայտ սբաշտ անկ**
ոս Կիաճոյլ ականա կապ:

Գ ընդոյն լուսոյն երպարունկ
ոստիծաղեալ լոյսը նրանա կ:

Կ ըրոյլ Լուսո թըն Կոգինա կ
հոգաապ խարհնե Կեղին կ:

Կ ընիբե շնորհ լուսանապ կ:

յորմէն ըգեմ լայս համորնի:

Ս հնմբ փայտ վըր քիւն,

հրեղէն հացին ցորովսերն:

Ս որսերոքերն յորմմ բարնն:

մբունելեաց հարօտացն:

Բ այց դուտելի կենս հորն:

անան ջըրպէս նըմին րժն:

Արեցեր զհորն ամ կբան:

և ճկեղարն ի թտարրակն:

Ս հն փայտ փառերէ:

յորմոր են ի աստէն ծաղկէ:

Կոսինս արբայ հանգունս կէ:

անձաժին տիպ բաղդատէ:

Բայց նատչն ի թկանս ճացէ:

ճարմնն հարով կենդանացէ:

Ի հրոյն լծերն ըսգար հորէ:

յորմամի ծոցն արտափայլէ:

բանգիմարմնն նոր բնատրէ:

Կողոյ զանգուս մըբևս պրէ:

Աստի խորշէր յինք հիացէ.
Իյաւետիս ընդպահ ոց եալ:

Ծիարդ իցի պատասխանէ.
Ինձ իյայն հոգորն աներ ճեւալ:

Որոյ պատգամ ետի ու ջեալ.
Եւ հեղակերպ դեմք ըրցուց եալ:

Իսկորոց ամար փայտ ըրդ տէ.
յոյժ իւրակել ըմար ցուցէ:

Ծայն արտաշէ հոց ընտարար.
Փայլակն սցայ տէ բեղ հարեալ:

Ուտի եռանքն արեան իջ եալ.
առքել հրեղն պետ խաղաց եալ:

Ասկայն պամար փայտ ճկի իջէ.
այլ համար ճակն զամ ճուլար:

Սյառաւել կաս հըրաց եալ.
Եւ Բասատից վերա դաս եալ:

ՍԲԵւ հեղ խաչըր պատուէ.
Երկնից յերկն սպայ ծառաց է:

ՍՐրում Եկոյսն անծար եալ

Ի
Ս
Ե

Մ

յոյ ի համատրեր կըրպագեալ:
Յրեամբ որոյն զհայտըննեի կէ
իւանդաղանապող ջարտը էալ:
Իքեհ ահ էղ հոպըն նաջ երո
ն զաւտեղաց պարըն կընք երո
գտարերք յեկըննա շարժեր
ն իւո ոգոս քի քու ժարկան էր:
Երկեր եպոսք քու տատան էր
կընծանել հիմանց խընդրեր:
Ըեռայ դհ ուրդդ պահպան էր
ն հրամանաւ անդրեհայըն դեր:
Կակերկ ինքնյոյ ժարուաւի էր
զի պրուաւուրարն պարտիակ էր:
Գոնալ իւոս գնոզաւ նյուսեր
գտրն իւր ի խաջ նաջի ճիարեր:
Եւատորակաց լուսինն ուր էր
զտիպ պատկեր ինչարիւն փոխ էր:
Ինքն ինքեհանյոյ ժպատկատեր
յոջե ուժի դատնաւ հայց էր:

Մ
3

Ի սկզանորակնսրն լի արեւի
լցի ուր կալոյսիւրոց բերեի:

Յ Ս քողատու երինն լինն լգեք
խաւար լուսոյն փոխանչն որ հեր:

Չ ի ճշմարտարարայն յայտնեւ
տարրընտեղե տայր կըռեւ:

Որի բուն ճ երկըրպագ եր
եյարար չինն հեն սարս եր:

Ո վերաշալի փայտդ ու չընչ են
ուսումի ցամայր լի բանս լին:

Մ

Չ ի արտարար զանտանեղի
հորեղ լայն իմիաս են:

Ե

Ե նոյն բնու ճ քող փոխին
կեպե ստարեյրս որ երեին:

Չ ի ետդ ճ փայտդ ու կըրկին
ձեւս ճարարեամբ եին:

Ո վերաշալի գործս որ ցոպա
յեղաշըր ջումն յեիցս եղաւ:
Են հեւ ճն ի պոյն մըմնս որ ճն

Իմանալիտառքարտիսի:

Որակերնանջինջնքկրտակի:

Արնայ մարդիք որդի:

Ոչմեղանառ որեղման Խ
կամ Զինտախտակ քառնեպիւնի:

Սլլնքարեամբն յի

որանդրանիկնե աննի:

Սկա փայտնք քառազան. ↗

որքազ Զովուինցուպտածուէ.

Որովպառինքնորոշեցան:

Եկեղեցիսամորփակա ն:

Խրոնքանըդփըրկական:

Կն Խրիճակատառնէ ցընծն:

Տապապային օրընպանծան. ↗

Իսատակզինորք նգերման:

Սկա փայտնք փըրկական. ↗

Տշտքարեխաա բարառնիկն:

Իուհրեշտակացընցույակն:

տեառնիկն փառք սրբուէ,

Եկեղեցոյ փառք պերճութե.
առաքելոց պարծանք նըշան:

Մարգարեից հանդեսարնե:
մարտիրոսաց պրակաւ ճմն:

Բանից շնորհքաշխական:
վարդապետց քանոն ուսման:

Թաւորոց վերջաղծութեան:
եկեղանաց յոյս բաղութե:

Օրացնոց ինմիշտ անհպան:
ախոյանաց քաջօգնական:

Կահատականց վերեւական:
վրասն պելոց աւետանդական:

Պարտեղեղոց մեծապատնե:
հոյննեղեղոց ըն պահապան:

Մկ
Հալածելոց տրեւապաշտպան:

Պատմոցելոց խաղաղական:
վըշտացելոց հնարսիրտութե:

Սքննացելոց դուգոհաբան:

Ս

և և ծառանց ըզգուշական։
Գ անձ աղքատաց անոր թիկն։
 անըզգամաց եւ զգամնարան։
Բ ատակականց խրատգիտութ։
 վայրապարտաց լուծնական ջմն։
Թ ազկուսանաց վայել չու՛մե։
 կնիքամուսանաց պարկեշտութ։
Տ զայոց յաւեոեապահացն։
 դամբարակիմնաստութեան։
Ծ երոցիմ ժողովարան։
 ի ճանապարհ մեղօգնական։
Ա շխատեղոց հանգրատարն։
 և նաւեղոց տեղ դադարման։
Մ ոլորեղոց դարձուղղութե
 տառապեղոց յարկապատուն։
Ա յրեաց պաշտպանական ծոմե։ **ՄԷ**
 որքոց ինասնից ինեղութե։
Մ ենացեղոց պարզըրջութե։
 ճրգնատրաց ժոյժ զարութե։

Երեստեւոցընցանկապան
ախտացելոյ դեղող ջու-Ո՛ր :

Դրասցընդ գերմակ պարտուե-
ինկմեղեպչին պատրաստանկան :

Մեղոցելոյ նք քաւարան :
Կանմեղաց յարպակապան :

Մեշտկենդանեացրաբրկոնե-
յոյամեղոյ նոյնյարումե :

Երդամ երզարացեա Լ
կյամենից բերանգող եալ :

Երդամ յա երկըրպագել :
Կոնյ մեւնոր հաստատե ալ :

Դոյապանն ինկերկի ճճապել
յորժամիկ ուր լին իմբոմն եալ :

Տակեղատեանն համատօտել
Տորարնեմե կարնըրայեալ :

Տատաջնըանսր երեւի :
Տերկնից յերկերեպլեալ թօին :

Մեծկարապետ որոց սիրեա :

Եւ հրաւիրակտայ զաւետիս:

Ուրջայժմ ըրտ տեսան ի սոս
այլ իմացման զոյգ զարդարին:

Որնչի ալ լակն լուսաւորիս,
իջորան կինն աւրտաւիայլիս:

Տանտան է ի փառլուտարցիս
Եւ հաւատոյց պարծանք յսանիս:

Սեւ հաւատից ընդ զինիս
յանդ իմանեալ ըզ չար կրծիս:

Տարեկից ճառագայթիս
լոյսի աշխարհաւն չարութիս:
Լուսաւորաց կընիք լինիս:

Չնուա ծածկեալ գեղափոյլիս:
Տայնմամբ զլուսակի փոքրաշինիս:
զորր պարեանն սքր պաճուճեմ:

Երկնաւ թրաից լուսաշնորհեմ:
սք փեւային ընդ զին հանեմ:

Իսկզան հաւատաւորաւոր տեսի
Տոպիցն ըզ կորնց ուցանեմ: մղ

28

Երուխն զգաս որոշ էս
զաջն զազեա երայցայտեա
Տործամ մարտրկարգընդսի
Տակուսքն ի գոմն յարախանի

Իքոսկար օտն ին լինի
որայցաւ ուրոջոյսուն է
Որոին պապակ օրհնագանդի
զիզլիկ ասակ մարմնոյնունի

Լաւաւ խորոց ծով ծաւալի
աստուած լինել ամենայնի
Տործամ մորկն գործ զըծարի
Եւոխարէնքնոցին բաշխի

Լպարէրան պամեն խաւար
միայն ըզմի տիպ պաշտել է

Տորմէ անաւթի առաքել լի
Երկնից ցուցեալ լայն ընէ

Կարծանք ա մէքրիստոնէի
փառքք փրկչին մեր ընէ

Լ

Եւոսանապրբան ըսկանդի
ցէ

իրաւապէս ըզկայառցէ:

Քիանդժրպիրէնորձեռնարկէ: 33

որիմօղովն զեռնկապեալէ:

Եկեղեցիսք յայտապարէ:

պայծառնըանաճայնիպատէ:

Չյն իսայ փառաւորէ:

Եւ յժմ կցապայնորբալոցնէ:

Բովանորանկաննէք: Ե. Ե. Ե. Ե.

Եւ երեսն կկայեցոյաննայն

իւրանմանկաննայ

յբնառաջին ըզքեզ

տը դայ հանի

Եւ մասսարնգեր

ակայ: Երրորդումնէն մերձիկ

իննս երիբատեղամբնորա:

Բնութի բանն իքեզբըղիս:

Կաթնի մասսարիցուսուցանէ:

Չևովիւրով վարդապետէ:

Ըզխոնարկէ նորդապատմէ:

Ի իմ ընդանձեք եղբիս Կարբի,
գրեցով զիմաստուհի ու իստիկի,
Օնասարկ եբոյդ պարանոցի,
որպատուականեք անզոսկի:

Ի ուրն քանն արեզ գիտութի,
ըզտաճարեհն իմաստու (ԹԷ),
Բասու եայ ևս ոտարի ու (ԹԷ),
միտուտաբոյ մնայր հեղգութի:

Ե րկնատորայ ընտաց նեկը,
նյերկրայնոցս իբաց դոն զ:
Երամամբ պրոց զըսար ծնուլ,
իմաստու (ԹԷ) ուրախանալ:

Ի ար թոցանեք ըզքեղ մնեկը,
ճայնիւ հընչ մամբոյ (Թլմբո մի),
միյուամնեկ լնեկրտալ տուկի,
զիմիտաւ վայան ճիւղյա տուկի:

Ե րանու (Թե) նախնի գորով,
զքեղ հրաւիրեք դամ (ԹԷ) երգով:
Վո ի չարեաց հեռանալով:

Խորհել յապրէնստեճնսիր ով:
Ընդրեզխօսիզայսբնխրատ: **Ը**
 Իյան Խրատիցընկղիչատ:
 Օրմիտընկենկինքինցարատ:
 Իարրատիքումնկզարմատ:
Քմիտդընեաստեբանին: **Ք**
 Իմաստու լծե սողումնն Ին:
 Ոչկարօտիս իմում Խրատին:
 քանկինոզաւխաստի հոգին:
Ժումկալ լինեզասեղատամն: **Ժ**
 Թե Լասպտակատնուսյրբումն:
 Հայեացոսկինոր Երբայումն:
 Գեճեծելոզառնուզմարումն:
Ինանրու լծեցասե դարձեր: **Ի**
 Լատտխաղապրմի ըզբաղիր:
 ընդանմատմանկինցմին Իսն ճի՛ր,
 այլ իմաստնոցն ըմանեցիր:
Լոպրաստե հօրրո Խրատու: **Լ**
 Լեռապրինաց մարրոհըլու:

վորայնն հնազանդեացողն :
յորմեշահիսբանլուսատու :

Է Ի րատեխաղալլնբարոց :
միւնդանմիտլուսարդայոց :
Եւնդբանկցմեծիմատնոց :
փոխան զիմանցնրգչրյեղոց :

Ը Ը ովունըմանասեղիմաստ
որիցերկնիցեցեալեաստ :

Բացըզհուդոյդրուսագւտ :
ՏԵԾԷՄԸտօքըրդերպիտրաստ :

Կ Կ աժիւմիայն թէատնոցոս
իջրոյնկենացոյ մեղուս :

Եւճարատիսասեայթմուս :
այլեպեսոցբըրիսեսաստուս :

Ն Զ այեայասեմնուկեսես
զինչիտասիտակրդգեմարեմ :

Օիմովեսելդուըմանեա
պզերասայկըրկնն Կրրեմ :

Չ Թ այլեատքեզմանուկուշիմ :

Թեազան ջօր լար լաբինսն,
Ուսման գրոց լեմբաբինս.
Կարճ լանսա սոու իյ երկինս:

Ըամբարվառեք իջլուսաւոր,
Եթէ իցես մարութ լուսաւոր,
Կրթեայի մաստրս կողմոր,
որով լինի սոու երկնաւոր:

Ճանաչ էր յարար կանճիր,
Ըստյառաւիկաց բանին յրմիր,
Որով խրատես լինելարդիր,
Կայ հաճոյարար:

Մատուցանեք իջօրինս իկ,
զորս նման կանց բարեցն ունի:
Ըզրանեի ժանուկն յրասի,
որեցանեկայրն իմ հրեշտիկ:

Տիշաասեղմանն ունս երես,
զաշակ երտեալրանեի լես,
Օի՛թէ սոցինն իմնս մայրինս,
Ի հորսմեղաց ոչայրեցես:

Զ Կայեացասէ ևսեպ յովսէփ
ըզ Տրեշտակաց չըման իրեպ,
պաւկեակարուք բեզան վըրեպ,
յեզիպատացոց ախտնն է նոբեպ.

Տ Հորհաց թէնասսէս իրօղ
դոսիմաստից լեր է ետևաւը
Որբատիմաստն են փափօրօղ
մինչև իմակեղեն ճըպնաւը:

Ի Ովդուսակ մանուկ դերոյս
չըմանաւ բեզ գեղ իսեոս,
Որիմաչկեակ ըն էր պեղոյ՝
Եթող ըզսերն ըստ ուրնայնոյս:

Տ Չարչարանացասէ կամբէր
պանդր իտու թե՛ ժովիլրուլեր:
Թե՛ կարկանտու ի միերկմրտեր:
պասնիմաստից ընչակաբեր:

Կ ատու իրեպարկեղ լինել:
միցորովայնրդ իւրճող է:
մի ըզգինն ինբընաւ սիրել:

միտարածամիջբերունդամեղ:
անիւհասցեսասեչնորհից. **Σ**
միծոյլկենարևդեգերած.

միսերերբունդանդադանաց.
միարժնուժիւզբաղանաց:

Որհիւհանեպեղիբարձունս. **Π**
զընթալուպովընդմաստունս.
Թեզանձընդուսասիճրգունս
եղցեսիմաստընգերարբունս:

Միրելխրատեղընիճուամն. **Ψ**
զեսոհեմուժինասեմեղջան.
Կշլեղխորհոպողւամարրին.
որովհոգիբունզարանան:

Քարբձիսայսմանուցեալ **Ω**
թեկեներհակուամնեղեալ.
Օհորախտիւզհոգինզատգել.
Կատելնորհացհոգոյնզատել:

Տայքեղխրատբանհոգևոր. **Ϟ**
պահելզհոգիդւղգոշատր:

միտք հըպիւարատաւոր
Լմիտունել չարմեր ճաւոր:

Է

Քաբունաբար վարդապետե
քեզըզբարիտաւոյանե
Հնազանդ լինել ծերոց ասե
ոնչ արեւընպահանջե:

Գ

Քաճունասե խոնարհամիտ
Հրաւընկերն Լբարեմիտ
Եւոջ հըպարտբարոյքեքիտ
Թեւընորհունիս յագիր:

Ը

Իրան ընդայբանե պրմիր
միշատիտաւել Լպայրասպար
միծիծաղիր անկարգաբար
միլին արամն լինել Լչար:

Ք

Փութայասե վարմիւնդոյլ
Եւիչնորհաց ջնիսամուլ
Եւմիւնըտայրեքուրեպոյլ
ջանիւղուտամընկերեկոյլ:

Բ

Բեզամարեւտաբարեկան

որք վնուս մանկարունքեղցն,
բանցի ապտակ կըգաւ զբան:

Երոյ Բան
չունի Բան
որք շէլ
ուան

Հալ Եկեմիկն լինես

Թե զվերագրեցիդ իմ հառուսիս
Ե կբերմանսու կգունեկն քոյիս:

Եւ արեանս ապ իմում բանեին:

Բարունելին իմ բող իմ մբարտիս
ուսուցանեկ բեղ ըզբարեա:

Ե իրեա գուսուսն որոզ գուսին:

Իյերկնացնոց և իյերկրիս:

Երանելի ևսն լինի Եւ

և թե զերկիդ զնուսանս ես:

Ե իրոյ իբաց լերաշ իսարիս:

Եյսն սերուն զատ ես:

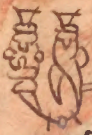
Ինչ լուրորդեակ հորքոսերսիս:

Եյուսմանեկ միծուցաց ին:

Ե թե իյայս սեր բորբոք ես:

անանց կենաց ժառանգ լինիս:

Կերիս սի Կոյլ Բանման զնոց:

Ժամեղան համին

հայր Եւթուէց ինձ ողորմի:

Բանդի հա-

րէ անձ ճառ ծընունդ:

որմարմնացար էյիսդ լծայ:

Գ ով եալ հոգիդ Բբա ստուծոյ:

որնորոգաւ զդէս ողորմեայ:

Դ բաւան ողիս անձ ու թեան:

Երրորդու թիսք յիսդ լծայ:

Երկնա տրաց Լանմա հից:

բանիւ ստ էլ ծօղինձ ողորմեա:

Օ ազգըսմարդ հանցօ ինն էցեր:

Ն եռամբ պատկեր էյիսդ լծայ:

Զ բանու հոյ անձ անձ ին:

մբ ծընընդ եամբն ինձ ողորմի:

Ր նստրեալ մեծի կարապետին:

Տ մրկըրտու թէն էյիսդ լծայ:

Թ ազաւ որին ընդ քեղ ջ ըս:

ստաք էղոցն ինձ ողորմեայ:

Լ
Գ
Ե
Զ
Է
Ը
Թ
Ր
Տ
Թ

Ժ առան գողացիք կենսան ձու **Դ**
 աղաչանապ ըն յիս գը թայ, **Ե**
Բ րաքան ճիւրքոց սիրողաց, **Ե**
 մարութ հայցմամբ ինձ ողորմի, **Ե**
 Լուսապլասակսբ վը հայեցն, **Ե**
 Կեղմամբ արեամբ ըն յիս գը թա: **Ե**
Խ աչակցելոյն ընդ բեզ հոգոյ, **Ե**
 պաղատանապ ինձ ողորմի, **Ե**
Ծ արաւելոցն ընդ բեզ սիրոյդ **Ծ**
 արբոյ կղիս կղիս գը թայ: **Ծ**
Կ ենարարի ոչ արչարան օրդ, **Կ**
 որյաղապս իմ ինձ ողորմեայ, **Կ**
 Տարմամբ ծնաւտիքո ապուկի, **Կ**
 Ի Դառայէն ի յիս գը թայ, **Կ**
Չ աղանապն ի զին ուորացն, **Կ**
 Եւեղեգամբ ինձ ողորմեայ, **Կ**
 Դողանչանապ հայ հոյու թե **Կ**
 վն ըն թը քոյն ի յիս գը **Կ**
 թայ?

Ա
Բ
Գ
Դ
Ե
Ն
Շ
Պ
Ր
Ս
Ծ
Ս

Ճշմարտապէս խաչ կրովքն
անպարտականդին ճողորն:

Մանամբ մարմն ցոխեայտ
խաչին. սքեւեոքն իտազրն:

Տանպարտակն կողերու
ման. արեամբ կըրովն զիսն:

Նորոգելով իհնութենէ.
կողիւ պարտէկ իննադանն:

Շարժմամբ ահիւ երկրի հիւնն
անշունչովք քողորմեա:

Որով մարտկային կողին օնդ
Ետուրաւ հայրքոյ իսզրն ձայ.

Չարչարան օրն անարգա
բար. համբերելովն ինճող:

Պասկաւ փռչոցն ըզփուշմն
դաց. բարձեր ի մէջ իտազրն:

Սամբեալ վնիմ իմարաւին.
Նզդաւորն լեղին ինճողորն:

Տեսինքս զցոմեղարբոցեր.

Մարմնով արեամբ բղձի իսկը:
Արող և զարե արաւաւ յօր:
Ի տապան ին ին ձողորմի:
Վերաբերերոյ արում թի:
զմարդիկ ի կեանքս իսկը:
Արի ըզբնում իսարձակ եցեր:
Եւ արձակե այ ին ձողորմեայ:
Բոտեայ զմարմնս իմ ըստ
ոգոյս: Ի գալ ըստ եանքոյ իսկը:
Զընծայք երկրեա լ յուսով բի:
Զընծեամբ բնրո ին ձողոր:
Իի և անամբ Բառաց պրսկելոց:
աղաց անամբն ի իսկը թայ:
Կիրակիչ յոր ժամ գայց եւ ի սօր:
գին նորոգեայ և ողորմեայ:
Բեկտուհու թի երգեմք ընդ հօր:
Եւ ընդ հոգոյնդ այ իմ յարակայ:
Նորոգս զբնում թի միդ կան:
զին նորոգեայ ի կեանս անմահ:

Բ
Գ
Դ
Ե
Զ
Է
Ը
Թ
Կ
Լ
Վ
Ա
Բ
Գ
Դ
Ե
Զ
Է
Ը
Թ
Կ
Լ
Վ
Ա
Բ
Գ
Դ
Ե
Զ
Է
Ը
Թ
Կ
Լ
Վ
Ա

Է
Բ
Գ
Դ
Ե
Զ
Է
Ը
Թ
Պ
Ր

Երբ քարքեան միտրու՛մի
սրբեալ ոգի զմիտս նախնո՛ւմ
Ր ոտեանս քրո՛ւմ նախնո՛ւմ
կա՛ծող ի կե եկեղեց ւյ :
Լլ ըրբեայ յախտեյ մեղացիս
ոց . կենդանաբոյր քո եքարեմ եր :
Եղեման որախտին որոնք
ինձ . բացցին ոմա ապակին :
Կրորեական խորունկ եղէն .
Ծառայն կենաց ի բացդ իցին :
Ինձ լսեցի արայր ճայնն յե
րանական կոչմանն երկինս :
Եկայ քանի լքեաւ իմոյ .
Ժառանգեց իր զպատրաստե՛լս :
Ր ոտեալ տեղ զբանկե զօրց .
լստ հրեշտակաց իննե դատոց .
Գոչե՛ն ճայնն ի բերովբե ից .
քեզան հո՛ւմ միշտ յանն :

Թ առաւորաց բարեպաշտից,
նէշխանաց քրիստոնէ եց,
Հայցեմք իննէ նիպակակեցք
ի ճակատին բարբարոսաց:
Եւ համապիսն ժողովրդեան,
որք ըստապզի և հասակի:

Տիրաբանց իւրն զըսանգից,
Ֆրրիաւղ լինէ յորոգայ թից:
Կնակաւ լայոց գոլպահուսն,
Եւ արկածիցն դիակահան:

Եւ մանկական տիոց նոցին, **Թի**
դաստիարակ քիմաստու թե)
Օերեալաւարդու մարդկով: **Յ**
յառող թոր հուրակեմարդա:

Իւպակատարէնն հասակաւ
Եւրատէ յեմաստրակատրէն,
Չալեորեալն իւրն իւպիտի:
Կնակի ի հոգով որ հրշտի:

Զճերսի հրական գրահին ճորոյ):

վերելս խորաւ զընելով:
Կուսից մարութիւնը արտառեալ:
Իբնակութիւնք փեայ են:

Կանանց պըճնի վտնորդիք
Եբարեզարդ ըզգաստու թք:
Չամուսնացեալն ըստ ստճի:
Մեծային սքաւ ինաւք:

Յորդորելով խորքու թի:
Եխիրոյ կապակցութիւն:
Ողղեարաց ճանպրհի
Լերուք ենոյն ընծայակիցք:

Տ
→
ւ

Էնաւելոյ որք իծողի
Կէկազարք անասատիկք:
Եւ իբնաւից պատկարց,
յերեւելեաց անցայտից:

Ըզպահայն են իճեղհյցելք:
Երգ ժրոյն ընպաղատիք:
Ի դիւանկան բլունութենէ:
Ե ի պատիրըն ի սաբմանէ:

Ի մարդկանէ յայտնեցրե-
 ւի ծած ուկ նեւգաւոր է:
 Որք իսեղացան կեալորդն:
 կրուն մահ ունէ յարե մընի:
Չ եպրն նոցին կարկանդէք:
 Նիսորոյն իվեր բերէք:
 Այան ջեցեոցն առ իրիաց:
 կամ իյախտից մորն ահանաց:
Լ երոք ցաւոցն ապայինէ:
 և չարայսոցըն կալածիէ:
 Եւզկապեղոց կապնալովէք:
 և ըզճատայսն ազատեցէք:
Գ րեբեալն իյարկրս իճեցէք: **Կ**
 զորս իբանտի արձակեցէք:
 Չտարակուսեալսն իրրկեցէք: **Յ**
 Ինեղեղոց անորորեցէք:
Տ որք մեճատանց ըզգուշուի
 և աղքատաց յուսադրուի
 Եւզկապեղոց անեւեց ուն:

Խերբարեայ յորորեցիք:

Իտեզաշխարհս ճայնօք
սիրել զսմանս այնաք:

Տաղաւթըս նբմիշտ կինսն
Քրմարտաստույա ըցիսն լոյ

Տաղաոյմեղաց լուանալով
Երուաստոր զմտուսուն ելով

Պահօք զմտմինս մերձընչել
հոգևորօքն կերակրել:

Ողորմութեկարօտել ոց
զարբայումն երկնից Կընել:

Րզցանկութեմարմնոյսանձել
Եզսերհոգոյն իմել շարժել:

4 **Չ**ատելութեն իմենը հերգել
աթ սիրով ըզմեղկապել:

5 **Ր**զկեղծաւոր վարբս մերժել
զագահութե ընհալստել:

Րզժրմարտուն հատուտել
զուարթաւորաւորստընկել:

Իբարկուծեց իբաց լին է
 ըզհեզուծես անձինս ուղղել:
Ի արքունահանկերից մեկն է
 յիշմամբ բարոյ ուրախառնել:
 ըզհեղցուծե արմատնայրել:
 Կարիուծի ըն Բորբորել:
Տ Կրպարաուծե ինչ գ վանել
 զԲանարհուծին ուսուցանել:
 Մեկտարերց բարեխառնել:
 անոք ըզպըտողոց անասուծի:
Ի ցասմանե պահպանուծ:
 որք մեց խրրասուցան իվերուստ
 անոք խոտղուծեյ խաղողուծի:
 Եկերկիպիցան հոգուծին:
Ի արքունուծեց յուրախուծի: **Σ**
 Եիվըտաց լսիոտուծին:
 Եցամ կեանարատմարմնու: ?
 Լերուք պաշտպան մերն հոգոյ:
Ը զտարաբամ մահոբարձ ունի:

զանպարտա ընանցըն դո՞ղմն:
Իսկիմահ ոսան առ ումերոյ:
Կապից բնով թ լոճան կայ:

Մինչ բարեկամք որդայ մեզ հի
իհետա գնացել հնկն ուղայն
Թե երգ ու ը ոց ընկերոյ լոց:
ունայն ագեալ լաք լինկոյ իմք:

Գերիս միայն ըզնը կանակա,
ընկալարոյք ըզհասատոյն:
Եւ ըզփրչումն մեծայ ին:
Կըզպատար կերտ իրական ին:

Ըզբանական ըզմեր հոգին,
ըզհամազցիս ճերբ ընուք:
Ջեռա լիսաւան դեցեր. Ե
Իբաղ ջրու թք ըզձեղ ջուց եք:

Ե-իյայտոյն առաջանն ոց
ան խոռվաբար ըզանց ոց եք:
Եւ ընդ հոգոցն քան դրան կոց.

12
—
66

որք ի վերինն երասաղէմ:

Իսասաւորեալանդէանգոցէք:
Մինչ ի վառել պահպանեկոցն:

Տորժամ արժեքընարդանն,
ընդգեշմարննոյնգանմիննն:

Փողով մեծաւ գաւձողովին
մասնձոռոյ դատաւորին:

Տայնմ վերոյք մեզօգնկնք
ով ճըշմարտամերբարեկմք:

Չիդասեցոյք յաջակողմէն
լըսել ըզձայն երանական:

Իննել ժառանգարք պոլէ:
Ելերկնայինոյրասխուձէ:

Լընուզ գտելիանկէրդան:
ըստխոստացէանստարմնի:

Պարակցելովիննեակդաւին:
իհարսանիսկօրմիամճնին:

Երրորդուձէն երգել ըզխոս:

Ընդ ձեզ յաւեւամիշայտն:
Հարիւր տղանէ ըստ թրոյ
հարիւր ոչխարացն:

Չանձինքարեցի ծընողքսն:
Ճիմոտանայ քտամտող զէհեց:
Չներսես եղբայր հայտիս:
որոյ անունն տրիս զիգորիս:

Յ որոյ իւրն գոյ զի թէ ըստես
յարմարեցաւ շինուած ձտիս:
Եւ եղանակ շարունակիս
ստիպատիւ եմ ի սո՞նիս:

Ա որ յիշեցիք ընդ տես կիս:
ըսողք զէհեց ընգոյ լեւտեց:
Եւ որոյ յիշեալատարունիս
լինիք երկնեց նորայն բարեւ:

Ն որ ինքանն եւրսի զպահան:
իւրստուոյց: **Հ** անայնից:

Ի որ իսայն մերոյ ինտուոյց

տանց: **Յ** իւրաց ան չիման
տանից. **Վ** անցել **Ա**րթոյն
ներսեսի հայրապետին:

Յ անց զքեզ մերձակց. **Վ**

Վ նել իւրապետ **Օ**ր
հաւատալ:

Ա եւ ողործող ընկալմայ:

Ը սող բանից Ծաներ ընկալ:

Գ աղտելքսրտից յաջացնր:

Ն ն իծածուկայ յայտնի կայ:

Թ ե այսմբտապ նայիս ինայ:

Ա ն մեղմբնաս միշտ յարակայ:

Է նրն բանից ասեցարաց:

Ա ն ճեազլեցոտովն ընկերց:

Ի բերանոյ քո հան իբայ:

Գ իսաստ աղտեղի նախատնոյ:

Ն այ կեբանբամբասանոյ:

Ղ իրպա հապանքոյ ոյ շրթնոց:

Չ իսպրեցիս ու իմեղայ:

կյանա չառ դատաստեաց :

Գ Իմ ընդրոզ քանձ այնու
սուցանե խրատե լեզուն .
Բանք րոնորք յարդարեացի .
Կործր ընդին հետե եացին :
Եւ ի ընդդեմ կա հրամանին
այլ հնազանդեապատիրնի :
Եւ ուրք րոզմորրին
Ի ճշմարիտ ճանապարհի :

Դ ատողին երկնաւորի .
Խրատե ըզք եզպապաւ
յերկրի . Եւ իմարնից դքովի .
Ճանի . հոգոյդ հոջման ընտրուն
մհալով լինել յանկրծակի :
հրման գողոյ ի պիշերի .
Օ ի որսոցին ահըն կալցի .
նա իմ եղացոչ յաղծեացի :

Ե րգեզայս միշտ պակն ջրքո
տալ ըզհամար պրտոցըն
փ :

Ոչ մանկ ունրումն էրոյ,
ըզտախտակին համարուլոյ:
Կամ որ քվէկ իցալն տեսնոյ:
առիզ համար պահանջելոյ:
Քանզի տրն տեսար հոգոյ:
Եւ պարզեալն ստայնոյ:

Չ ուզակից արմին ճանիր. **Չ**
որմիշտասե թեզօրացիր:
Իխորքընոյ մահ ուզար թիր:
Ենիյան ճինքում զգաստուցիր:
Չանցաւ արացը մի խաբիր:
Չյանանց կենաց ընմիլ կիր:
Օտրուարումն այտն ըզգէիր:
Եանդ փառօր պայծուցիր:

Ե իցլուսոյն հանուրց ծագող. **Ե**
խրատելին եւ միշտ հայեցող:
Ըզմեղսասե ատեայ կթող
Եւ արբուծելըն լերսիրող:
Չի ուզէ եւսաւար կըրող:

պայծառութեան և ըմբոսի:
Կ'նայ հոգի չարեցործող:
Մարտիրոսայ չէն ընդունող:

Է

Լ անկերի բուպատա հել:
Չարեացիքաց ինչ յաջողել:
Խրատե ըզբեզմի յաջողել:
Միմախան օրը ըբեզայրել:
Կ'նայ համի աաստեհ հինգէ:
Եւ յայ համոյ լինել:

Բոլոր հոլմի տողին յօել:
այն մորգիտե հաւասարել:

Թ

Ի ապաստարարուն ահան:
համապետու թի ի յանուհին:
Թի ինկալցիս դուրմարդին:
մի համարիր բեզսեհ հիւն:
Կ'նայ հարանց բոցորանցն,
ժանիր ըզբեզմի կին ըմն:
Եւ մի լինիր ամբարտաւան:
այլ բաղցրե հեզ լստեր հին:

Ժ ամանակից զի են անցոր
 կարծել չսայ քեզ փառաւոր
 Օհ թե եկաւ որես թագաւոր
 Ե կամիչ խանեւ զաւրաւոր
 Հողայ ծընունդ ես հիւ թագոր
 յորդառն ալոց ես բնակաւոր
 Կը լամ գործոց կամ կաճաւոր
 յորմէ կոչիս ոչ կամաւոր
Բ ցապման երուի բաց լեր
 Լսիւր զքեզ ասեայրել
 Ե անիւր զբան լա թիւն աբեր
 առ իւր րտեղ յառաջ բերել
 միան ողորմ ըն զոր տան ջել
 միան իրաւ իր լա գործել
 Օհ մի կրեցեւ զոր ասացաւր
 Զտան ջելն ի հոպրն մահ ւբեր
Լ րուել ասե վարդապետն
 ի ցաւապ ըն բարկութենեն
 Ե այան հան փառաւոր լու մու լեն

հանդէզէասէիչարախառն,
ընկալ ըզոյն նիտն են,
Մերանդւթն հեզոյբանէն:
Ծանիր թէ մերձեորդատն,
հատուցանել բել փոխարէն:

Է Խ որ հըրդակից բարիեղեալ
մերժեղին հոխորամանկ է,
լիցի կքեն նաասոնց եալ որ
յայի հեռացեալ:

Ճշմարտութիւն հետեալ
ուղիղ խօսիցսիրող պրտեալ:
մինչ զիբան լոկասաց էլ
լինել էրդմանսերազնաց է:

Ը Ծանուցանե յոյժ ծանրագն,
ըզբաներդման ուրանալոյն,
Չի թէ փակեաց որն իյայոն,
նիչարեն ասաց ըզոյն:
Օինչառն իցէն իյերդնեղոյն,
միշտ իյանու նստն այն:

Եւ այնատու թէ յոր վագոյն
 որոյ մեղաց չէք վերագոյն:
Կ ենքն կենաց զանցատրե: **Կ**
 կրկին դըրամք քաղաքասն:
 Տնդ մին մըսեր մերկ յորգնդե:
 Ընդ միանել ցեւմերկ յսն:
 Ղրդ պինջ օգոտիս դու ի շահէ:
 Ի քաղաքիս այս վաճառե:
 Չորժամ դըրուն նա ընկողու պատե
 մահ որկ ենաց թընամինն:
Յ այն ազգասն յոյժայս քննիս **Յ**
 նմի զբաղիր մի շտիս նոտիս
 միյա պաղեր դու ի չարիս
 այլ փոփոխեաց փոյթի բարիս:
 Օկյորժամ ոչ պիտես կոչես
 նաւագործոց բոց պահն ջիս
 Եւ թէ չունիս պատախունիս
 յանլոյս խաւար բանտ րկննիս:
Չ ի ոյր զքեզ պարն ա կոպ: **Չ**

զմարմինս ի կառլայ լծելով
Եւ կառաւարոց ի չսանձով
զհոգի տասն անդ շրատելով
Թե անմոլար ճարհով
զընայայառեմ անընախով
Շայն ժամ յառնել ի բնով
Ըստ աստի որ թրոց ի սամպով

Դ Եկառնող բեղեն ճարտոր
նաւել յայս ծովսահրմտաբար
Ղսն յուզել յալեացն յերկոր
Էրեմ կացցես հրգարս զու
վարեալ զհոգոյ դնան անդոր
հոգոյն թնա քատի հանձար
Օրհաստացես անդորրաբար
յանքոյ դաւելին ի սաղաղարրո

Ե ատաքայ թառի սրտեա
անհճապեայ հոսոյ հնգեա
Բայց յարար ինքեղարգեւե
մի վատ թարաց վատն երանայե
տ:

Թեոզ վրձարտասիյանն էր
յորժամ խընդիե իյառող էր:

Մերժե իբացասե իյրէն:
զախտըամեղացորի չարէն:
Օպորն կականն և զայլն ամէն:
որով գաղտնի նետիք խոցէն:

Տայլ կասարձացառնումսրդ էն:
յիւրդեղեց իկտես լանդիմէն:

Էւհարկանե զաչըսբեղէն:
իջարացար հայեցման էն:

Բինէնասե մանուկընկը
զայսբան խըրատայ ճիկալ:

Ունայնում թեց լոգքեղմիտու:
անտտի խաղօբանմըտնալ:

Վյլմամատնոց դրունըսգըն և
ևյուամանեոչնանն ըրանալ:

Օիմանն ինդտաս զըզլուն և
յորժամ հընարչեյեադունն:

Նորոգասե ինտասարդ:

զիմաստու միզցեցիր բեզ
զարդ: միզպատմու ճան
ըսբազմազարդ: որըզտը
դայան ասնե զուարճ:
Այլըզհան ճորճերոց և ևսու
որով յայտն ի ճանաչիւմ րդ:
Բանզի իմարնե հոսե յարդ
Իսկ իմաստունն ուրզզիրդ:
Ը ատասե ով ճերունիդ.
Հնացեալ ալեաք կալ յճիդ:
Ժամերատն ալայմ ի հոգիդ.
Մինչդեռ ի ճեռսե բեզբարիդ:
Ետասյեցեր մարմնոյ գերիդ
Մինչև ի յափընտնապանիդ:
տուր իմնացեալ ժամնա կեր
մասն ինչ հոգոյդ քան ահկնիդ:
Ուտցանե գբեզդի սրոք
Լաստնանդ ի բարու թէ:
Լիրեզ զան ճըշմարտու թէ

Եւ յորն կերնրատուգութիւն
Լեռնի լոյս արնատեղութիւն
գրկել զբարին սիրելութիւն
Վասիկ զհոգիոյ յուրբութիւն
Եւանհրայարտիսն արհուրիւն:

Չարասեղազատութիւն
Կիչատմեղացեան եղութիւն
Օրինմանեկ հասանութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն

Պատուիրեկալանբանբան
Եւանհրայարտութիւն
Օրինմանեկ հասանութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն
Եւանհրայարտութիւն

տուրզանցաւորըզգորսունն
կատգանանցընզորքընաս.

I

Զ րն թեզէ ոգիւրասե ջըր ոգի
յախտից մից ջերմարտաստօք.
Չիլասե լալաստեն կամապ:
Եանդցընճալ մեծաւ առօք:
Քանաւ ախընդալ պէտք մեղ
կանդ կործեղ խիտատամօք. (Օք.)

II

Եւայս սակաւ ժամանակապ
կայն յաւեւանն թիւամապ:
III ասմիկարանցասեհանուրց.
ոջնախանն է խրտեվարուց:
Եւգինարբայերգուց պարուց:
մեհաղորդի լիկտի բարուց:
Օիփոխանակաստենն ծողուց.
Կոճումն նլալեանդնոցունց
ընդմեծատանն այնմիկրասուց.
որփափագեւ կամիւմի ջուրց:

IV

V երզճիսայսախատաշարժ.

Կամիվերջնօրնհաստատ;
Ի իննյօրականմիայնետատ.
 Կորյօրեքեզիխրատատ.
 Տործամմեղաց դատընպո՞ն.
 Տքեզերեկրաղծր եղիպատ.
 Կախքանգուտեչնր իսպատ.
 յիշեազամծնեղզպատկաւ:
 Եւշիջանեբոցնորիվատ. ևզ
 Գօնանայ միտքրդ յարմատ:
Փ առացեքեզասեքարողս.
 այսխրատականբանիցսաւոյս.
 Ղաթեարտիւլինիս իյոյժ.
 ևտասաճե իբրեւ ըզբոյս.
 Չհուգիդմարորպահեւ եղոյս.
 իյաշխարհիս իսաւարեղոյս.
 Եւհանդերձեալկենացտաւոյս.
 արասկառնուկ քեզիհաճոյս:
Ի եզկատարումնայստարեց.
 տայակնունեղ յատարնեղից:

Ոչ ընդսիրոյս ստորակայից,
միշտ բևեռեալ անլոյծ հիւպից,
Լլ յլազատիլ այժմոսս իստ
ընդ քի գոլխասհակից, ԼԳ
Լինել սըրբոց քաղաքակից,
Լսանմարմնոց ըն ճայեալից:
Կորոգբանիսյայս միկ հինդէ
գումարելոցսյստիրապէս
Երբէտաղիւ հոմերապէս
Խառնել ի հիւմըս հոպէ պէս,
Լամեալ իբերըստարր պէս
զանազանել տառիցանդէս:
Լառցգիտնոց այլտղայապէս,
մանկանց տուանուսիցյուպէս:
Երբագոյեալ ընմարմնապէս,
Երից յիսնիւ իսոր հըրդապէս,
ԼԲ հոգևորբանըսպէս պէս
որովնըպաստ եղև ներսէս:

Հորիմենէրսեւս:

Եւանըսկիդէսաս

Եւ զամ:

ան Եղբն Իոզաբորսոս:

Տերիսանձ ինքս բաժանեմ
Իմիբնուձի միասորսոս:

Բերնբնա իցասեանձու:

Կասմանւմ ըստացոյանհըն Իր:

Օրորոյ ծընունդնանեղբոր

Կհոգոյնբըղխուձնաղբերբոր:

Գրեյ ինքեան ինեւձի:

Զսեւիւզմահանն իմաստբնի:

Զեւձեղմիշտկենդանի:

Եւ այժմոյս եւղիցի:

Դասանե կերորորուձի:

Երկրանձ ինք եւմիբնուձի:

Ու միուձի իմաստնուձի:

Եւ բաժանմանսմբնյօտարուձի:

Երրեակամն ճամբ թեկտորն է
 Կերտորդ ում թ ընծանացն է
 Ոչքան զերիսն առաւել է
 Լուչերկուսկամ մինեղեալ
Գայս թիւսով էլ եսայ է
 Իսրոբեկցն ուղ ևնայ
 Երիցըսեք ասել նրմայ և
 միանգամ անդերակայ
Էապես մեզ քարող է
 Կորեւուսեալ իմովսեւէ
 Թեանծերիսկըզքան է և
 ոչեղեալ է յումմեր է
Ընդեին հարզուգակն
 Կորդիասե համաքնակն
 Եյովաննե ուսեալ զայսքն
 Իրորուայ յասեուարն
Թիւարգման է մեզ տիրաբեր
 Կհողջնբըղիսումնանք ըննիր
 Թեի հորե կյատկասք

ատնու որդոյ անձա թար: T
Դ ամենի պարունակող: T
 ամեն զան զոր լատել ծաղ: T
 Եւ ժամակ ատնա հատող: T
 Եւ զապ ուր զընչ չափող: T
Ե սկապէս ամեն բանին: T
 Եւ զընչ եւ լատել ծեաց զերկին: T
 Տաղորտ ընդ հօր եւ հոգին: T
 Եւ որով եղեալ քամեն լինի: T
Լ ոյնն որ անել կտրազնց: T
 Լուսոյ սկըսաւ ամեն տեղ ծած: T
 Եւ ամառաքին լիզ րեշնից: T
 Եւ ի կողմ զգալի համատրան: T
Ե ամարման է եյանդընդոց: T
 ամեն ժողովել լուսով նիւրոց: T
 Եւ որով եղեալ իւրն գործոց: T
 Գիշեր հանգիստ քրնոյ արթն ոց: T
Տ իրն երկնային յեկրատուր: T
 ամեն եաց ասել ջուրն երկր: T

Եւ երրորդին ստունկ թիւ օր.
յորում և գրասխարէն լուսօր:

Կ

Կապէց զանկապն ստեր զլոյս
ի չորրորդին անաս Օնկա Օնկա:
Չարեզանկէ երգ լուսնոյս:
Եւ զաստեղաց պարուն յօգոյս:

Կ

Րամանն աս է արարչի ն.
Կանն է ի ճողկրոկին կէտանն
Չայն օր ի յօ թան թեւ կանն
Եւ ի չորսուն լողականն:

Կ

Չայն արի րական աստեղ աս
աստի ստորին կողանն ի Օնկա,
Բըզն եւ լսեր կրե չորրօսանկս,
զանս զանկայ կէտանն ի յրաս:

Կ

Կապէ աս լսոր կարգան թիւ
երրորդում լն մի ստունն:
վն ի կողու աստեղ թն մի ուն
ասուն կապան կէտանն նորուն:

Կ

Ճառաս զայն թաստեղաց:

զգեցոյց միոյն զնսկէնց:
Օկինն իկողմնարօհատուծ:
աւօրէնս երիւպատութեանց:

Մատալասե առեցարէն:
Ընդմերպատին որ յարցէն:
Էհան իաբմամբատութեանէ
Էստ յերկերայս փրչեղէն:

Յայնքան մեղաց ասեցար իս:
արկը զբնութի հողեղին իս:
Մինչսահանաց բանալերկնից:
Տածիկ ջրով զոր ի կերիս:

Կոյազգիանդ ասեղնարէ:
միայն գրտաւ իրօքն ապրէ:
Իտապանին զորքեր գործէ:
յորմէ կրկին զերկեր լցէ:

Ըինուած ասե զաշտարկին:
յետայնորիկ յանդրաչն կին:
Տորխա մահէ լեզոյնցին:
Ճեռամբն ինց զայնքան կին:

Ի Ունցանեաք ահա մա-
ծեկաւարոյ սանկի մեկը :
Դասուած կերակրեցաւ
ևս ետեաց որդի մը ընա :

Ե Զարկբասեմրդին որոյ :
Լցաւ Տպաշտմամբ կրող :
Բայց յակորեանցայն ծընունդ
որդերկա թին մարին կընոց :
Պ

Ըրսուեազուպանասեզմըս :
Էտյակորբայ զարմին հանդես
կըրրկել զնոս մեծապես :

յեզիպարուս սքանչեա պես :
անայասեաւ ինք ճըզի
տըրն զորդիս մրդին իրրկել :
մատամբն ի պողորնէ քրտրել
ևս արգարես սքատաքեալ :

Ի Եսմիկասե զապցրա մրդին :
զիոցայ սուսուննա դարձան :
Մեծապուն ի կարօտացան :

Կնարից դեղոց բըծըչի կն:

Սիրով ասե կայրառաքելի
զբանն իմա ռմին միաւորելի:

Գորեւաբուր կոյարն կըրելի:

Ծընաւ մարմնովն սրով լիբիելի:

Կերնոցըն լոյս ասե մայրից:

Տապեայ յճ կայրատուերից:

Եւ կալածեայ զխաւարն եկից:

ոչոց փայլեայ լոյս աննից:

Տայասեղ բան ծայրագոյն:

վնըն բանն իմանալոյն:

Անըն փառայ խոնարհել ոյն:

մինչև խաչի կամբերեղոյն:

Մամաւեալեայ ճայնի վինի:

Թեկբնու մի ճայնի զունի:

Թե որնընջեայ խաւարն:

նոյնազաւտեայ զորսեք ճորի:

Տընծում մեզ բարոզել:

զմեղսկեան գանոյն յար ումի:

Եւ զյաւուժի մեր հաստեհ
նըմին նըման յրժմ Կայցեհ:

Է

Է Իսե ըզմեզ ընոյն սիրով
օրեղի պրոփեն ամբառնայով
այնորն ըստի բնուժի մերով
հօրն ընդաց մե բայց մի միմեզ:

Ը

Ը ասոյ անձառ լինի պուշակ
որոց զանձ սիրեչ ըստակ:

Յրժմ մարմնով ընմեր ունկ
Ծագե յերկնից ունի պլակն:

Թ

Թ Ըիստուս իձեռովն իւրով
զմեզ յորդորեի սաչակցեղով
զիւսիստուս չնորայ ուսով

Ձ

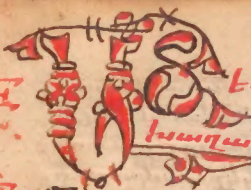
Ձ Կաղարովից ուք մարմնէ հիմն
նորոց մանկոց ի ստանե

սրապր զայս բան ձեզ ի տիւն
Երկնաւորաց ընգիստունե
նկամայնից եղելուժե:

Ր ակերտ ընասար զուժե:

Լսիր յիսկանն տնօրէնուէ.
 Լիրողք բանի խոհ եմուծի
 զմարսսորին տողք յընուէ:
Եւ ճաշակէք համբարութի.
 Բանըզմեղոյոյ թաղցրութի.
 Լակաւէ աատրանակութի.
 Եղոգնախումբ օրակուծի:
Ի յամասանոց ճանօթութի
 որքմի աղքնէն զերճանութի.
 Ե ինբանի բանգովուծի
 մաստուցանէմբ փառասարութի:
Եւ ներսէս յիշելմի դանդաղի.
 որք զուարճանայք յայտնի:
 Ե ուրք փոխարէն զորեպոստիք.
 զայդ լաւ ծրայք սորա զուտիք:
Տիշատասկարանն զուս
Տկայնն աողովոնի տնն
 Կերսեսի զորիւք ճեռօք.
 Կրեռայ:

Ա
Բ
Գ
Դ
Ե
Զ
Է
Ը
Թ

Էղէն հոգով
Իսմայ
Իսաղաղութան
արքայ:

Բարբառեցա իմաստութի
զորդիս խրատեց լրգօնուգծք:
Գ Էղէցկաղերն բան ին իկրգ.
գրքիչ հոգոյն եղևարապ:
Բաւժորդի վէ քին լըմրգ.
Տարգարեին անաղարտ:
Ե լոյկ տառիս քերաբերե.
զմարդիկ յերկին ըսմակ զքե.
Օգեատարկն և տղայոց բէկը.
զինազանտ լինելն հօրն հեկը.
Ը Ինչն որ հալարուի կպե.
նակ իմանն տակ զպարունոցե.
Ըստման կական տիտոյն ոցի.
նոյն և խոստում լինյա կոբայ,
Թ քրեալ զհոգին աննեզուրթ.

Եւ յայնչանկանել զանոն որոպս Թ
 Ժամանակեա զհենց աղըսյոյժ
 Բաւեղանկեալս Իամայ անբոյժ
Ի Իբեերազ Խորգիւեր Ի
 Կամայրղպը Ճակինչ Կաժամժ
 Լայն Ճարհրն հետեւել
 Իման Ի գոգ Խորին անել
Ի որաւուզ Էալմանկանցն Իյոմ
 Իրաւորն ծայեաա հորդրոմ
 Ծածոպ բարեա Խորհրդ զգեյ
 Տըւարիյո գոթունել Կամժ
Լ Էնարարին ապաւել համկ
 ոչմոռանալ սքզ իշատակ
 Հայել վերջին ապնե երմանի
 Ի ապաւունալեացն երկու ղեակ
Չ այն հատունյոյ ժգերապնեժ
 որով զապցեն մեռեալքն դարձ
 Ղառղեալ Կարան ղըստերին
 Խաղող Կարան տրկարձայնեալ
 վաղ

Ը առաջալից լուսայն ճիւղն
լուսին առաւել ընկնիւր իւր
Տե՛ծ ապամբ զփայլեացոս
մին զփայլակի յայն առաջ
Թ այն ժե՛ղ ընդ ինիկառաւելոյ
արդարք ընմանեալ ի սոսնոյ :
Եւ ընձաղկի գոշակցարնն
գունով պըճնին վեկայքն արնն
Ը Երթին կրճով քաջող բընբը
կամար մեղայնան կցին իբր :
Երբի բարձունս կային լուսո
ափշ ինդ զանաւ ել բոցո :
Չ Էպիտան ի յարժաթընին չ
Լուչոսկոյն դեղ զարդարին
Գլարողն այնու կացե վըրեպ
պատուկեր Է. Եանցդասոց իգե
Լ Երոյն կէսցասափորն իմեց
այն ի սորն կի յաղբիւրն մեծ :
Ու ահէլ բրբոցըն լուսավո

Կնապեյ երկնախոսմանն
Սայսի ջակինեխարամիրոյս
յորմէ շարմէն ախտից ընքոյս:
վրդառնաններէ ոնագունով.
Երգելի մասառաքրորդատատով.
Տիրապանին մասին ազրտոյ
որյերկրայնոց կըրիցսի զուտ:
Ուստնաբանց տիրընտիպրո
հացոցանէ անմիջաբար:
Յընծալ բերկրի լէ կըշտկց.
իյառաջաստօրիորդաց
Ի իսակ հարսին ահրով հիսու
մարգարտաեւկուսաստու:
Բոյրհոջելով անձակադր.
յանն ի վճական տորէ. քնք:
Ղնորմարմն ունի տա
ունի յիշմտակի:
աղցրագուն իսայս
Սաղ Քանապ

Գ
Կ
Կ
Կ
Կ
Կ
Կ
Կ
Կ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Լեցեալ հոգիս մեռել մեղօք:
Փ ափայլեցիս ըրտաստորով,
եսորբէաւից բարեացանփոք:
Ի իւրաբանց իւրբան կենաստու:
Կեալեացաւոյ իմ յուսաստու:
Յ ընծամ հոգով մեզ կրպեցեց,
Թեպէտնք ոչեմ ի յախաւից:
Րուտե զմարմին ըս հոգևոր:
Զմիտըս քծե բանիցաղբիւր:
Յ անել զանտէն մանապետ:
Հայել յանն ի մե յոյնոնք էտ:
Մ անայսորիկ տաժանել ով:
Քեամբ ըզապրծագրերով:
Ս տացուած բարեց երևելոյս:
Ելետմահու յիշումն եցոյս:
Ո ետնիք աղցու կենցբարբն:
Կըսողաբերկանմահայս ծն:
Ը քմարտաստօք ըստ կա:
Թուածոյ ի ըսողաց հոսե
յոգով:

Պատան Վերայլինի և Կապ:

Կ

Թեղր արմին ինի պարապ:

Զ հաստան ճոտա առ սույ իջ:
Զան զի ճրթի է պարագե իջ:

Զ

Կրոր մըտաց այս բերանո:
Կուրն բանայ այս հին ճրո:

Կ

Է Զոր հաստա սրան ճոցն իր
ուշ ի զով մարդ է ի հոտան ուշ:

Է

Կարող սրբորում զըմուռ հը
Կապ մեր առ ի պզառայ թինին:

Է

Ս անդա ստան ներերի է ինի
մեռելում մեախտից մարմնոյ:

Ս

Մեր մեի բաց զախարատրում:
Կճ Վ Բ բարեացա ունի զուրբ մ:

Մ

Ը ատից սրբլ սեկ պատշաճ:
Կենդան ի ճախ հընջեյ լինի ջ:

Ը

Պամ պարրուս ոյմ ըտուց նը լո:
Կ Վ ինի հոգոց ինի լող աղ:

Պ

Ջ ի ոյն ըման մեծատանցան ճ:

Ջ

Կ
Ե
Ե
Ե
Ե
Ե
Ե

Կարգաւորաց իմաստօյնքն
Հայհանձարոյն րանձաւս
Եկայք կերայք սովեալք իմք
Կացցե՛ն իրար ընկեր լասցի
Իստնն արանն ինձն ի հրաժկ
Տարաւեցայք անկոյս անքն
Ետարժացայ դրոշմն ի գրն
Կանդահա թէլաստ մի ջամուխ
Կասկցասարսովա ինձ անկն ուխ
Լցի զըզն մն ի մանձկաց ել
Ինձն ժամովարմանք ի թէլ
Ի ժամանակ յոյժ անբարի
Անն չգրման ի կն առեալ ինն
Ժամանն եցին ձի գուժ
Իրիստոնեից գորովան յոյժ
Ուսական հայոց չ. առն
Ինձն ութսուն երկուք կողմ
Ընարե՛ք պրլուխ պոյր հայկ զի
Գրի գորի ոս պահլաւուն ինն

Երկա Թողոյսիւրա ե:
Հորհօր լըցեալ իբրիստոսէ:
Չամեմառանգ հօրնաննիզ:
Կամանըման կոչնուազ:

Եղբայր երեց քոլ յարգանդի:
Իմ ներսեսի որ զայս երգէ:

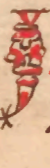
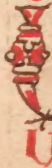
Լարձկեղբարց երկոյ ծրնունք:
Ըստ ծի քոլ բարեանունդ:

Գգովեալ վասիլի խանառոյգ:
Կապրա վարն ընտրէ ի կարգ:

Բայց կճնաւ զաց մեր հինդերնք բբ:
Լիցի յիշումն աւուն աներբ:

Լաւրս բանիւսն որ զորմա:
Կոհասարակ մեղ կնոցա:

Նորնն իսողումնն զսա
ցեալնն:

այսրքրէ անճարանն:
Կեմաստունն յոյժ
Իսոհականն:
այօրինակեան նըմնն:

սողումնն ին ճըշմարտութեւ:
Սայիհապիէն ի րսեփ հանն:
Վննուրդ թագն կարաւազան:

Սայպէս կարիւր հայրահն:
Նրատեալ յաթոռնեմական:

→ **Ո**ւնիլինեղայն թագաւոր:
Երկուց հանան ցնախորատար:

Որվլ ճըռաւ զաղաւաթ:
Եցոյց զարեանքն մեր ճաւոր:

Ուն կարնիս իրատաւոր:
Խաչիւ պիշխանքն բռնաւոր:

Որվկըսիին պայահաւոր:
դատել ըզսեռ ըբատաւոր:

→ **Լ**ամբարաւիպլ շինեցտաւոր:
այսսողումնն խորանայար:

Լուրերկաթոյհընչէէբար:
Եղասարին այն ինմաբնաբար:
Լասապոյնոյ իրան պայստօր:
Լազանիկոսեհնաւրմինուր:

Լերանցն ըմանն արժարի:
զէկեղեցոյ կանգնել կամ ր
Պենելուներ սայս ինտրալի:
Յերուսաղէմսոր յաշխարհի:
Ուստի եւսր ընմեր ինի:
Խաղաղութեւ որոց յերկրի:
Ոչ ճարմնա կանոնացա ի.
այլ անմարմնոց ւոր յի իմ րմի:
Էմա փա փա փա րն չմ րմ րցօ ւ
մո փա ւ որ չխոյն որ ի կարաւ:
Մինչ զի ճապաց յերկրե ճոգօ.
յիմաստութեւ որ կամ բաւ:
Էծքան ըզաւսրն ւասացաւ.
որով զհրեայս ընդաւեցաւ:
Միոյն փոխան մողովսանբօ.
Սաստր ընմեր կասարեցաւ
Ոչ ինասինեայ թագաւորց. ւ
ւոր յապագայց բունաւորց:
Ոչ մարմնա կանոնայն փոռաց

Կամ Կեչտու թեցանցաւ որց:
Ունի զիմաստրու գերապունն.
զոր գերապոյն ծանեւաբբ զմ:
Նոյնին ճլղբանն ան իմայ:
անպոս քահանայ զոր լուսրմայ:
Նախ իյեր կրե երաստրու կա:
տրն իյեր կնից ի ջեաւաւ բայ:
Նրմայ իմաստրն չափ ովտայ:
զոր եւանի ինքն ան իսրնայ:
Նաւորուսեալ զոր ետն ըն:
աւաշտր կրատա որք յադամ:
Նրմանաբար իսրն ի Կամն:
յայտնե կամասն ունն որին:
կայք տեսցոյք զիմաստրնին:
լոզմիտասն տանն իողոյ ողին:
Րամեզ կան ճարրասա իմն,
զիմաստու թեց ըզպիտաննին:
Սիրով զորդիան իել ին:
Ժողովելով զամենեա ին:

↪

Ետեսանէլ զայսաւսիրիչն,
Ճըմարտապես ժողովողն:

Սարտուցեցսաղրսիմքս ին,
Բերաւ զորդիան իմաստն:

Ի հարանի այս ըստոր ին.

յերուսաղէմ հանել վերին:

Բայց ելող շնորհանծային.

զորբաժանել մասունս հողին:

Զաւերտաց շնորհեբանին.

Շնորքօք ծնընդոցսաաւղնի:

Երսէսճառաց անըղվերջի.

հայցեմառատ շնորհեսկրկ ին:

Սրբել զհողիս խառնից շրին

տաճարառնել թեզ վերսա ին:

Եիդմից երրեակ անձնն.

երգել միշտ փառալնդ սրբէն.

Վասն սոյն անն:

Սորոք ծնունդ որ յերկրի

գասակեր կարէ կենօք ընս:

Ե Թեկարաւոր բանիցս որ աս
յօ ժարու Թ արրտիկէն աս;

Բ աբունաբարի մաստան
ան և հան ճարովի արմանն ան;

Մեր զանցաւորս և ի ից
որով իրաւտիս բանիցս որ աս;

Ե ինսիրոյ և Թեբաղ ճան
և ի հրամանն անորս որ աս;

Մըրտիւրն Երեւոյն և ի շամն ան
եղևտաստեայս ան ի զրնն:

Թ ու ի թմիս ի թարս կան ան
երեստի Յայոյ և Թղիս

անցեալ և Թմիս ի անն
յարևեկ ան և ան որ աս;

Ի ի յ ստարա մասն ան ի յոյ:
ան անն յոյս ան յայն

և ստարաբեղոյ ան
ստարա մասնն

Բ այցոր բանն ան զաջրս որ աս
ինն:

Ե
Բ

այնք հասաւոպ լեռահային:
Գանձն զաննն ի Թագաննն ի հո
պիւսեւոց զանննն ի Թահնննն:
Գիտեն զՆըն զայն վերին:
Ուրոչ է սոքա ոչ սրբութունն:
Եւ թէ որ ուզմէ գմել լայն ըմբի
մարրեւոյ ոգոյ դաջայ բարին:
Զմանուկ սրղանքոք բաղնալին
այլոց ողբասկըսկըծապին:
Իրանելեացն քաղաքին
պէտքն ահակիցն այիանոցին:
Ընդհրեւտակայիննն կրանին:
Լանդրանկայ պրելոցն յերկին:
Թագաւարմից լուսերամին:
համասպայծառ է պանծալին:
Ժառանգ վերինընտիւնն:
Ժառանգակից ուրոյ նորին:
Իգիրկըս հարնե պրգուելին:
յոյժելեռապոյնանաւանկին:

Գ
Գ
Ե
Ո
Ե
Զ
Թ
Ժ
Ի

Է Լոյսն Եւհարցմիսն
Ը Երբայտուծի հրաւիրելն:
Թ Ընդամեծաւաստի յուսով
աթափեաց իսպոյրափոփելով:
Ճ Տանիրդ բնութիւնսն
ոպ մակկանացուանդուն զճ
Կ Կացիկանսն օրինակով
զորմեզեւոն հարբունսն
Զ Հայեացարեզարեամբսն հով
հարուն առաջի մեանելով
Չ Եզզարբահմտխաւունելով
զորքինտուողիննուերայով
Ն Ղամպրմանկանցնող Ղակիզով
զմիննընդերեց ընծայելով:
Տ Ռիսացերոց խորինմըով
մանկանց եանց նրմանելով
Թ մակարացեանց մօրընմունով
զորս այ առայրոյ ընծաւով:

Տ Եւ աւելի եանք ընտանապէս
ըզմարդկանմա հմտաւնելով:

Կ րոյն յերիբ աւրատնելով
աւելի յետոյս նշմանելով:

Հ ինեղ քակեալանորոգելով
յանմա հ բնութի փոփոխելով:

Որքէ աաղանդապատուիրան
ով շահինըզործարն հաւտով:

Ք արբորչարեացն են գործուն
յառն են իմա հ անմա հ յիան:

Վ արին բոցովան շիջահան
ուտինյորդանցնորան վիճին:

Լ Երմարտուայ կարօտնան
որանօգուտե յեամա հոսան:

Որամ վարուց հեաւեցան
վնայնորիկ անդադար լան:

Ս արդային ողջալոյճայն
այլ երգ խընդման վայելքին:

Ի
Ի
Ի
Ի
Ի
Ի
Ի
Ի
Ի
Ի
Ի

Կն որոյ պէտաւ որայրարխրա
կան, աւազրագեորդիյնննն
Յրտամահանիրքնաոյն (Գն.)
վախնն, որառնարտաւառօք
ձեռնկահանն: Ոտաւայզեր
կռննրաւառքահանուզորմահ
մանկաննն ձեզ ծընան,
Յոյզվահամայր-համայնկն,
տալատեղծողինյօժարահն:
Իհածեալմարմնոյնորիտնն
ժանիրզհոգինյերկնիցեսորն;
Փառօքփայլեյարքայուձե-
ծագեհւրմանյարեգահանն:
Քեզմըխիմարուակաւալայնն,
չափոյատառիցըսհայկահան:
Սայեայզորեոյքեզ ժագեա
բար, հայրընգըծածկարերոր,
Եհանգորդինրոյեկիւնչար
եհրեշտակայբերոցընպար:

Բ Ենականը լուսոյնան ճառ-
 հուսկ ևս ետող ըզնաւարար:
 Արրբոց որանդ համարումար,
 Կընարեղոցըն հաւաւար:
Ե Թէ յայտոյսուն իսկան ճիւ-
 լինիս հոգով զտաւանդար:
 Արրտիդ կըրակն որ կայ ի վառ-
 փոխ ինցող զուարճարար:
Ի Բացդիրայ ժմ ըզսոյ խաւար,
 որանյուսիցնէ սրբութարար:
Ե Ետուընկալ զոյնան զլծիւ,
 զյուսացեղոց զուարճարար:
Ե Էնդանին Եկեանարար
 այնոր ճայնիս կոչեաց զզալը:
 Այլ ի կարոչէ անմարար
 անցե ըզսոյրն և զաշխար:
Թ ասգաւորն կամարար
 որ զմարեմանս ուրախարար:
Ե Կուսիսու թի բեզան զլծար:

Է
 Է
 Է
 Է
 Է
 Է
 Է
 Է
 Է
 Է

Ի
Բ
Գ
Դ
Ե
Զ
Է
Ը
Թ
Պ
Պ

պարզեցեցի անբար:
Պ օղի զարտօսրբեյայնեռկիր.
արտասուելովքն մարդիբար:
Բ րեհ բարձե ըզպոյստաւար
Գ րոգին բանիւկէն դանաւար:
Դ արասոյ մահուն մարմնապետ
Ե վարչամահինայն մահորո:
Զ որոյ յոսոյնանյոսաւարաւ,
Է նհաւաստոյդ ծածկոյդաւար:
Ը սաստեանոյին եզանիւկար.
Թ րի փախիցեն ծառայաբար:
Պ րեհ մերկեալ զեւտորրամբ
Պ զոր ըզպատան մահուն զոր:
Պ այեւացիկին ընկղոպատոր.
Պ որ զնորոց տեսնելի ըմար:
Պ զչարն ետեւրուսապաճն
Պ զագիւպըճն էւրոյսայաբար:
Պ ի յոյսն ճեղտիրաբար յաս
Պ ուրմեծին երկնադումար:

Տոպցե զորդին ճերպերատու,
անկեր նովաւ զտրեւանդորդ:

Ողբսոցեալ տն **Ե**րմեսիւ
սրբապան **Կ**Թղկս **Ե**ղբօրս
բոյն գրեգորիս **Կ**այոց մեծ
հայր: Բանասանցեալ բարձր
ունկան. տաղիւ ջարհեալ էիմ
երանկան: **Խ**աւսեքանիւ ողբ
երանկան. զն երեսնայ մեծ
անձան. **Ի**Թղկս. **Ա**ր. **Ճ**. **Ի**. **Ե**ր. **Պ**
եւ երեսնայ բանասերքրեկտեմ

Բեյիւյերո՞ղ ժամ. **Օր** շքեծ:
Ողբսոցեք **Ե**կեղեցիք:
Կարսոյնք վերնառ
ապաստի: **Տ**արբեղբայրք
Լսիրեք քորքիւ հանապիողմ յի:
Բարաք Լզեղ քառ հասարկ,
ազդ Լազնիքորեք յերկիւր:

Տառաւայելաւ ըբ քի,
Երկրորդապարտութիւնն խնդրեալ:
Եւստառաւ զին ձեռքարբութիւն:
Կարօժիւստաւ յարաւ ի:

Չորեք կերպից ընդմանել:
Տերկրիա թողք երկնաւորի:
Որեք բողոքումն անձային,
Եյաղբերեցյալսնայ ին:

Չորաւոր ձեռք քառավորակ,
Չորդա հոսանք քեպ հողովին:
Կրքոցանել ըզտիւն երա:
Կաւտարքեր բողոքման բանի:

Բորդա խօսիմաղերաւի:
Գոյք ըսեցիք լալոս ձայնի:
Տերուսաղէմ քաղաք մեծի:
Թգրին երկնաւորի

Ուստիաւորեց ընկալարգարեք:
Կաղերաւարք բողոքելն երկրի:

Բ
Է

Յ որակորդին հարմարաճին.
 Երամագեցաւ անճառելի:
Ե ինն գրեացէր անուրի
 յառաջագոյն քան ամենի:
 Բանչին անկի հասարացի:
 զորդի ընդ հարդաւ անեցի:
Որով թեոջ յանդրանի ի
 զիս զէհարոյն քեզ գրեի ի:
 Ի քեզ սպաննելն զտուն ի խաչին:
 Ես ի հեռու ստերկրապագի:
Ք հպեալեայ ժամ ի հոգին
 երկր պապեմ նորին խաչի:
 Բայց լուրեդու ովսիր էի:
 տարագրեղոյս սղաղակի:
Լ երևին թարցաանցելի
 նցոյց ինն դեղ բեկեալ սրտի:
Ե արու հրում մայրաքղաք
 գերապայծառ կապառելի:
Է

Է

ՄԵՏԻԱԹՈՒՐԳԱԵՆՈՐՈՍԻ,
առաքելոց գրչ խաւորի:
Ե կեղեցիքդ անշաւտէի:
Ե կեփայեան շինեալ վիմի:

Իրանց որ ժոխոց անյաղժի:
Ե կնիք երկնից ընթացողի:
Որ թվայելուչ բազմատեղէն:
Ե հաստարմատ ունկ պօղո

Սուրբ եղովարեամբ նորին. (ԿԻ):
նայ ըզգրախան որ յարեւնի:
Մասն հասել ըզղուկայի
անձային մատենագրի:

Սհայառքեց բանքս խօսիմ,
վիճակաժողով մատթի:
Լուրի հեռուստիմոյս ճայնի,
Լերող բակից իմոյս ճայնի:

Լ
—

Լաց ընդ լաց աղասն նախի,
ըմոգրեցի զուստառքեղունի:

Չեղնմատոյ վաղվաղիկի 3
ինձ հապելոյս խառն բանալի:

Ըորզ վերեման ներելի
ի թշնամոյն ինձ պերողի:

Սպեղեն բանքիմ փարկի **+**
ով դուքսողար յոյժ պանծալի:

Ըորի ստանդեայ թգրի
շինեալ ըսկի պէն մատայի:

Երկրորդ եղեալ յեմ
անոր հրոտմ զարմանալի:

Սիրեցելոյն աշակերտի
աճոս գուլով փոխատրելի:

Ժողովարանն սք վըհայից
տունն նաեղի մարբագունից:

Գահոյ բհրչար մեծաբայի
յերկրին նրման երկնատրի:

Լուրինձ նդու խոնարհաբո
ունկընմատոյ լալոյս ճայնի:

Ըիսեփ հական եպոյելի **II**

22

մայրաքաղաք բուն վիճակի:
 Իբեշինեալ յիստաճարի:
 անուանակիր բոյոյի որանի:
 անգոյն վերինը նախնի:
 անկամեմատ երկնատրի:
 Բայց այժմ Թուրքիսամաի,
 Իբրեք բու յաւերակի:
 Կամոն մարդանօգնակին,
 Ե իմեռեալսան յեղէի:
 Չորապաղատի միջար Թուրքի:
 Ըզօրու Թիքդանուանէի:
 ատուցանէ բազմապատիկ
 լիզրեծեծոյ խնոյ նեղէի:
 Կազոզէ մարդրուան ըբ...
 մայրաքաղաք Եգուանի:
 Կուանակիր բուն շինօղի:
 աղեկանդրուս լրջանկի:
 Որեսա Թուրուսարկուսի:

մեզ աւետեաց բարոյողի,
Որն դասխանն անձայնայ, Տ
 տունն հբանաւ որ իբեզարն կի:
Երմանն իբե ծաղկեայ ի տնն, Յ
 հոյլ բարդարոց տնն ընձա յի:
Եւոյլ մայր լիբանանու
 են միան ձոնք բուսնա հնչի:
 Հրե տանկ երամք և ի սաչակ ից:
 Լանն արմնոց նրմանք յի:
Հիմն և սարտուղ զամոց:
 սարա մեղմեալ հեր ձոնանողոյ,
 Ե ինչումնայք հպտաց,
 որսու իբոյր նախա գահի:
Երկեայ և ճէն այժմ եմ ընդի,
 այլ լոկ երայ են պիշ եր ի:
 Բանպի երեւոյս այրի,
 Կարմեմ նրմանն ինձողբալի:
Երբ եմնեայր մեք ըղձալի,
 բայց այժմ եղաք յոյժ եղկի:

Որով հասցեւող բարձալի.
ողբանցեղով ինճյայսվայրի:

Ի

Չ իհասասարհանգունի
յանայր ինայ եղար գերի:

և

Կ որմընի թարյայսմաղեար.
մեզ երկոցունցսայլերիցի:

Մ արուրմայ թանսաղեար
մատուցանել անտառ թի:

Օ իբարկու թե որթմեղաց.
Երազ ցրու թի իոխարկեցի:

Բ տեսանել մեզ ըզբարի.
ի թընամիս ինեղ չարի:

→

Բ անիտասամա թե թեզ
կնիսնողանտիոք բոյրսերեի:

Թ հաստանոր հանդոսացիս
ևեթե անող հատուցանի:

Կ ուարեղոց տուն կարեղի.
յաւեւարանընմաս թի:

Տ որու մանունն ըսբանցեի

Կախաւ ջին իբեղ գրնի:
 Որբիստունեացն վերի ոչի:
 Երկր պագոսաց ըսի:
Եմմեր ճասորեան ճկալի: 5
 յորանստ թե ժամանակի:
 Թնդեր չհասեր վաղ վաղակի: 3
 Ի նձի թիկունսս գնականի:
Եւ թոյլետոր վասըն խեծի
 մատնի ի ճեռան օրինի:
 Երողութի մյսդաւուն ճայնի:
 Կեր կրցորդ պրման սրտի:
Եւ այրնդ լալիս յամենայն ի
 վասնիմ ի ջոյ ջուր վրայի:
 Երդիստորին կողմ յաշխարհի:
 Ըր ի օսեցաք ըստ սուսցի:
Եւ այցբան ըամեր փոփոխեցի
 յեւարեւո վերա տարձի:
Եւ մեծ ըն հայք ստուն թորգոմի:
Եւ ազգեծ ընունդ ըն յաբեծի:

Ս արարա Ստուարտ թեղ
անց. Թէրին յարշահունի:
Յ որումեի հասէ մանի.
յարու ջագոյն որոյ աս ի:

Σ
Δ
ε

Ի յաբարու թագաւորի
սոցունց ինեալ էս ինեի:
Նա ենք մանցող զի ճակի
ատարի էոյն թագեոսի:

Տ որմէ բւոյնեալ ծղիկբորի.
Չառաւ իղգաւագանի.
Գրիգորի ռապար թեալին.
Լուսաւորին յայսմ Տի:

Խ ոստովանաղըն թի.
Կանարաիրոսըն կենդանի:

→ **Ե** արողապէրբանի Կերիմ.
հայաատանեայց էկեղեցի:

Տ որումկայ թեց շողն երկնայի.
զկաղըն հալեաց ըզհիստի:
Լոյսնանըստութ թաւալեցօ:

Եւ ճառագայ թանճատեի:

Սաստիկէ հարուստմբնոս Կի:

Ճայնք հընչեցին ստորինս Եի:

Կն հրշտիցըն բազմու թիք
Երկնից հեղանրատ հեղեղի:

Եւ թղկային ազգ հողածին Շ
Վերսըլացան Եթերն երկնի:

Որյան ապաստանեի Վայրի:
Եկերն ըման օրը թիք ծաղկի:

Եկուսական արեամբն եկե
պայծառացարի գոյն զորի:

Որդիս ծընարյա ազանի:

որքան զաւազ շատեծովի:

Իրեց ուցեր կաթնի ստեղծ
անուցեր արեամբ ըրկենդանի:

Բաստիարակման կինցբա թի:
Իարով զարե նարն մովստի:

Եկերակոր կատարեղոյ:
զաւետարանըն յրիստոսի:

Տայնժամն էր Երանելի:

Տայսբնաւից որոցանկիլ:

Երկնաւորաց Երկնայն ոց.
Եկէնդան Եաց բոլորս երի:

Բայց հարցանեմ զբաղձալի
բանիս խընդրեմ պատասխանի:

Ի

Այնուրեքր ժազըն զարդի
Եկամ պրասկըն հրաշալ է:

Ե

Ուրի զարդարանք որ լինայի
հարսին որդոյ ժազաւորի:

Որպատմութեան հարան որն է.
Կամ ոսկե հոս զերջաւորի:

Որչեփեալսն Եխորան Ի
Կամ փեաւեղքն Ետաճարի:

Ուրեւման կունքառաքաւորի
զիող հընչէն զերգրա դաւթի:

Պիարդ լոտալ ոչ հարկանեւ.
Պփողըն հընչէն տարսուն ւցի:

Մարգարարակեղնամոլէն:

զիարդ-իքեզոչ զնանին:
Կամ մատրոուսի ընթածակին:
զիոչ բաշխեն զանոյք գինին:

Բարբարեկամք ընդուսր ճասցի:
ընդ գիւտորոյ անատակին:
Կամ սարածեպցիոյ հայրենին:
ատի համբոյրսեղաւորին:

Ուրբաղցրա ճայնեւ յաժըշտի. **ՃԺ**
կամ գեղեղունն ելանակի ի:
Տիգրն թերցողք ընթատարի. **Յ**
կամ վրդպարն ի հանդեսի:

Ուրեւ թո՞ հայրապետի:
կամ բա հանապքն ի սբ բեմբի:
Ուրբան հայքն ի լրապատու:
կամ պաշտօնեպք պարագի:

Ուրենն ի կոցն իքեզ բարմու նր:
աներևոյթ յերևելի:

Կամ ժողովոց ընդ ուսարումն:
յաւոր սաւն իցրն սրունի:

Մերենգա հոյք Ռաբաւորի.
 Վաղարշապատրո քաղաքի:
 Կամնախարարքն արքայից.
 այրարատեանընգաւառի:
Ուրենիշխանքնորատաթին.
 Կամզինահիւրքնորէն զերջինս.
 Ռհրգաւտահանքնյաւպարիս.
 Կամլէպեոնքնի ճաւառո՞նք:
Մերենգաւաղարշիտաճարի.
 Կամնոննորդիքնիճաղկոցի:
Սհայրարձաւայսվաղապոն.
 Եւհոսատոր ոչ երևի:
Սնուրթւերուզեինյայտնի.
 արդճաղկեցաւ իզարդմնի:
Սլլիտիաննաւկայսրամենի:
 Եւյճ հակառակընտեսանի:
 Բանզինըատիս որքեայրի:

Տի
 —
 է

արխուրդիւմօք գերութարգի:

Կնորոյ գրեցիսկ հոգեցի
լինել սգակից իննյայսմայրի:

Քանգին ըման քոյնց ոցանի
իմոյս նորոգելեալ չարի:

Արդուսուսցեալ զիրելի
լայնսողքալ ըստարժանի:

Իբուհրմուսուլայեաց բնի:

Կամքաջ մըշակայր ճարտարի:

Բայց ելողքեչ յայս հրաժիթ **ՃԼ**
եմ յարեելեան քաղաքոյսանի:

Կրցորդիմոյս լինել ճայնի. 3

Կրաժոժից սարապոսի:

Բանգի ետուերբեմն երի
վայել չախան հարան երաւողի:

Մերձաւորաց յոյժցանկ լի:
Կեաւսորաց փափապելի:

Շինեալելերսուսնարրունի:
ընտրեալնահանգրուշարայի:

Բապատրաց բազրատունի.
որիցեղէն յիսրայէի:

Տաղգիներեալ ձեռնդաւթի.
աճախարմարգարե ի:

Գեղեցիանունը արմանալի.
որ երբակի տառով բերի:

Երրորդումէ ըն խորհրդի.
որմիշտիքն երկրպագի:

Տորումէիր ժամանակի
բերկրեալուպախեցրն ծալի:

Ճի

Որմիայգի ողկուպալի.
կամ ճիծէնի պըտողովիւ:

է

Մանկունքրոքոզում թով
արմաննորոգբուրաստանի:

Բըստերբրոքոպաճուծալի.
յերգ կըրնաւ միշտիւտաղի:

Իսկի թապատրոքոպանծալի
նըւտեալ յաժող թագնի գրլի:

Էղօրականքնաստիանտի:

Կալոզ Եւպատեր Կրամանի:
Եւ Եորդիք ընտիով Է Ե
Երման Դաս ուցըն Կրելինի:
Տարմարապէս յօրինւածով
Կաթուղիկէ Եկելեց Ե:
Սյնոր Կանգոյն Ե Կաւար
Կրնահաւայցըն Ետրանի:
Զայնք Ե Եկեակոյցոր
Եքան Կայք Եայլլատ Կարգի:
Ե Կարանն Զիւր յիւրանդան:
Կատչաճաւ որ յայնտճրի:
Չոր թէ ասելըն Կարկիլինի Զ
Ե Կրժարին Կեր Կարելի:
Եւան օգուտայ ճոյսբերի Զ
որոցէ ոչ մի Եմիջի:
Բանզի անցին ըստ երազի
ունճ աղիկ ամարայնի:
Ըզորդու թին յորդ վրտակի
գարնանաբեր Կելելատի:

Կ ամհրոսույեալ պըղպըճոկի
որընդ ինեղ ընպատատի:

Ս արնանողորմանաբինի
որմերարեաննեկ իսող ի:

Ո չէ յագեալ ետջ յագեի
մինչ և իցալ կատարածի:

Ս րբն նաեհաս ոպեմնեք եզ
ոպի իս յոյս ժամանակի:

Ն ընձեաց զորայնն յանգւոյսն
կանաչաար ի համակի:

Չ ալգին իսլեայն արմատարի
մերկեաց ոստոցն զձի Օկնի:

Ս րար ի հական Օրելի:
մնժաղմե եալ ցեղ զազանն:

Ե հեղպարի նարբոցն յերկրի:
հոսեաց նրման ըլլոց գեաի:

Բ ահանայից բրիստոնեի:

Ա րեամբ ներկեաց գեկեղցի:

Ս արկաապաց բրիստոնեի:

ՃԿ

—

է

և արմինքն անկեալ միջ փողոցի:

Եւայլ բազումք որոջ թըտի
եկեանսն ան կարելի:

Որք եղև ասինչայ նրմ վայրի:
բոլոր ամեն մասս նր չարի:

Եւարարին լղբեզ գերի:
քան ըզապիմ այլ աւելի:
վնայարիկ ով եղև էլի:

Որ երեսեր հոռն այս ամենի:

Իրոյնչայն ժամ խիստաղկոտի:
ծանիր եզեմս ողորմի է:

Եւոնց փորձ առաքանի ուսի:
արքունակից լեր են ճայս վայրի:

Բանգ ի նրման յոյժ տեսանի: **ՃԳ**
Խմ ըսքոյոյն հասեալ չարի:

Սրդ ժողովեայ զմանկունքս ?
քու վն իմ կլայն խաւսի սրգի:

Քոջեայ ճայնիս կականաք:
չար թեայ էյողք զամեն ոգի:

Զ Իզովացումնայրմանարիւն
ոչէայլինչ քանայսլինի:

Բ այցիմաղեւորացապի
ոչփորրապոյնդեղովբումի:
Եւոչմիովտելեամիակի.
Կամմասնաւորմարդկմբար

Ս Վկարեկիցայսաղեւի. *Վճռփի:*
պարտեկոչէ աղերսալի.

Ս Նորէք ծագեանկողմ Նի
որեն կանուրմարդկանորդի:

Լ Վյարեկւյարեակըտօր
կողհարաւընդ հիւսիսի:

Ս Ուրպոչեմ ճայեիս ցումի
լարով Խաւսիմ զայսասելի:

ՃՃ **Բ** Եւպղամենբանաւ որի
ժողովեցէք իմի վայրի:

Ե **Ս** Եւկանապք հայւք Եւրդի.
Կարուն Եւրեմյ յառազաստի:

Տ Ըղայք մանկունք Եւրիտաս
Ըղք

Տէր Եւսմեհնէ Զատի Կասակի:

Թապաւորք Հանդերձ զօրօր
պետք Եւ իմանք տեսրք յի:

Յայրապետ րտեսուց Հօտի
Կարգեալ ի իմանք յԵկեղեցի:

Բանկ այրաարկաւադունք:
Նախաւ ԲԷ Կանուր կղերիկութի:

Վանասկանք յանապատի
որքան մարմնէնք իմարմնի:

Տոյլք իմաստուն ԲԷ Կուսմանց
Որք եղակիցեք սրով բեւոց:

Բայր Կանաճարեղ վրայնց
Կբաղցրա ճայն պաշտօնէից
Օրսող բակից ինձ Կրատրեմ:

Որսող իմնց կուտրաճի:

Լացեք Լացեք բարձրա ճայնիւ
Կբաողբացեք կողկողալի:

Երեսիէ ուր Կայրաղաք:
որտեկորոյս որք Եայրե:

Կանչեմատնէ ճայնեկանայի:
կանեմայի սղորակի:

Զբառս ի գրչեսոյսն երկան ի վ.
գրն պատատեմ ճ. ի ճիտ զարդ

Քետեմ ըզ վարս ի ճյան կալ. Ե
եւ ըզեմ ըզ կերանան ի նայ ելի:

Քարամբ ճեմ եմ զ կործ ըբաւրս ^{ի.}
բախեմ զ երեսս ի մայտակի:

Ըատիմ ի սպիտան մը թի:
ոն պարէն սրգաւ որի:

Եւ փոխանաս կարսն ըզ գե
սեւ ըզ գեն ուս ըրոյն սր խոր ^{ատի}
լե:

Նեղում արտասարան ճափիկի.
յորդեա տատն ըման գետի:

Քան զ քառակ ելե յերկրի.
տի ել երացնախատ ելի:

—
—

Եանցաւ որք ճարհի
վայի վէր ման վայի

Ե

Թիոց ճամուկ ելե տեղ ի

կանխան պահանջակ Թարբասի:

Ս յլիպե տիցն որչադ են Ի:

Երբ ազմեալ են Իմիջ Ի:

Իսկ Կրատայ կտորքիս Ի:

որմի ջադե տրանուանե Ի:

Լ րոր զայն անեմն աստորկրեցի:

Ի ճեռանե մննրդ բարի:

Ս զազ ջարիան որ պատուս էց:

Ին ճ ըստ մեղաց յանկար ծակի:

Բ որ է կարբարատմատուց էր:

զանկան ջրս ճեղ իմոյ բանի:

Օ որ ճանուցեց փորք իշատե:

Ճեզ ըպգան պատիմրատ կարգի:

Ե անայրեի բազմորդու թի:

անե թի ճընայ դուատրե որդի:

Չ որմայրաբար դեց ուցի:

Իստեանց իմոյ կա թնար բուցի:

Գ եղեց կատիպ յար ինեցի:

վայել ջապեա զարտարեցի:

Մ

2

Բանի երկեր պարարտի
Բաղբար կաթն յորդբը լի է

Լեռաբերն ընկալի: Եւ
այլ լեռապոյն ունի Թե:

Զոր կենդանի յնեն բը լի է
զուարժամ աղիկ բոյս յօրին է:

Լզբոյս ստանաւ արբոցան է:
Եւ զմարդի բոյս ի ստան էր:

Տո վնի մի ջի մժաման էր:
բաղցրի կապո վն մի մաղ էր:

Սաղտեղութիւն արդմինս բեր:
Եւ զկրաս պարա կա ընդրդր էր:

Բա զմագունի ստանի յօրին
ուն լզդրա խանոր լեռն էր:

Սաղարթաբեր ծառս վբժաղ
կերո ստաստապոյն պըտղաւտ էր:

Տերևախիտ կեղի կարմեր
հոտանաւ կից յիբ մէքուր

Եւ

Սարդոս բը բոս մինն ընն էր:

Եղեր զնորման ոչակ վերբերե; 3
 Կառուտունց զն ի ջաներ
 ոսկե ըման ճաճանջ փայլեր:
Կն համեմատյեր հրեայեր
 պրաղապք զորընծայեր:
 Չորեասել ոչոր կարեր
 միասմիոյ Ձե նկամեր:
Զի պանդաստանս ի մեջ զձեր
 որբեր կրածին որսերմաներ:
 Հարիւրաւ որվա Թարնատր
 կամեր ետուն պրաղաբերեր:
Բոհմականապք զորընծայեր:
 Բազմաբեղուն բարիւբերեր:
Տըտեմարանըս ժողովեր
 Տայնու որդիս իմ կերակրեր:
Բայց Ձե զգիրս ի մյանցաւոր
 որբ պատմեցի պատշաճութիւն:
 Կարծեմ Ձե չհնամանաւոր
 այսքաղաքայսոր երկրատր:

ԿԷ
ԵԵ

Լայնեամբ ճակնրս տեղյ թր
ունդ ի հատրս Թագաւոր:
Կամ Թագուհիոյ ժգելօր:
րակետրտուն և ճամկատր:
Փողփողկով ի վերջատր:
կայ ճատագ զե՞ն կարճատր:
Ըոր ժանակի կարատատր:
զարիս պեղեալ լայնեամբ:
Ստարակօրքարճրակատր:
իմաստանց արուեստաւոր:
Լիցիլով ընդդիմատր:
մակասատարան ճինքօր:
Նատա հեղոյս հիմնքիտր:
մակարճանաքարակատր:
Տունք և տաճար զարմնակր:
շինեալ ի գերկսիմ շքեղատր:
Տարկք և խողոց տեղ ճոյ:
հոյոյօրին եալ հանճարատր:
Բայց ըզխորանքն լուսատր:

Ձեռքալիսէր յոյժիսաւար: T

Ըայնչեաւէ ինձ հնարաւոր: T

Կամ հողեղէն մարդեր կրնոր:

Տիյերկնայնոյն երնմնւոր: 2

Էրնագունոյն հանգունօոր:

Օարմանազանեանըմն,

զորչետեսալ որ բանաւոր:

Երոյն կայիյոյժիւրնորաւոր:

Գերդմայրյորդոյ բերկեյոր դոր:

Իրաւորնորդիւմբիւրօոր:

Կինեկային շուրջ պարաւոր:

Փրթթեալ վարդիցնըմանւոր:

Կամ պերունակ ճըղայիւրնօոր:

Իրնայ պայտի մեծութաւար:

Կամ բարունակող կուղաւոր:

Ի բոկյանկեան տունկաորեկորդ:

աւղորդ պարարտեղաւորօոր:

Իւթանաւուն խորհրդօոր:

աւանք պատել զինեբոլոր:

Եւս բազմեալ զերթօր
կայի իմեջ հանդիսաւոր:

Մ
Բ
րոպայս քարիքնոր պանդն
փորրիչատե բան ճատեցան:
Օորկյանց եալքարոն սկան:
Եւ այժմստին փոյթըզ իւճն:

Ծ
արուսկիտարասկան:
Մասին հասեղ յերկար կան:
Իտեսողաց ներբողական:
Կըսողաց զարմանական:

Բ
այց ի հասեալ ներկայ ին:
Ժամանակ ի սորդ ի պեցան:
Բարիքնամեն ըսպատեցան:
Կըսող ցրուծիքն դատն յցան:

Ե
ւ երանիտալոյն փոխան:
Յիսեղ կել պյժմի կ կարդն:

Ե
ւ երթընամեաց դասքն
նընդան ձաիրելիքն այնի ողբն:

Գ
լուսիս զիմսամբատնան:

† արին երբոյ ոտիցս երանս,
Ս զչն որ ծառայք էին բնականս,
Եւ ունեցրե որդի յազանն էին:
Բ ասուայե փախըստականս,
Հագարս որդին հալածականս,
Չիմի ժառանգնա հայրականս,
աբրահամն գոյս եւ հիկան:
Ա յժն ազատիս վեր էլանս,
Հանել զտիկինըս կամեցանս,
Սն ծառան գեղ զխախտիցնս,
Եւ հալածել յորդոցս մորականս:
Ե թե զիս որայս գործեցանս,
Կամ յինչ իրացս պատահեցանս:
Ժամե ասել որեմյան որդիանս,
այսամել բանիս ողբերգականս:
Ա Եւ ետեցոյ ժան հնս:
Երբ որ վանդականս աստուածըս
Սակայն փորրիկ մի բառս կանս,
Սայսանեմ զաղետն որդիս էցնս:

ՏԿ

Իսկի զի յայտոյսն պիտի ազգայն
եղորստեղծեց զիստակըզէն:

ՏԿ
Մ

Եւանանդեացի նձպսոյզին
ուստի եկեանք անձեռն զին:

Է

Տեպեալ փառասան զուստի զին:
Հարնախան ձուբորբոր էջն:

Յանիւնց երկերան լծակին
փուշք և տատապ յորմեբու:

Մեղապ լըց լինանց զին: Ընն
սիրոյ մերմէ արար ճանին:

Մինչ և հոյ ի նաւ փիտակ զին:
Եւրն դոբեց լըց հօտն ի սոբնին:

Բարձեալ ի յօտն անձակին
հատն ի վերուստ տեղ հատն ստն:

Սակայն դձը Թըլուստոցս
յերկնից յերկերկար ծառն էջմ,
Ի բարձրու մեջ ընկայրան կն:

Խոնար Կեցայ Եյա՛վչ Եցայ՝

Ը զպատու իրանքննուոցա
Եյա՛ւրնացըն Կեցայայ՝

Բ ալմատեա Կմեյօքմեյ՝
Եւ զարգործալք աղաեղացայ՝

Ս ողանեան վլլանե ելայ՝
Ե Կեյարու անուանեցայ՝ Ճ

Բ անգի խեթի ինայեցա՝
Եյան արևուն Եանայա՛ւ 3

Ս րդգայա Եմեսինն դամ՝
Ե անգի երկար պանդրեա՛րց՝

Ի սկզբանեյոյմե Կըոայ՝
Եինեղ ազգին ցեղին Կառմայ՝

Տ այն ժամ յարեան իյնվեթի
Ազգեծընունդին Կապարայ՝

Տ առաջ զորդանս իմ զործընայ՝
Կոտորեցին իյան իւրնայ՝

Ա պայգա անըս պարագայ՝
Որչուր զկային զինե իճաԿ՝

Աւերեցին քանի որ եմ ին :

Հողաբարձ Թողին զնոսա :

Ի իշարս Երեմիայի ասկաւ
այլ քան աստուհի ամբերկայ :

Օ որսիցուծոյ ասկասեցայ :

Եւ զատու թէ տրկարացայ :

Ը Եւ գիհինեց քային վեր :

Ասայ աստակաւ Խագերեցայ :

Պեսակեցաւ օրհիւանդաց :

յախարբամահու ճիւղեանէն :

Ի Եւ որեղ ջաւոց խնդգրտայ :

Եւ չբռնի զորքդ եղնուայ :

Ի որ լծուիսոց որրու նահասայ :

Եւ ասեցաւ ասկաւ ծօնեցայ :

Ս Եւ որ գայստու եկ բրնձնու որր :

Եւ համա կոր չար վիշտային :

Սողայր և գայր նըման օճին :

Եւ նեպաւ որ թիւն ասորին :

Ս Եւ ինայ թե գար շապորի :

և Կարգանել գաղան Ինեսուն:

Մ Տարգաւորեալ Նաբոցի:

Տարգաւորեալ Նաբոցի Ինեսուն 153

Երգարանել պարսիսայրին:

Ինեսուն Նաբոցի յանապատի:

Որումանունն Եր Կոչին:

Կանկիչարեայ պարսունելին:

Արձակեցան յանկրծօրին:

Երգարան ծամանակի: Ե

Տոր ծամ տեսին Եւանային:

Տոր ծամ տեսին Եւանային:

Եւանային տեսին Եւանային:

Եւանային տեսին Եւանային:

Եւանային տեսին Եւանային:

Եւանային տեսին Եւանային:

Եւանային տեսին Եւանային:

Եւանային տեսին Եւանային:

Միշահաննայ ճարտընէն.
 ազրուսասպի զխնեղեկն.
Չեզաննազանն փոփոխեի.
 Չարաքիմարտ զառելիցի.
 Ըրահապար մըկընտաւ
 որք ճօշիք պատէ Բարսէն.
 Թուրաւորք ասղէն օրք Ըն:
 Ետաւք հարէ խոցուտէն.
 ասնեղ հանպէ մք Ենցի.
 րորմբարար զուտէն.
Տեծեի հար հանեի ն.
 ան հընարին տաճնային.
 այցայսորիք ոչ հրոցին
 յաղծել քաջանցն որ յիսի.
Միշն չեյայլ հընարմ լարին.
 այն ի որ աման զն Եզաւորնին.
Որն իսլոպորն փորեի ն.
 Ետքոյ հիման ամբակն ն.
Միշն Ենցուկ հաստատեի.

Մ

է

աշտարակացն և դարպարս ևն;
Ս րբիցայրեկ պատմութիւն
 ըստ ասորի ննկուայսն ոցին:
 Տայն ժամ բարբառարձկցին:
 Տառ ժողովորդսր ի քին:
Մ յամառեկ ընտրեմ նցին:
 զի ասմա հոսեռանն իցին:
Ե յլաւ յաւ ժարեկամովի:
 զի բարկութեց պատուեցին:
Ե զպարտեկ ժողովն ևն: **Մ**
 Ժամ ի ննկարիքն իսկուսին:
 Ի ընտրեին հաստատեին: 3)
 Լուսակառայ ինչ իսր ընեին:
Ո չերկուսանալ ի հանդիսին,
 ոչ լիքանել պատերազմին:
Ո չհասանել կամաց նոցին,
 և ոչ բանալ կամաւ նրանն:
Ե յլբարտորվար կանեին:
 զի անդամն օրսեռանն իցին:

Բանձեւ յըսել մեծ ուխտի
նպայելել առաւրիւնն:

Մակարայեանց նւմանէին,
նվարդանանց պատրիսին:

Միշտ առ միեանելս ճշնէի
աղաղակաւ զայսասանին:

Միերկեցոյք զանպիտելով,
էղբարք սրբոյ մահկանացւին:

Երնդ յաջանցն արիո՞ւի
միեանուն եցոյք զերկեղ վտ

Մնուն բարի ժամանակս զայս^{ին}
որքն թանայալց Երկրածին:

Մնորրդուէի կազմեզ հոգին,
զննյուսոյ երկնաւորին:

Մեզօրինակ բարէյսատէն,
ունիմբ բազումքի հանդիսին:

Ըզ վրկայից ըն բազնւթի,
որք բանը զԹիւ գերազանցին:

Ուրյաղ թեցին չարիշիանի:

յերևեղոյն ևանյայտին։
Իմիրկանեայժմըզով Ին.
Եյնյ Ժառաարին։

Ի Հանդերձ Էլընպըասկին.
արեգականն ըմանն ծագին.
Փոքրին Է Երվելչարն զորկրեցին.
անբաւ բարիքսարգեքատին։

Չ արչարեցան Ի վայրիէն Ին.
Բայց Ժառանգէն զյաւ Ժառն Ին։

Կըմանն սցոքն Ի վրկայիցն.
որբառաստ Էր վէրձայն Ին։

Ո րբսիաբանն ըն ծանային. **Ին**
յաղ Թողքրամնյ առպարիսին։

Մ Ինմանն սցոք Թողկլատին ?
զորբաղանիք ըն Կարտանն.

Ի յլպըասկայքն տեսողին.
Իմաստատ Էրբանասպետին։

Հանդիսադիրսերոյ մարտին.
Էլեկեղիէ Կողեղին Ին։

Եւոջեքար պոյսմերիմդ
մահկանացու և երկուսն:

Յյլ Կորապուխըն Կրչոնից:
որեւ թողքերովք են:

Գայարդարից պարզէ և
պարզէից յաղծանակին:

Յորուն Իմքանքանկառէի
զհաստուց յոյստուսերէն:

Տորմէ Կրչի են և զպարզէի
Թայ և պրասկերաբիոնի:
Չի թէ յաղծելք պրասկիմք
անուն քարեաց մեզ քրոզն:

ԴԾ
—
Է

Եւմեմարմնով յաղծալորի
հոգիքը ստովմերիայ լեց:

Իյարդարոցն դասեցին
յարբայո և Դ հորն վերին:

Էզրանկան Կարմարանին
զորն ստացեալ յաղծողն:

Չի թէ աստուտարագրեաց
Է

որ հայրենեաց կոչիւք ինն;
Որ հայր ծառ լերէն էին
 և վայելուչ աչաց բերին:
ՍԵւ ի տիւնս հանցաւորին
 ժառանգեաց ուր զննեց բոր:
Ի փառի կուժերուս որ ինն տին
 յորմէ անկաւ ինն ասա ջինն:
ՍԵւ մահուժեանց ատ զյորն
 Իսկ փակեան մեռ հայրենին:
Ի փոխանակայս քաղքին
 որ եշին ամ սամարիտիային
Ունիմք շինուամ մեք յայ
 ան ճեռս գործեւեր կնային:
Որոյ շինաւ ճարտարայտ
 ամ ջարտար ճինն անեղին:
ՍԵւ որ կամար կապեց զերկն. **ՍԿ**
 Կայ ոյց իսմա զդարս լսեցին:
ՍԵւ որ զերկիր լսեց ասսստեց. **՝**
 և գործիսմա մնչ ոչ գոյին:

Արդևեր ինահաստատանի
զյոյսը հաստարագերկոսի:

Մի՞նչ կամի կեցուց ե-
հաոք կպատիտացոյքնր՝
Կլամձե ոչ զայսախորհի:

այլտայ իձեռնանաւրիսին:
Սայատաւել ձեր գոհացո
զիտնաւրիս մեզըգբորի:

Որն լոկայր գր՝ Թաճարտե-
վասըն մեղաց մերորդսին:

Բայց կե՞ն ձեր խի՞ Թարե-
որն բնութեայսնորին:

Եւրզողայս բաբելոն ի
մատնեզարաց քրիստոնէի:

Կարո՞ղ զոտեցման կանցնի:
Եկարկանել պինտը քարին:

Արքակեցի իրայ ժմասացին:
Լա՛կն չի չեմըն հասուցին:

Բանդեցին աւերեցին,

և ի հիմանց տապալեց ին։

Չ կողմադաժուպնաշտուր ին։

Կորչինեցին Իրն Նոցին։

Ե կամ որ ընկաք նան որն տյի։

Գորա երեաց աջ Կը զօրին։

Ջ րոք նոյք պայտեայտպին։

Առ Վիսնանը սպոջին։

Ի քառամունքն զարուզին։

Բանի պիտեարս սրբին։

Բ արալերեր հայր ընկորդին։

Որդերն իմանապատրատին։

Ջ րոզ իշխան երպատասին։

Նոց կըրսեր իտեղ զերջին

Ջ լ լ լ թաքան և հաաստար։

Միսեռ որ հուր ըբ լինեին։

Գ իշտ հանապազ քարուղե ին։

Հրապարակա և առաջնին։ **ՅԾ**

Ե պիսկոպոսք կընհայք։

Սեպարանց իրդապիտոցելին։

Ընորդուելի հայ իմարտին,
արիաբար ընդդէմ չարին:

Մի երկ ընչէք խորոյնորին,
որ ապանան հմիայն զմեմին:

Սյայն մանեղարհոսեցիք,
որգէ հին ին սոսյ զերկոսին:

Միայն լղձամէք սիրեսցիք,
որ պրասկէ զիս սիրելին:

Համբերու մե տասացոք զոգի
վարձ արնհալցոք զանպտմի:

Սրդ իբրեկայս բարբուտին
կբաջալեր միմեանց տային:

Կահասցեն մեղ յօգնութի
բազբ կարի զապրեն վերին:

Եւթիկու նրա հայե ին
ընդ ձայրհրս որիտե ին:

ՍԷ **Բ**իշեղեր ի կտուրն ջեան
միշտ գալրատեանս կնունէ:

Շ **Թ**եպետ կոչմաման ին
է:

որոց նորայն բարասեցին.
Բանգիյա մեալ յապողեցին
որք յԷ հանորկողմանս եկին.
Պալ յազնո միևնոյ կոմսին.
Երկըրպազ ոչ արբոյ ինչին.
Կնայսորիկ յոյժ փոմային.
Կողման յդասաց հակասակին.
Քիւզոր՝ ծածոսկ միք ենայի
փոյժ կարագ վը ճարեացին.
Բանգիւ փաեր չարն ի յնքէ.
Ոչ գիմամարտ ինեղնոցին.
Եւ Օնկան ինեալ ժամն էի.
յանգեր՝ ծտե ի սրն ի փեղնի.
Բայց վիմեղացըն բազմոքի
որսն շտատիս յա ճախ եկին.
Քայնոր բարեաց մասունքի են
զամսն ի սափանեին.
Իակը չարիս մերկ ցոցի
մինչ ի փրոսիս իսկ հասոցին.

22

Ք որապարանօրախրատիմն
ամբուերիկամուշրապարի:

Ձ աւկարկանիյորոպիյնիւ.
Ձ աւարեհոպիսիլայլայլի:

Մ ինչդեպիշեմգօրնաւհոփ
կգառաւօտրնմըժապին:

Տ անդոյսերեկընխաւարի,
որլուսացաւհըսեմխորին:

Տ այնժամըզհոպրնսորո
նեթրոստիվերբորբօրեթ^{մին}րն:

Տ այնժամեպրիսպամրննր,
վերոստիվայրկործանեին:

Ե ւիկիմանցտպալեին,
մուսմըշաւնեյընթժեին:

Ս ժբաջարիքնորկանեին,
ոչիմաստուտինգրոնային:

Բ այցառմիմեանընճայնտ
պին,բաջալերեյորորոբի:

Ե րաբարհաստուտեին:
Ե ր

զինոքանկաճշնայարուպի.
Բ րեկալիսարտիւրախոսէի: 2,
 րէզգանպիտեալիւրոյնացին:
Ա յլնայ հօտ հոգաւապետին,
 աղէ երկնայ ինպլլոհային:
Բ անհայ. բեւոտաւաւորք.
 սոսերաւորք. բլինեին:
Ե պկտնք ընպատուսկանք
 րճեռնաւեղ զնշանեւաչին:
Ա պայեղբարք ևսրեղբ.
 միզար հորիքայ ճայնեին:
Չ մահնընարեցեղորք ըբ.
 որբանըզկեանսե գողեւի:
Ա հահասեղեմարտադիրն.
 կյաղլմանահնե իճեւին:
Ե պլասկե զբաջևարին.
 որյայամաւաւ մեռանեցին:
Ե կայբասեւանիք հօրեմ
 ճառանգեցեղ զանճորբին:

Զի Իսկ չարու թարբանեկին
զրասըսվառեր զօրականին:

Յրասարակեր էլուրն ցին,
արիանալ յայն ըմբարտին:
Տորմե պարպկբ խոստանայի:
Եւ կծու թիցյ ծերկրային:

Գաւապաւո թպատուկասին,
ւպատնայրած է թոյլ ւ զտին:

Տայն ըմբին եւ ւրբին էին,
գունդքըն զօրացան անծին:

Գազանաբարար ճակեին,
մերճեալ իմուտըս պարլային:
Իսկ զօրականքն անյաղթ էին,
որանդսն օրհասէ կային:

Ընդ որի մամարտ գոլունցին
բզկակառակսն վանեին,
Եւ տնց վայտին չանտաւին
յան օրինաց կոտորե ին:

Մինչ զի զահի հարկանեին,

Եկեաւ արնադրեմ նր հանջ կէն :
 Բայց երանելի պանծեալ խմբեալ 44
 Բեքանքսիմաստրադարեի :
Եւոջ յառաջայլ խաղացին : 2
 Ճրակ ըզսիրտլա լըսող ին
 Եւ լ ճեազուսոյ յայցանեին ճ :
 Բանելի լըսեմ զորս ի կարգին :
Բերաւորեալ էք ընդիս անցի :
 Ճարիրսայսակեմ անհընորին :
 Բանդի յորժամոց կարացին :
 Եւ զլժեկ յաջանց նորանոր կ'ըին :
Յայնժամ վիրօքնանոր ընդ յի :
 Գոչեաց ոամիկ զարտահանի :
 Ի սուր ասեր ի գերու թիւն :
 ասաց լինել զամենեւին :
Եւ զայս լըսեալ եբրայեցին :
 ան թիւզօրաց բարբարոսին :
 Ի բեզեանոր պըսոյսակէին
 շերջանաւեալ շոպի թիւին :

12.
Չեռամբ յեռեալ տապնույն
Տիառմիով արշաւե ին։

21
Փողս երաւաւերըս գոչեին։
Իբրեւ մարոց որոտային։

22
Չայնա հազին ընկնէն
մինչ զի զերկիր դողըրդեին։
Որվատասիրտքն զախեի
քաջք և արիք խիզախեին։

Սմանք իմա հընդ իմե ին.
ապլէ իյազեն մեռանեին։
Ալ զինուապ ժողովե ին.
ոչ բաւա կան ըսպարըսպին։

Այնքան տատեալ լաստկէի.
իյանդադար պատերուզմին.
ի անզիտեւալ ժոժկալեցին.
Իբրեւ մաւրեա գոլով մորտ

Այսոր իկտեղին չմասին 12.
իպազի պանաց թափոր գնդին։

Տորոմեղէալ բարձրանցին։

ապա արուսանք յաշտրկին
Ի սկզողովուրդէք քրքին
 զայն ինչ տեսեալ զարհուրե ին.
 Չայն ըսգուծի արկանէին 25
Չ և ի հախուստըն ինչայն,
Ե ապա զինչ կամ որպիսի: ?
 անդտեսու թինէ դրժուարի:
 Իբր ըզփախուստըն զայն տես ին.
 քանզի խուժանան օրինին:
Ս ուսերամերկէք լնէին,
 մեջ քաղաքին արձակէին:
 Եւ ժողովոցըն բազմութի.
 Մի ըզմից հետ կասէին:
Ե առաջի ըն թանային.
 մինչև ի դրուսըստըն Եկին:
 Ի սկիստըստէ մըն զապանին.
 ըզայրաստորընք ամէ ինչ
Ե ուն զայլէք ի մեջ քառանց.
 Ի հաստն ոցուն անկանէին:

Առհասարակ կոտորեին.
Արեան վրտակարն հրաեին:

Գերիտասարդ սերպնանկտի.
անխնայապետող խողեին:

նկ

Տալիս ճերոց ոչ սքըմային.
ոչ հասակըն տրղային:

Ոչխապատիքանկային.
ոչ յաստի ճանհայտին:

Մինչ զիարեանցըն ճապողին.
ճերոցն ալիքն երկայնային:

Իւրքանկայքըն խորհրդին.
իսք կենարարին:

Չարիւնն իւրց յայն խունեին.
նընդնուին Պաթաւեին:

Իանպիարեան ճարաւեին.
ւարեցյաւ սուրըն նոցին:

Առիւճ տոչեաց յանապտի:
ւարեախաճարջն իբային:

այց ըզհանդեպնողըմսդի

որդատնապոյն ելլաազին։
Չեբաաահանբանաաողին։
Կատակպաղեարնաատակգին։
Քանզելյորժամպայլբրնևո ին
ևշոնբրն լիբբապաշարեցին։
Չհաւանուցխարապընցրվեա **ՆԷ**
զանմեզբաւինապատուեցին։
Յայնմերկիտղե պարհոպին։
բարձր իդրդեակըն դիմեին։
Իսկչարուծէ արբանեկին։
որպահապան երկըլային։
Լզդրունարնդդեմդեղնցին։
ոչծուլայոյցըզմուտրերժես։
Եբազմուծիք փախուստին։
յահեարոյն խուսափեին։
Ամենքեանանդփուծային։
Իբրապաւեն անհանեին։
Միւրզմիովանցանեին։
առիճեպոյնաապնապեին։

Ի զի Կապուկա զուսնաւ զի
 և յՅուսանայս սորուն վերցի:
Տ այն ժամս որուն քահուս
 ծիբերը շեղան հընդին:
Կ ամյաբին ակնյրից Կայտին.
 միմեանց վեր դիզանային:
Ս արք և Կանայք ծերք և արդար
 մանկունք ամեն չափ հասկին:
Բ աստեղքն իմարց Լային գրկին
 և խընդալցն նուաղէին:
Մ արքն ըզտը այս ընդրկին
 և իմաստին մեռանէին:
Ջ արքն ը որդոց ստասակին
 լծեփրկու լե հասանիցին:
Ո որ էրքն հարց ըն ջանային.
 զիան որրել անցանից են:
Ա Ս զի էրք աստուս Կարին.
 ոչ ճ ետրնաու ի յայն վայրին:
Մ ի այն քերկին աս մեռանցին:

Ծ
 Ը
 Է

գաւթամբարաց կողկողացին:

Եւթի տասնակոչ կարեին,
ուրոյ հանել ըն հեղձնութն:

Եղբայր եղբար ոչ ապնեին,
և ոչ երոյրսս գրթային:

Բեկարեյոյ յսիրե ին,
և աղե կատոր իսկ լինե ին:

Բայց փրկումէ ձեռնուցայի նի
և պիշարմէ ոչ կարեին:

Իւրաքանչիւր յիւրմանեղոր, ք
ուրապատակ եւացան կանեին:

Եւի ընչոյնն սպառնալով
հեղձամիղ ձուկանդ լինեին:

Լսկ փախուցեալ յնոր շտա
պեին, ցա հեւրոյն զարհուրեին:

Եւանկելոյ դիտակուտին,
կեարն ընտուտի գրն թանյին:

Որպ իգետակամ իծ ովին,
վերայ գրվաոցն լողային:

155

Բայց այլևս զպացն բնութե
որս ուսերապն ի հետոյային:

Բբռնագազանըս վայրենիս
իսկ զհաստ իցնանկանեին:

Իւարանցիք որ ըստմըս էն
պոքն տրուեի պարապեին:

Բանգի պոմանըս գերեին
որ գեղեցիկ դեմաք էին:

Σ

Կուստերայ և իբստերոց
ընտորինքեստքըս համեին:

Իսկըզ լըցեալըս հասկի:
զայնչարաչար իողխողէին:

Եւզնեղութեոյ դեակուտին
մարմինըս արտաքըս ըքընէին:

Որքըննեին կողոպտեին
մերկ խայտառակ զայն ժողոք:

Ոչպատանի որ զոր պատեին
ոչ վերարկ ուսարկանեին:

Կարին աւորոջ ժողեին:

Լուսկոծ ուլք ուղարկելին:

Սուրբ ուղարկում հային:

Լուսկոծ ուղարկում հային:

Ղ չապաշտանեայք քաղմսելին,
ոչ աստիճանապէս թեմուրին:

Թ Եպիսկոպոս Կողբելին,
Կյաստուճ ոյն իճելին:

Ո սոցանուանք ըստրոշմելին,
Խորպրուժ Կենաց գրքին:

Ս ահայն ամարմինքն անպատէին,
Ղեպապաժ ուժ Բաասլելին:

Ք որ ընդ քարին ըս Կոստին
Իբրև ըզգեշտեսանային:

Ճ
3

Ի գաղանաց գեշտուելին,
Ի Կերակորչանց լինելին:

Ք որմէ Եբանք ամրագարելին,
Չարաժարոյն գորչակեցին:

Տ Երուսաղէմ ի օսել բանին,
Տորք Եանիսկատարելին:

Քարիւնս լըրբոցն Երկիր հեղին
նայ հոսանց ջուրք լճասակին:

Ըզգանի այբն կա ժողովորդքն
արհասարակ խողխողեին:

Չորից ծագաց բրտոտուն էից
պղտխբ հաստից որաստ հյին:

Ըզգաղմատեան կը ըորգումին
յունահանին Լասորին:

Ըրհասարակ զանձինս էր
մինչև եմս հգունս պործեցին:

ՇԲ

Քաջ կարի հաստապետին
գործաբարեաց նմանեցին:

ԸԸ

Ոչվարձեանց նըման փախելն
խտեակն է չարգաղան ինձ:

Ետջրդ հաստ լնմատնեցին
Եկամ զանձինս ապրեցուցին:

Ալքա զանց հարկանեին
Ընդդեմ գալլունս պատաստողին:

Մինչցին մինս պատեր լզմին:

արիացեալ ի հանդեսին.
Տ ոռմայեցոց հօտապետին.
 գննճնիս իմահեալի հօտին.
Ե հեղգարինն ի պրնդնուրն.
 նրմանյուդայ մահաբային.
Ե ղեազարն այն առաջին.
 որքն այիւ ըստուեր ին.
Բ արեբարոյն ըստգովեանի.
 նծերունին ըստհասակին.
Ն աւեհայոց ազգաց ցելին.
 եպիսկոպոսընարեալնոցին.
Թ հպեամահ ուղմանն ի. **Մ**
 ըստխընամոց բարեդարին.
Ս նորպահեաց իսկիւսմի. **Յ**
 որպ զյովնան ի փորկետին.
Ս ահայն յոգունց ի հանդեսի.
 յաղթաւղ գրտայապարիս ին.
Ս նճամբարեալ գանճնիս ի
 մահի բրորինակ հօտիցնրին.

Բայց զհրեարոց վն իցի
գորաստան օրկատարեցի:

Իհրատմոյ գրեալքն
զկարաքանչիւ յգովեանն ձի:
Յուսանկարչարարողի:

Եւան հրեար բանաւորին:

Ոչ թէ արկար միայնանն ի
և իմ տեղեակ գրուէ տառն:

Ել և նոցանոց երար հետն
որպանցաւք գողովսովն:

Բայց մէք իկարգանդոս զին
որն ձկնկարպանդ վերստի:

Շ

Միջևանկէ վախճանեցի
պատմեալ աղետադրութի:

Է

Բանզի իբրև լի շունք հանն
և ցուրբ գիւրբ պաշարեցին

Սնմեղգատանց ի հետմըտի
իւն դրսմաբարոյ վախճանէ:

Որքայն մանե զերժանէի:

սահապ իողեակն ամբան յի:
 Օրհնայեկէ բունաւորին,
Բաշխատեղով բանաւորսի.
 Բուն թի ոչ բնէ բանին,
 Եւ նազանդէ սույ բնէն.
 Լինիք ետուք նրման սոցին,
 անկեալ Ը քիչ զազան յին.
Բայց նորաւոց զանպիտեին.
 Եւտալ լյանն նոցաունուին.
 Եւ յաջաւոյ յոյժալ ընդէ.
 արիւքար հաստատեին.
Մահայնպիոց յառաջապիւ.
 անդկերաւ ուրամբար եցին.
 Եւ ոչ ըզ զուրնորին երբուար շ.
 վերաբերէ պատրաստեին.
Մահ զօրաց քրեատունեց. 3.
 որ ժողովեալ խնաւ Ին.
 Չարարտեղեակ որ ընտի.
 Ընեակամ եր ճ գայ Եւ պի:

Լայստրիկոց կարացին.
 աւել յերկարէ գեղջարին.
ԿԵւ յեսասուրց ինչպսմինն
 սուեալարտաքսկանէ ին.
Իսկրիաբնահնէնգորնին.
 ևխորամանկ չարիաբողին.
Չուխարչարաննգորեղնցին,
 որպեսբնութեայսնորին.
Լայսրիբղղասսագորահնին
 յորոցունիտ խոց իսրտունն.
Սայրնըլաւակ կանգնեղտուն.
 նետիքխոցերիւրոյ ձեռն.
ՉորյաղՕուՍինյապագային.
 մեծվարկաներիւրոյ անձինս
Եւանվարձոցգիտխարին ին.
 բասժանստագործորն աղորն.
Չինքընկարծերողորմել ին
 վճրեծխնորիբեղնասուորին.
Որոս՛նըւերմեծայ ին

Կ
 —
 ԵԵ

և ատուցանելը զարիւնսն ինն։
 Ոչ և բանն անբունն յառ
 աջագոյն գոչակեցին։
Կրօնքըն զայս կատարեցին.
 Կորսիչ աստէն փոքր ասացի։
 Ըզգերեղայն որ գերեցին.
 և զորս արեամբ արոյս պաննին։
Չինչս և զգոյս կողոպտեցին.
 զհարց և զհատուց զորպիսիին։
 Օտակիակուտ զարդ կանացին.
 և զպատուական հինդերձննին։
Չարծաթ թղէն զոսկելիննին.
 զանամ թարթոյ պտրթինն.
 Օտուակ բորման զանոյշ խընկին.
 և զհրնչաւ թշուղաննին։
Ըզ վարսագոյրս և սորաննին. 25
 և զհանդերձաննս անդաննին.
 Չմահայեց զարդ հանգիսինն. 3
 և զպոց պատմութեաննին։

Ը զպատուականնախորտա
նին պեմխորունսխորոքին:

Սոսկէնըկարտիպութարնին
այնորդյուսովքընպատեմն:

Սականակապկառակուսին
որենըմանսքվակասին:

Աբազմագունեանքդերոյն
այնորկիրանցրահանդեմն:

Եւզայնամեննորիկարգին
որոցողբամեհիշելի:

Որովքիտաւնըստրունի
վայելչապեսզարդարեին:
Իբրևիեսայյառաքատի
կամնայհարսնիտամարի:

Բանկայքասարկաւպոնը
կարգըստկարգիպարանեմն:

Եւհայտնայնիմիջի
նայգլուխբանտաորհօտի:

Ըրըմնատեսլյեղցին:

28

58

Տեղմասքին ահանդ ճեմին :
Ի սկիզբոց ցրեթազմու թի
արքեկանայք որան զիցին :
Ըհեաննց ընթանային :
որ և հասան զին ի հոգոն :
Ի սեբերան փառասոր Թին :
զերգս ի բարձունաստար էին :
Ընդանսն արմնոց ընարթեց :
զերկս ըբբեաներն հընչեին :
Օրորորո թ ընգող էին :
Ղ զսիւրու թին դաւան էին :
Ըրդ փոխան ահայսած Նի :
որոք յաարոք զինչ լինիցի :
Կանդանա գոյն պարտող Ջրին :
զորս ընդ որոց փոխարկեցին :
Ըի հե թանոսք ի բրևաբան :
և զիսարեան գետող լցին :
Չիսգեղեցիկ ընեալ որդիքս : Շ
աստի ի գերկս խողսողեցին :

Յայն ժամս արդեալ քար շա
 կարօր քարքուժիս իսկոնս ցի:
Ըզն բուսմար չապր ճեցին
 կր զսեղանս կործանեցին:
Եզսրոնս եան զնշանս ի ցի:
 ոտից կոխան զայն առնէին
Եզ զպատկերսն սոցային:
 մարմնաց կոյ 4 օրն բանին:
Եւարքու 4 ոյն մածնին:
 Ե զայլ արքոյն որ ի կարգին:
 կոխէին անարդէին:
 Ե այ 4 ոյ ուժե բան առնին:
Իսկառայ ջնորդ չարէցն ցի:
 որոց մամոզս անսանէին:
 Ի բարձրուժիս կանէին:
 ուր զանկակարն կրն չէին:
Չայն իսկեմա ան դոզ կի:
 աղաղակա զայս առնին:
Իժա կայս օրք ելմեմա ետ իս

Եւ հմտապատգամդ երկնս Երի:
 Եւ առաքելորհորուսք Եւ
 զքո սեփհապանն առնեալսն:
 Օրոմուրեւ խղովըրդոցա
 Երկրապագայսն շունչ քրն:
 Օրոցարեամբ լըցար զրիք.
 Ըստ հրամանի քոմ զորսն Երի:
 Եւ հաւքեղ ճայնօ ետեաց:
 Եւ ըրմաք քա առնեմ հմտ արն:
 Օրոմե յոյսեակարին,
 Եւ ետեոմ ընմի ոտին:
 Օրայ ժնառաք փոփոխեցք.
 Եւ երկրապագուն յրեւելին:
 Եւ մուրեալսն Եւ ետեւ ջին.
 Եւ զպաշտաւն յարն յին:
 Օայսաւ եղով իրա եւ ճայն
 Եւ զսեփհապանն յորեւ յին:
 Եւ փրսճափի հրկնս եին
 Եւ արեպ զաղեակի պրաւեին:

104

Այլև չարեաց արբանեկն ին
 որոց զագիբանոսանն ին։
 Ե Իբրև զչորս քակառաղ է
 յորոց վերարձակն ին։
 Օարինսառեայրապանեղոցն։
 Եանձնա՛ն ինքա՛ս ծանն ին։
 Ի զյորովայն ըսկերձնն։
 Կլեարդըն հանն է ի սաճառն։
 Երբ զբլուխս ընթեր թե՛նն։
 Ի իորասան զայնսանն էին։
 Օ իննցունց վարձս ընկւցի։
 Ըստ սպան էրցըն համարին։
 Իսկան զրին պիղծվ ի ասպին։
 Ե չարաթին բրո՛նսառ թին։
 Ե չոր նըմանս ցողով նեթն։
 Եղթիւր էրարձ յեմարարչին։
 Ե զհամարկ էց զյարկ տա
 ճարին։ Կամ ընկալե
 զհրաշալին։

Չանուանակիր ընդ լաննե.
 Ընդ ըկրրտի չմարգարե ին.
 Կամ զաւետեաց քարոզ բնի. **ՈՒ**
 Ի բրհամանուն զողերկ յք ին.
Եմուտան զգարչն կարծալն.
 Երիւնա հեղնէս զով ել լին.
 Տանդերն զարտօքն ընդ զբն.
 Կաշտաւն եւ քրն մահ մեռին.
Եւեղանն մեծացին
 որմն շաղկն ոյր մեծ ուր ին.
 Տարծրա նրատոյց երդն ըմն.
 Երիւնա րբուսըստ հերովդի.
Յուրոյ հր շտակ բն հընչե ին.
 Լա երով բէրսաւաւունացին.
Բերոբերն ահամբ կացին,
 Լա կտոււ ընդ ընապահն.
Յորմամ յերկնսց ընդ ին.
 Կալուսալ ին եւ յեղեցին
Եւանարաւունսք զաւրին.

112

Բեղարարիւնն խեղան ին
 հաշտութի հօրն վերին
 Երանութի մեղաւոր ին
Բայցոյ մայնանդանն էին
 զանարգութի սորատացին
Սլամ խորան սրբոցն
 որք աստանապշ ինկ կային
Տիրաբան չխորն մտեին
 ըզսրբութիւն պրղծեին
Գործ գարշութեան դժեին
 զորուսոցեալ մահ մտին
 Զորեասելնէ աղտել ի
 լըսել ընգարչ սրբասիրի
Օովանալըստուցստունն էին
 Եզայլսիւոց Երիվայր ի
 Զովանա յիւրեան սրբոցն էին
 որն վաստարան զնքննէ
Սրբերն զայս կատարելն
 լատ Թոյլ տալոյ բարեբարն

Օ որս համառօտ և ճայրաբող
 Ի փորրինք ցոյցաբ զազեռնիք ին։
Յ այն ժամ զգերեալս ընբռնէ.
 Ի հառաւորս արձակէ ին։
Բ աբեղացոց լծազաւորին։
 Ի խորասաւանս ծառայանին։
 Մնտանալար խալիքային։
 Եկոյր կարաց առաջնորդին։
Որէալ ժողուն մահմեա ին։
 արւամարգարէի սաբեբային։
 Խաւարեղոցն արինադրին։
 Զարեաց մեղացոսուցողին։
Մնորգործէ զաղտեղունի։
 Գանասելի մարդ յլեզուին։
 Ուսուցանէ իւր ժողովին։
 Գործէ ըզնոյն ըզարդմալին։
Եբրաւունի մեղացնոցին։

Ին
 3

163

ապինադրէ՛զըւանալին:

Տղոզանիկ ջրով պետին,
մաքրել միայն զերեւելին:

Որով և գորաքոր իծովին.

առաւելուն քան լոյնսուն:

ՄԾ Ի սկզբն օրոյն վայել չուծին,
մեղաք թաղել միշտ ետողմի:

Է րդայս պետոյս լուրսս էոց,
գրով կընչեր յահան ծանցի:

Թե հաւետիք բել խընդվից,
որըզ պաշտօն բարձի խչին.

Եւրզ քաղաքսս մորնցին,
տապալեցի հիմն յարեին:

Բայց այսրակից բն իմ ոմրտի,
որ վասրէքոյրի հաւատին:

Երուսառլ քոյոյնս իննի,
պատգամսս որ վասրմսրի:

Սլոյն իշեւազիս ուրբ լծի,
իյաղօթելն իմ ըզկի լծին:

Զիրգ յեւայ վաղվաղակի
յերկրի բառնամբն զագգցնց ին։
Եւ աստակեմ զամենեւին
որք դասանեն զամ որդին։

Սլ լարդ պրերանող ի հեռին
էինք փլ ի քանայրոցով չարի։
Խոր խտայրն ըման ըռախակի ^{որ} ք
խորհել ջեն ջել զպատրկյին։

Ոչ ցիտելով յիմար ոգին 3,
ու ըրզնստաւածել կուրին։

Թե զայս ոչ ումն ի պոյ բազկին
հմզորուծք ի պատեղ ի կրնաին։

Եղև զուր հայտունելն ըմն
մատնել ի սուրբ ի գերու լմ։

Սլ լիմ մեղաց ըն բազմուծք
կյա ճատնել պործոյ չարին։

Սասուն եաց ի ձեռասանօրինին
Խիստ ասպրատամք

բրն աստորին։

Որն Երբեմն Վարդապետն
տոյնն լինի Խորայել են:

Պատուիրելով սիրն նոցին
Ի ձեռնն սբմարգարի են:

Թեպետ որ ի կրօնի են
դոպ ժառանգի յրգարոսի:

Սպա՛ծե ոչ լազ կամիք
զձեզ Կերիցի սուրգեր ողին:

103

Դարձեալ բանիւ տնայ
Խօսի դաւ թիսաղմոսին:

104

Եթե թողցեն որ ի բնի
զաւրինս երեալ իմ հրամանն:

Գաւազանս սուրբարկուծ
կարում ըզմեղն որ գործէին:

Եբրկատար թամանս կեն
Եբրայեցոցն առ Ներսիսիս:

Չախոր Եհանկ երկատակ
անցոյց իմից կորմիր ձե:

Ելզմանս նայն յանկոն

Եղոյց յերկնիցն րմանն ճիւն ին։
Որոյց խոռուէ ամապ հովանին։
Կսեւն ի հոյ լոյս պէջ երեւ։
Եւստատանայրտալովնցին։
Չորսաւ ետեաց յերկերհոջին։
Բայց եբուոջնոյ կացին։
յաւրենս եղեալ պովնին։
Եյլ պարարիչս եւոյ լծողին։
որ լծոյն պրլայ երկըրպապի։
Ընդ մադեամ խատեա կէին ոճ
Եպրդ ծուծէ վերկիր լցին։
Եարկտապապայանս պտի 3
երդուսա ի յաջիւրկէնդինին։
Ել լծեմըացենանս ի հանգի ստ
իսկնոյր զիստառնացուցին։
Որք կյերկիրըն պարպեաց։
մի յայնցանեանս որտչմրտին։
Ել լծեմըեցանս ստեղծայրին։
ուկերքնաին կանս յանպտին։

Ի զորումս եղև զտպանանի.
զորի. 4 եղև այ որ ուղնա տին.
Վն ընչարեաց 4 որ ծոցն ոցին.
զորառ խորանս ընդ արծուցին:

Յ որս երեսուն 4 զպարե են.
այնտր անկանյ խորայել են.
Նոյն եկեղեաց քահանային
պատու 4 ասեալ բեկմամբ ողի:

Տ եբբայեցիք դարձեալ նորին.
որյակ ոքեան որդիք ե են:

Տ որ ժամ երկիր բեխեցկա թի
լատաւ ետեաց հարցըն մտի:

Եւատաւարայելք իրանսին
զովսունա տա ջինս ոտանային:

Չ որս արքիբքն խրատե են.

Էն զգալ չարեաց բողոքեին:

Պատաւս խանեալ խիտասնի
Է իտա մարըն պանծայ են:

Տայն ժամ 4 ոգինս մծային:

Վայսբարբառերը դեմնցին:
Ի սրբութեցս նսկըսան իմ:
 Կսմեմ զաւերն իտաճարին:
 Չորսի հարկեշարծէ բարին:
 Իդառնուծի վարննոց են:
Ե անհասոյց զբաղմեացի:
 մասն եաց իճեռնանօրինին:
 Չերուսաղէմբաղայրն ընտրէ
 առինսարանն իսբրութին:
Ե Կզտաճարնն հրաչ լին
 զայնոր շինեալ սողումնին:
 Ըկկեմիւսկեան ոսկինսաին: **Σ**
 Կհասկմած զարդին կողոպտեցի:
Ե Կժողովուրդընաւի հիկան: **;**
 Կերիտեալ իսաղացոցին:
 Ըզհետիյոտըս սաանե ին:
 Բաղց կեճարաւս պանդեխտե ին:
Ի Բաբիլոն նըստեալ կային:
 Կըզսինն անդ յիշեին:

Եւայլ քաղուսք են որպատմի.
 Վեզարինան հասկարողին:
Եւեջ խնայե յերսիրելին.
 Իստուն քան եղ պատուիրնի:
Եւ յլ կտրատենց աստուկազին.
 Ե ոյժատաւել քան ըզնաին:
Եւ յլոյ հայրն զիւրողին.
 Ի ուժայ խրատելոց զօտարին:
 Կամ տրունեան քատակ ինք
 յերկարան ճիւրն ծառային:
Իկանայտն զիտող ին.
 Կարժանի քործել տուժին:
Եւ ըբցե ասեքան քաղմագին.
 Բանզայ ընորոց գիտերքնաի:
Ուրենայս ինձ պատահեցի.
 Ըստիրասանց եկին հասին:
Բանզի լցար քործով չարին.
 Լոջարայր զկամարարնի:
Եւ յլ հասարակ գիւղային.

Ե
 Ե
 Ե

անքն որչա կային:
Տիրապան ճիւղս հասակի:
Տանող պէտքս ան ճիւղս:
Բարեց քոյ հետանային:
Ահարիսըն հրպե ին:
Տերևանս կունքաբ և կէյք:
յախտըս ան ճիւղս կէ կային:
Բանայք քարոյ բանին:
և ապա սուրբ սբ խորհրդի:
Անխորաբար վարուք ին:
գորջեաւ և պարտ գործ ին:
Ապայ ինքն սրբու թեյ
անմարտապես մերձանային:
Եւայսպէս գործովք չարեց Ճ
որովք ինոյն անգեղ թէին:
Յբաբի լնի բոցնի ջույ ին 3
զհոյ և քոյ ծուսքն ս ոգովն:
Օրեկոյ բերանն անգեղ ջրիցն:
նայ կորիսայ և գաւառնին:

Ա լ զի ուսանիք ռեմբերին.
 և աստանաւոր հակառակին:
Կ ան զի արտերաւացին.
 արազը ճրոխ դասաստանի:
Բ ի թէ միայն մեղանէտքին.
 քան զարգրամէքրիստոնէի:
Ե իսկ քան թաց բիւրքը բին
 արատի թնց միայն կոնցին:
Կ ամ թէ քարոզարքին.
 յորոց իճեռարն մատնէին.
Զ անկի և բիւրնաւ համրի.
 որ բրզտաս չարչարեցին:
Բ այցլուիցէ այժմայնային
 արատաս խանի Բիբոս Բնի:
Ո չէյին կէքան մարդկային
 այլ թննէ յոյժ քիտողին:
Ո ր զնանկեալաչտաւիկին
 իսէրոյ մատանն ու Ռին.
Կ ամ ընդ զոհեցալ ի ին.

Ճ
 —
 Է

զարեան խառնել պիղրոտսի:

Ը ի թէ արդեօրստե կեն,
մեղաբանայն լըցել նորին:

Թ սեմ թե ոչ ապա շարեք
լինիք եօտուքն ըմանն ցին:

Ը րդայս խըրատե մգ հային.
հանուրց բոլոր բարեպշտին:

Ո չի հասաւ ընծ ըմարտու.
ունել միայն վրաստահո թի:

Ը յլ ըզգործ սարդարուե,
միաբանել ընդ հասարին:

Ք անպիստեալ հասարասին.
որում կգործքո չհետնին:

Ը պա թե ոչ այս կրթիցին,
որեւ պրեկք մծայ ին:

Ի րաբանց իրորատան ճին. ջն
ակնունիցին պատուհամբ:

Կ ամայս կենապսոր իմրմին. շ,
կամանազատ մծատէ ին:

Ի սկզբին ճեռարն մասնեայ
հասարակեայ քան զօրն:

Մայստարբէտարբ լինեցին.
յնժաման դատարանն ին.

Քան զիսկ երկրատարին.
այսէկրականդ դատարանն:

Յիսոպաճեմահասարակ.
համարատու հասարակ զճնն.

Ոչհրամայեմ ինչ իսանին.
համարին ի բարեհամին.

Սլանարժանն ի ցիկեր թին.
և դատն ազոյս ի սից դակ ճի:

Սոյնպէս նայստըն օրինին
ատեր կեատր ըսր ին.

Այտան ջանդ յեկապտուն
չարհրեշտակ օր լինելու ին.

Կամհոսար ի նո բարբարոս օր.
զայգըստան թիս զին լիգ.

Կամառ ի իրատար հոսարն.

ՅԾ

Է

դիւանցմատնեղոմանց միմին
Եւ կմբերուսին կարկրտին.
Աւելեման խրատագրուսին:

Կաման ճրեաց զգալան չփին.
Կաման խոնաւ խիստերոշտի:
Կամբազմութի յոյժմիրաւնի
Կամբազմութի մինեւային:

Եւ կամ մրկան զազրութունի
Եյեռացումն անդամատանի:

Յ. **Միտարծերով** 3
անլզգամ. ժանտ
Եւ լայիր հարի օրփարթամ:

Բեզոր օր յոյին ճեռամբ.
Կիսկ ընճեց երդուտարծի:
Կամ մահ մեռնի սրուպաշտամ մբ.
Արեղամ ուրամն յաղծիկին:

Եւ մի կարծերամբարտօան.
Ըզքեզ հըսկայ կամ յաղծ
անդամ:

Σ 4 **Ϟ** անգլին լաման ետումը կն
որաստակամբ պըղծեղ զԹն.
Ϟ Կամադ տել լիկոյ խըլը զոհան.
որ կայան լոյս խաւարմը Թան.
Որիճած ուկոչ յայտն ա կան.
ի որե պգեա ի ն ըն քեզ ն ըման.
Կամ զերդ թըր թոր զապրաբեղն.
Թի նաւք որեղ ըզբուրաստան.
Եկն մարա լոյոյ մբազմ զան.
զհեմ ըն ծըծեղ պալարի կան.
Որք մինչ հրամանն անրը կն.
Կամ լի զտան զե ըննք գան.
ակնայ ել ընքաղցրակամբ
որն ըլ ըն ըկ պայտաստակամբ.
Չմուկն նզխըրոր ըն միաբան.
Չըրոզ խեղդե խոր հեղ ճահին.
Քակըզմարա եւ ընյոյն երամ.
Քուտե հալե սար հին բերն.
Յսայ նոր ըրոստակն.

27

Տընայ չարեաց քելի վիճն :

Σ
Σ

Թի ինձ եղերմա հոռարան :
գուք փորեցիր կորրատական :

Տաւաք լըցեր զտաւ լաւական :
Եւ նաւացս եղեր իմ դաւաւան :

Որ զիմ տղայ քաժայեղսկան :
խողխող եցեր զերդ ըզգազն :
Եւ նրա տոցեր զիս իմ թան :
Երր զմեռեալ ի գերեզման :

Խոր ի տընու փրտէ զերան :
Աերձ նյան կուամ ի սկործանմն :
Քան զիս հա թոր նաւ զրական :
սուրն սրեալ անձական :

Խնոր է բան ըն հայրական :
բան զերկաւր ի սուր հատակն :
Քարանոց ի դժերայ սողան :
ըմպել զարեւն ըր մը մը ըռան :

Որ ըզբազակն դառնահամ :
իւնձ արբուցեր յիմ տական :
Թոր ըզմըրուր ըն վերջնակն :

170

ΣΔ

արբցես նորս գլխորականս:
Որտարապարտանարտէր ըն-
չարհատուց երբարոյն փոխան:

Է

Եկալ նորս լրիծուցառու ժանս:
անցես նծոցրդ եամ մն ջանս:

Առակ լիցի սյապս ամս:
տիպաւարին ապտոհ մի մրոյն:

Որքաւեան են եղուկ բեղունս:
վայ ի վերա վայրկարդանս:

Սյապրաւեն ամբարտօանս
չարար զամբարտօգնականս:

Սյապրաւս յայ յմբարտօնս
հմեծում միս իր նանրակնս:

Վնայ սորի կամ եսպառս:
հորժանեացի զբեղ յնոնս:

Եւ խրլեացի գարնա տարտ:
յերկրին հանցեկենդանա կնս:

Չարքամ որքան իծստնս:
Իսկ զգրանէ մին ջլ յլմնս:

Ի վիշապէն որ յընթացն
Լեւորդոցն ահա կորրատեն:
Վեհ գայ յեն իոյր գազա թն:
Ըզք քապատ են ուն պարան:
Եւասայ դեմ յանդիման:

27

Կայց յէ յարմէ քեզօքնակն:
Սորեղիցիս որոհալսմէ:
Ուն փոշի հողմով հոսեալ:

Ի հրեշտակէն ընկեալ
Ի բրկից քառս հեաղեալ:
Եւ ճանպարհ թոխաւորէ:
յաջկա հեակ զքեզ պաշարէ:

Սրագապէս փոյծ թամանէ:
Զքեզ որոգայ թանգիտցէ:
Սրարն զորին ճգաղալ յարոց էր:
առցէ զոտիք ըստ տաակէ:

Ի գութ խորին ապականէ:
Ի ճշեա դուանդ ըստ կո
րուսեալ:

171

Իբրև զբարձրանալն կր լի:
կորիսաբիրոն յերկրե՝ ամիկ:

Բանցիանս քեզ բամին հանել:
արիւնա հեղնէն պող լըցեալ:

Մ

Ստորովար կը զգասկաս եաւ:
լիցիստանեաց ետուցանաքէ:

Է

Բաժամանակ կենացդ հատիկ:
յորումի յոյսրոհ աատատեալ:

Րնոքիկ կյազգրտ կորուսեալ:
հապարացոց լինին ջընջեալ:

Պ

Որդիք ձերորբ կանոյբ գերէ:
լիցին մութողք և տատանել:

Ելցենյար կացընատարաբէ:
փոխան ևս ոյլ նատատանեալ:

Սինչս և զգրոյս ձեր վաստիկէ:
անցենատարք յափոշտակէ:

Չորհատուցիք ինձ չարչարէ:
դարձ ին իզդուս ձեր բազմից:

Րորմի գոցի ձեզ օգնական:

Handwritten marks and signatures at the bottom of the page, including a large 'V' and other scribbles.

Կամ ձերորոցն որոզումն.
Այլեղի թիք որոքոսասանն է
 հանդերձ ճնշապարտեղըն
Չեղի առանկն յերկրն. Չէ.
 բո՛ւր իսկ զժողկն ոց յիշեցեալ.
Գործանի ծեցրու պործեցեր. պժ
 վնայտրիկ զայստրեցեր.
Ըրդ բեղեցի կարճ իսարեր. ?
 Եկայենին հասցե երեր
 Ի դառնում ժողարձ յնստարերք.
 Ջերկեղեղին եցե գետեր.
Սեաւամսգմը թնկարկրուբեր.
 Ղբեզարասցե անպրտղաբեր.
 Սողունայ հործրծրմբաբեր.
 Սեղցե եղու խտար իւնակեր.
Բանաղ ժարապոն եգիպոցին.
 Խեատ Եւայրապարտ իւեղեր.
 Ոջըզման հունան իեղի.
 Միայն զարուարն սուգեցեր.

Մհաւասար խող խող եցեր
ւարեան վրասկա ընխելոց եր:

Վրդանդրանեկ զորս եր եցեր
դու կրոյնն սոհմեթ ուրբեր:

Կրեչտակէն այնմահբեր
Լատա կեաջիբյան լոյսալի էր:

Պանմեղքատին սպատանոց
նվդու կրոնազգի գայլ էր:

Չաղ Չամբող Չենոց իկարմեր
Ծովնանդընդոց ընկղվեցեր:
Չամաղ եկայ չարեօր զանցկի:
Չնորս եկ չարչարեց եր:

Կրայելին անն յիսուս
կքեզարասայեանմնկիբեր
չարոց ե զարեդ իսուստաներ
եմբուան խընայ զիսուս հրեր:

Կրդ քաղաքսարոսաւերո
զեղող զեկրով եհինն եկեր:
Որդ քանանու ջընջեյզու
գեր:

յ նոսաւ յերկրին աւետաբնի
Կոչ նարաւացիք սրին իմ յն
 զքեզ տարապրեալ և տարութիւն
 զերդ զգողեալ թմրող ընացի
 և յոյժի հասակ ըրող բացի
Պիղծ բողոքապնդող Եր
 և պերճալ զքեզ ինձ ցուցի
Արդ երաւեմ յօրն և յանձն
 սր և որդին խոր հրողաբեր
Հարցի ըզքեզ այդ ի ճակտ. 3
 երեք քարեանց երանձնաճե
 Հարցի ըզգրուխրդ բոստաբո
 ուն և անդաւտաւր տեսի
Ըրաւի աակայն ըման Եր
 զեղ զեղդ եյաւսարս համբարձի
 Բանաւտ բարձր ըն և տեսցի
 Ինչ երկինս զբերանդ երեւո
Որիդ ըտես իրցես ի խոր
 քեզ յանկողին և յքեզ ըզբի

Եւնոյն հրշտկըման հաբեր,
սրբով հատոցե գրեց լյապդեր:

Եւնոյն հրշտկըման հաբեր,
սրբով հատոցե գրեց լյապդեր:

Ստուգոյութայեան սաւառներ
զմահաբայեանք ճարճարեցեր:

Եւնոյն հրշտկըման հաբեր,
սրբով հատոցե գրեց լյապդեր:

Տուգոյութայեան հետաւեր
Սերուգերի ազգովքերեր:

Քոհման ազիւքը գրեց թուգրեա
հալածեացին յերկրի եզեր:

Քոհման ազիւքը գրեց թուգրեա
հալածեացին յերկրի եզեր:

Ստուգոյութայեան սաւառներ
զմահաբայեանք ճարճարեցեր:

Եւնոյն հրշտկըման հաբեր,
սրբով հատոցե գրեց լյապդեր:

Եւնոյն հրշտկըման հաբեր,
սրբով հատոցե գրեց լյապդեր:

Միշ ամախն սարարաբ էր:
 Ի վթանցի աջարաբ ըն:
 Ի նայեցի որոմապին:
 Սի իսաառոյ՝ Մերձ ի յօրեր:
 Եղա զմեծերն որ զանաւեցեր:
 անոր լիծոց ըն հանցին:
 Միշ հոհնի ունն ըզբարեր:
 Ի ան զի իսպան՝ բարեցիցո:
 զբարդս նզբանին դունցիցո:
 հայ Մերձեալ օր կրսուն:
 բո ձիկ Թշնառաբեր:
 Թիէ հոյ պատրաստաբեր:
 անն ի վերս բո լիծաբեր:
 Ի սու գոցէ անաբար:
 Ի սրն յայտն է միկն ի վեր:
 Եւ ան սրճիկ լոտ ի նորի:
 սորն սրտ ի սպախեաբեր:
 Երճնէ զնունն ի սրտանոց:
 Եկերիցէ զմիս բո սուտեր:

ԿԹ
 Է

Մինչևանցի բազմապատիկ
զվեթժարեանն իմ զսո ի երե:
յս առաքելոյն ևանցանորս:
յորոպս ունիս փոքր ինչ անքեր:
Սո իմայ երեայնէ քեզ անք:
և հասաննէ որպէս ծառեր:
այց ինչ լինի անկ եղկերի,
այնն աչապին օրն ահաբեր:
Սո սպնննցէ կենսաբեր:
և քեզ կրկին նա՛ մահաբեր:
ոք թողին անպօքն ի վեր:
ի յորննց խառնին դատեր:
Ի սկ զո՛ւ կոծիս իբր առննթեր:
իբր մահաբերունց որ յուսացեր:
խայ խառննիք որպէ՛ ի գնդեր:
զորոնց զկամսնն զործ եցեր:
Եոք որախառնն բանին փեր:
երկնից որունքն լուսաբեր:
եղ դժնայ բացեայ շերանն,

Լսարարարարն ցրտաբեր:
Ի հոսն անշէջ կեղողական,
անրուն որդունքն լինիս կեր:
անարն անոյս անօսրաբեր,
Թանձր Լակձին զերգոյն կպեա.
Մտե նա հոսն Խանարակերպ,
չունի Ծածանչ ինչ լուսաբեր:
Ս Թանձրաւանձ շաշափելի.
Մինչ մանս անոյսմե պս գրեր.
Ս Երե Խապան բայց ոչ ծախեր.
անչան պանի Թիւն ի սերեր.
չգիտար ամ կ զերկու,
ոչ զհարիւր հազար բիւրեր.
Ս Ե անլաղձանե Լաներո.
ն յանխտեան անպարաբեր:
որ անկանիք որոք անտանձար.
այրիք ոպ հոսեայ ջարդեր.
Ս Կան զորոման ընտրեայ բուսեր,
իջընկց կապեայ խորձ եր.

այն ժամ լիցի բանն անցլ.
Տարգառի են դաւածի երգիք:
Ս. դաւալիցի են արդար ը խոր.
Տիւնց հաստացման լինին դարեր.
Ի ի յարեանն ձեղանորին:
Երասցեն զ ձեռն օ յաղբեր.
Բ. ասացի Տարդ արդարեւ.
Գոցցի ան յիտանաբեր.
անի բարին ողբ են բարիք.
տացի շարեացն անբան ջրեր.
Բ. այց դուք որդիք իմ սիրելիք.
Էիք ինձ մոլ անց կենդանիք.
ան զի յերկրի նահատակելք.
սիրելի են յի պատկերալք.
Տարք մոլին ձեռեալ կործիք.
Ս. ի յայժման ողորմելիք.
Օղջն ձեռն լինիք.
կենդանի յուսով պահելք.
Ի հրեշտակաց այժմ երանելիք.

42

Այնմանց դասը կարգիք:
Տէկնց՝ Տարմինս լուծեք:
Եւ հողեղէն անն քակեցիք:
ՍԵ Գեղեցիկ Եւ հրաշալի:
Ան Երազործ շինած ունիք:
որչ շինանդ ճարտարապետ:
այն որ կամար կայց զերկին:
Ի շէրայնի վաստակեցեք:
անձրեալէր սերմանեցիք:
ցորեանն ի հողն թաղեցէք:
տորմնիս խեւի անդ լուծանիք:
Եւ շէրայնայնս սունկ լինիք:
Եւ շինասճան անհող կանիք:
ինչ երազորու հողու ճածկեք:
անկեճացեալ պարարես ջիք:
Յ որ ժե՛ կնց ցանդոյն արե՛ ջիք:
Լաղ վաղակի բուսանի ջիք:
բուսընդունալ վերաբերիք:
յանկարճակի վեր երևիք:

47
2

176

Այ ծաղիկ բողբոջեղեք
սաղարդաբեր պանծում էջեք
ամբն կենաց մերձեալ հայեք
իմանացունէ այլ չերկն էք
Բացմաբեղուն ստեղն արծեք
միւջ ի սերկինս հասանիք
ըբ արսուէք ըն ցանեցեք
յթմ ապտի անոր երթայեք
Ի սերայք ցնծայք զբն լեք
զոր այն ի պիտիս անեչ հրձեք
չխոյլէք երեւջակք
Ի սապարտոյ սատ բրանեցեք
Յո՛ւն հնէք զոո ցանեցեք
ճանահին որախառն հանգչեք
նոր զովարար անկոյն նստեք
Ելաղբերէն կենաց արեք
Ո՞ր ջոջոցն զձե՛կ լացցեք
որոք խնորղեք սրտի բերկոք
բոց հնոցին նա կիզանի:

22

3

Գործիվ լուսակն առին շնորհք
 Ի ձեռն հայցեն լեզուին ջանիքս
 Կի ոչ ապեք նոցին կանգի
 որս բերան բեխարս զոր
 Խորտակի նորին ծանրք
 Եւ բնակումի Խորոյ տեղ էք
 Ի գծոխոյ յատակ ներքինք
 սկ ձեղե գորսն աբաղամս
 ուր զազարոս Խոր նանկեք
 Յորոյ միջի վեղ անհարկեք
 և անդադար ը բնախն չեք
 ուր Ի ձեռնաց տնքն տանկեք
 զպարտն մեղաց կրկին առիք
 Սոցեղ պնկրն չարեաց եղծեք
 զոր Ի մարտնի սատ ունեք
 Ըր քան զձին սպիտակ լինեք
 Երան զհանձրն մաճանեք
 Ընձառ լուսով լուսաւորեք
 Ընդ Ի պրոնի պաակեք ըլեք

ԸԲ

177

այն ներդրածին այլ ոչ յեղեք:
զոր իմարմնի աստ անե եղեք:
Ը զչարչարանալն մոռալեք:
-իմահրաննե՛ այլ շեղեցեք:
Է և մտայք այժմ իմարմնի.
Կեանք առքս ծածկեալ ունեք:
Տ ործամ ճարգիս յարեւելից.
Դուք է՛նմ փառանք յայտնեք:
ամաւթ բունձերս մեղկացիք.
զաղտեղութիւն արեանք լուսցեք
Տ աջակողմեան նր դասեք:
Ը որ վեկայիցն արսակեք:
պոյն արեան կարմիր փյլեք.
զոր ինքնակամ շերով համեք:
Ը Ը Ը արանց սրբոյ բզմեք.
համայն իրասն կուսից կրօք:
անմեղ մանկո՞ւնք սղոյք սիրուն
ի հոլունից գունդուն խառնեք:
Ի բոն փեռայ թայգի պծե՛ք:

ՁԵ

ՁԶ

որ ԲՆԿԷ զՍԵՂ ԿՆԻՐԱԲԱՐ:
 Ի ԷՄԵՆ ՀԱՐՈՒՆՆԵՆ ՍՈՒԿԻՐ:
 ԱՅՆ ՀԱՅՐԱՍԻՐԷՆ ԵՄԻՃԱԲԱՐ:
 ՔԱՆՆՆԻ ԿՈՒՄԻԷՆ զՍԵՂ ԿՆԻՐԻՐ:
 ՈՒ ԲԱՐԿԱՆՆԱՅՆ ՍԵՂՍԷ ԻՍԱԿԱՆ:
 ԵՆ ԸՍՏԱՆ ԵՆՂԱՅՆ ՍԵՂՈՅ ԱՐԱՐ:
 ՈՒ ԸՍՏԱՆ ԸԱՐԵԱՅՆՆԻ ԱՃԷ ԻՍԱԿԱՆ:
 ԱՅՆ ԸՍՏԱՆ ԵՆԿՆԻՆԻՐՆ ԲԱՐՃԱՐՈՒԷ,
 ԿՈՂՈՐՍՆՈՒՍԻ ԻՍՐ ԲԱՐՃԱՐԱՐԱՐ:
 ԵՆ ԸՍՏԱՆԻՐ ԿՆԻՐԱԲԱՆՆԵՆ,
 ՀԵՆԻ ԻՍԿԵՆ ԸՂՍԵՂԱՆ ԱՐԱՐ:
 ԻՄԱՆ ՀՆԱՐ ԻՆԻՐԷՆ ՆԱՍԻ ՀՆԱՐ:
 ԱՆ ԿԱՐԵԼԻՐ ԸՆ ՊԻՐ ԵԿԱՐ:
 ԱՅՆ ԱՆԿԱՆ ԻՆՆԵՆ ԺԱՆՏԱՆԱԿ:
 ԿՈՒՄԻԷՆ ԿՂՈՐՈՐ ԸՆՈՒՆ ԶՐԱՆԱԿ:
 ՀԱՆՈՒՆ ԸՍԲԵՂ ՊԱՆՏԱՆԱԿԱԿ,
 ԱՅՆՍՈՐ ԱՐԲՈՅ ԻՆՆԵՆ ՊԵՐՆՈՐԱԿ:
 ԶՍԵՂԻՆ ԵՐՈՐՈՒՆ ԿԱՅՐԱՆԱԿ,
 ԱՐԲՈՅԱՆԷՆ ԿԱՆԻՆ ԲԱՃԱԿ:

ոսկի նսձ պայծառ կրաղցրուն:
զաննահարաուն բնպել վտասկ:
Մէ թէ իմոյն միոյն դիպակ:
որ նսձ յատոյց խիստ ճախողի:
այլ եւեւ միցրս չափ կրկնակ.
դարձցի ի ծոց իւր չափառակ:
իսկ ըզկապեալն ո՞րէ ի իմակի
արձակեցի սո՞ր ընդարձակ:
իւզգեոու թի իմ վտարակ.
դարձուցանէ այսրէն ի յարի.
Մաննէ զգեռ ի չափ ի յայտի,
սուրի զնտան ձեր ի իմնի:
Ընդ զայս ին զայս զիւրակ:
անհուն հեծեալ կհետեակ:
ի բո զժ ով ալ լայ կուտակ,
բորբոքելով կան խիստ ու բո:
արան գտողաւ զի գունակ,
ոպ զժ իւր ստրա զատակի,
Ըտուն զաննէ երկրի յատակ.

կամ զերգաստու ռձԳԻ կորգ:
 Կէն զերգ հողն հիւսասն:
 զանպն վարեն զհակասակ:
 Մարտէ զաշխարհն բռնոյ:
 անկանասոց անեն դատարկ:
 մահտեանկանքն առ հնրակ:
 առենն անար անպատակ:
 Քերեն զխորինքն խորասան,
 եզբաբելոն խիստ աներակ:
 Եւ զանասպատրն գիտաբնակ,
 զանպան բակեն հինն է յատկ:
 Չայնոր անն բոց դատարկ,
 յաճային ըտոյն ցամաք:
 որում զդեան որ հարաճակ,
 անոր առաքելն որ հանարակ:
 Չբարին պէն զսերակ,
 Ըզէն կարսիր ճովուն յատկ:
 ոյ անիւմ Ենա պատարկ:

207

149

7 Fun ... TA

TA

Handwritten text in cursive script, possibly a signature or date, located at the bottom of the page.

